

PROIECT NR. 58 / 2003

PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚULUI BACĂU

ETAPA a II-a

ELEMENTE CE CONDIȚIONEAZĂ DEZVOLTAREA JUDEȚULUI BACĂU

Proiectant: S.C. VANEL EXIM S.R.L.
Colaborator: S.C. PROURBIX S.R.L. BACĂU

Director: arh. CONSTANTIN AMÂIEI
Șef proiect: arh. VIORICA NOVAC

Beneficiar: CONSILIUL JUDEȚEAN BACĂU

Colectiv de elaborare:

arh. Viorica Novac
arh. Constantin Amâiei
arh. Catrinel Ciornei
arh. Anca Nicoleta Amâiei
ing. Constantin Martinov
ing. Cristian Ionescu
ing. Zamfira Frunzoiu
ec. Cătălin Chiriac
ec. Nicoleta Moisă

Tehnoredactare computerizată:

ing. Adrian Cristian
ing. Constantin Martinov
teh. Sorina Zaharia

Redactare grafică:

teh. Nicolae Roșca
teh. Adrian Soroceanu

Surse de documentare:

Oficiul Județean de Cadastru, Geodezie
și Cartografie Bacău
Direcția Județeană de Statistică Bacău
Direcția Județeană pentru Cultură, Culte
și Patrimoniu Cultural Bacău
Inspectoratul de Protecția Mediului Bacău
Direcția de Sănătate Publică a județului Bacău
A.N. Apele Române "Siret" Bacău
Inspectoratul de Protecția Mediului Bacău
Direcția Generală pentru Agricultură
și Industrie Alimentară Bacău
S.N. Îmbunătățiri Funciare Bacău
Direcția Silvică a județului Bacău
S.C. Transelectrica S.A. Bacău
S.C. Romtelecom S.A. Bacău
S.C. Transgaz S.A. Mediaș

CUPRINS

A. INTRODUCERE	1
B. DATE GENERALE	1
C. ELEMENTE CE CONDIȚIONEAZĂ DEZVOLTAREA	4
C.1. ANALIZA FACTORILOR EXOGENI	4
C.2. ANALIZA FACTORILOR ENDOGENI	5
1. STRUCTURA TERITORIULUI	6
1.1. Localizare geografică, cadru administrativ – teritorial	6
1.2. Cadru natural (planșele 1 – 8)	6
1.2.1. Relieful	6
1.2.2. Resurse de apă – hidrografia	8
1.2.3. Clima	9
1.2.4. Vegetația	10
1.2.5. Fauna	11
1.2.6. Resursele subsolului	11
1.2.7. Zone de risc natural	16
1.2.8. Calitatea factorilor de mediu	21
1.3. Patrimoniul natural și cultural (planșa 9)	25
1.3.1. Zone naturale protejate	25
1.4. Rețeaua de localități (planșele 10 – 21)	29
1.4.1. Număr, structura, categorii de mărime, repartiție în teritoriu	34
1.4.2. Infrastructura socio – culturală	44
1.4.3. Infrastructurile edilitare	64
1.4.4. Locuirea – conform date recensământ populație și locuințe 2002	77
1.5. Infrastructurile tehnice (planșele 22 – 28)	85
1.5.1. Gospodărirea apelor	85
1.5.2. Lucrări de îmbunătățiri funciare	88
1.5.3. Rețele de căi de comunicație	88
1.5.4. Telecomunicații	91
1.5.5. Gestiunea deșeurilor	94
1.6. Zonificarea teritoriului	98
1.6.1. Utilizarea terenurilor	98
1.6.2. Zone cu folosire intensivă și redusă	98
1.6.3. Presiunea asupra spațiului rural	99

2. STRUCTURA SOCIO – DEMOGRAFICĂ	101
2.1. Evoluția populației și potențialul demografic	101
2.1.1. Numărul, densitatea populației	101
2.1.2. Evoluția populației	102
2.1.3. Structura populației pe grupe de vârstă și sexe	105
2.1.4. Mișcarea naturală a populației	109
2.1.5. Mișcarea migratorie a populației	112
2.1.6. Nupțialitate. Divorțialitate	116
2.1.7. Gospodării	118
2.2. Resurse de muncă și populația activă	119
3. STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR (planșele 37 – 48)	127
Caracteristici de ansamblu	127
Caracteristici ale potențialului economic rezultate din analiza grupelor mari de activități	130
3.1. Agricultură, piscicultură și silvicultură	130
3.1.1. Agricultură	130
3.1.2. Piscicultură	141
3.1.3. Silvicultură	141
3.2. Industria	141
3.3. Serviciile	149
4. CONTEXTUL SUPRATERITORIAL	154
4.1. Probleme specifice	154
4.2. Interesul comun	154
4.3. Resurse împărțite	155
4.4. Acordul de cooperare	155

ANEXA

Proiecte implementate în cadrul programului PHARE RO 9807
 Proiecte avizate de CCZ Vaslui propuse pentru finanțare prin programul RICOP
 Situația proiectelor depuse la Agenția SAPARD

PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚULUI BACĂU

INTRODUCERE

Prezenta lucrare se elaborează la comanda Consiliului Județean Bacău – Direcția de Urbanism, Amenajarea Teritoriului și Lucrări Publice.

Documentația este întocmită conform metodologiei „Cadrului Conținut al documentațiilor de amenajare a teritoriului” în concordanță cu prevederile Legii 350/2001, în scopul obținerii unui document de planificare strategică a teritoriului județului Bacău, pe baza unei analize orientate către definirea unei viziuni alternative de dezvoltare și identificarea de soluții pentru realizarea (cu direcții de dezvoltare și măsuri de realizare a acestora).

Găsirea de soluții privind definirea orientării strategice a teritoriului județului Bacău vor fi tratate în contextul teritorial, zonal și regional a regiunii de nord – vest (condiționări exogene), cât și în condițiile cunoașterii evoluției în etape istorice anterioare.

Conform Legii 350/2001 privind Amenajarea Teritoriului și Urbanismul, Art. 28, alineatul 2, termenul de valabilitate pentru PATJ este de 8 – 10 ani, deși sub rezerva unor posibile actualizări, prezentul proiect vizează perioada 2004 – 2014.

DATE GENERALE

Scopul întocmirii prezentei documentații:

- Dezvoltarea spațială a teritoriului județului Bacău;
- Stabilirea de obiective, direcții și măsuri pentru realizarea dezvoltării în teritoriul județului Bacău;
- Concretizarea strategiei de dezvoltare în teritoriu;
- Fundamentarea planurilor de dezvoltare în teritoriul județului Bacău;
- Să contribuie la soluționarea unor probleme specifice în regiunea de dezvoltare din care fac parte;
- Corelarea cu planurile de Amenajare a teritoriului anterioare întocmite : PATN și PATZR.

Necesitatea întocmirii prezentei documentații:

- Armonizarea conceptelor și modului concret de gestionare a amenajării și dezvoltării teritoriale județene cu conceptele managementul corespunzător la nivel zonal, național și european, privind exigențele aderării la UE cât și posibilitatea atragerii de fonduri structurale.

BAZĂ LEGALĂ A INTOCMIRII DOCUMENTAȚIEI PATJ:

Pentru întomirea studiului PATJ s-au consultat următoarele acte normative și legi specifice domeniului de Amenajare a teritoriului și documente complementare acestuia din care sunt:

- Legea nr. 2/1968 privind împărțirea administrativă a teritoriului României;
- Legea nr. 350/ 2001 privind Amenajarea Teritoriului și Urbanismul;
- Legea nr. 351/ 1998 privind Dezvoltarea Regională;
- Legea 137/1995 și O.U. nr. 91/20.06.2002 privind protecția mediului.
- Legea nr. 71/ 1996 privind aprobarea PATN – Secțiunea I – Căi de Comunicație;
- Legea nr. 171/ 1997 privind aprobarea PATN – Secțiunea II – Apa;
- Legea nr. 5/ 2000 privind aprobarea PATN – Secțiunea III – Zone Protejate;
- Legea nr. 351/ 2001 privind aprobarea PATN – Secțiunea IV – Rețeaua de Localități;
- Legea nr. 551/ 2001 privind aprobarea PATN – Secțiunea V – Zone de Risc;
- Legea nr. 203/ 2003 privind realizarea, dezvoltarea și modernizarea rețelei de transport de interes național și european;
- Carta Europeană a Amenajării Teritoriului (Documentul de la Torremolinos), Consiliul Europei Strasbourg 1983;
- Rezoluția Conferinței CEMAT din Haga 1985 privind situația activității de amenajarea teritoriului pe continentul european;
- Rezoluția Conferinței CEMAT din Oslo 1994;
- European Spatial Development Perspective, Meeting of Ministers responsible for spatial planing of the member states of the EU, Postdam, 1999;
- Plan de Amenajare a Teritoriului Zonal și Regional, REGIUNEA 1 Nord – Est – întocmit de Urban Proiect București;
- Raport privind starea mediului în județul Bacău;
- PUG pentru 8 orașe și 79 comune din județul Bacău;
- Ordinul ministrului lucrărilor publice și amenajării teritoriului , al ministrului apărării naționale, al ministrului de interne și al directorului Serviciului Român de Informații nr. 34/N/M.30/3.422/4.221/1995 pentru aprobarea Precizărilor privind avizarea documentațiilor de urbanism și amenajarea teritoriului, precum și a documentațiilor tehnice pentru autorizarea executării construcțiilor.
- Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicata, cu modificările ulterioare:
- Legea cadastrului și publicității imobiliare nr. 7/1996, cu modificările ulterioare.
- Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice ;
- Legea apelor nr. 107/1996;
- Legea apărării naționale a României nr. 45/1994, și modificările ulterioare ;
- Ordonanța Guvernului nr. 47/1994 privind apărarea împotriva dezastrelor, aprobată prin Legea nr. 124/1995, cu modificările ulterioare ;

- Hotărârea Guvernului nr. 540/2000 privind aprobarea încadrării în categorii funcționale a drumurilor publice și a drumurilor de utilitate privată deschise circulației publice, cu modificările ulterioare ;
- Hotărârea Guvernului nr. 101/1997 pentru aprobarea Normelor speciale privind caracterul și mărimea zonelor de protecție sanitară;
- Hotărârea Guvernului nr. 3/1996 pentru aprobarea Metodologiei de avizare a documentațiilor tehnice privind construcții din domeniul turismului ;
- Din lista Reglementărilor aprobate de MTC cu propuneri de valorificare:
  - Structura, obiectivele și conținutul planurilor de urbanism și amenajarea teritoriului din țările Uniunii Europene.
  - Metodologie privind elaborarea sistemului de indicatori pentru dezvoltarea urbana în armonizare cu seturile de indicatori utilizați în cadrul UE.
  - Ghid privind exigentele minime de conținut a documentațiilor de Amenajarea Teritoriului și Urbanism pentru zonele cu riscuri naturale ;
  - Conținutul cadru al documentațiilor de Amenajare a teritoriului în concordanță cu prevederile legii nr. 350/2001 privind Amenajarea teritoriului și Urbanismul.
  - Metodologie de elaborare a documentațiilor privind zonele de risc la inundații.
  - Ghid privind implicațiile convenției europene a peisajului asupra Amenajării Teritoriului și urbanismul.

Pentru documentare au fost studiate următoarele:

- Studiul privind teritoriul periurban al Municipiului Bacău.
- Principii directe pentru „Dezvoltarea durabilă a teritoriului pe continentul European”.

Elaborarea PATJ-ului a fost posibilă a fi realizată fără alte studii de fundamentare aferente și anterior întocmite acestui proiect, având în vedere volumul de documentație bibliografică consultată. S-a considerat că studiul PATJ se poate elabora și fără studii suplimentare, acestea urmând să se întocmească ulterior și să fie introduse în lucrare la momentul primei actualizări.

Prezentăm lista studiilor de fundamentare necesare a fi întocmite:

Studii de fundamentare necesare:

- Sectiunea I – Căi de comunicație
  1. Studiu de circulație auto – prioritizarea quantumului de transport
- Sectiunea II – A – Apa
  2. Studiu privind potențialul resurselor de apă nepotabilă – pentru industrie și irigații.
  3. Studiu privind delimitarea cadastrului bazinelor apelor de suprafață.
- Sectiunea III – A – Zone naturale protejate (lucrări de îmbunătățiri funciare).
  4. Studiu privind delimitarea cadastrului – delimitarea zonelor naturale ce se protejează.
  5. Studiu privind dezvoltarea turismului.
  6. Studiu privind protejarea zonelor cu resurse sol-subsol naturale.
- Sectiunea III - B – Zone construite protejate

7. Studiu privind delimitarea și gruparea zonelor construite de interes patrimonial.

Secțiunea IV – Rețeaua de localități

8. Studiu privind bornarea intravilanelor

9. PATZ interorășenesc și intercomunal.

10. Studiu privind stabilirea nivelului de trai

11. Studiu privind delimitarea punctelor de risc natural de inundații și alunecări de teren, risc tehnologic.

12. Studiu privind zonele poluate ale județului Bacău.

Metodologia de lucru vizează studiul în 3 etape:

- Elementele ce condiționează dezvoltarea;
- Diagnostic și priorități;
- Strategia de dezvoltare.

C. ELEMENTE CE CONDIȚIONEAZĂ DEZVOLTAREA

C.1. ANALIZA FACTORILOR EXOGENI

Documentul privind Dezvoltarea Spațială Europeană publicat în anul 1999 evidențiază principiile și obiectivele pentru amenajarea teritoriului ce funcționează la nivel de UE și constituie un reper pentru spațiul din afara UE.

Studiul Vision Planet pentru Europa Centrală și de Sud - Est, Spațiul Adriatic și Dunărean se referă la regiuni din UE și din țările în curs de aderare. În acest proiect au fost adoptate informal principii și obiective similare cu cele valabile pentru spațiul comunitar.

Obiectivele asupra cărora colectivul de elaborare a convenit sunt :

- Competitivitate, eficiență și creștere economică a regiunilor;
- Coeziune economică și socială în interiorul și între țări;
- Asigurarea conservării patrimoniului natural și cultural, protecția mediului și sustenabilitatea (durabilitatea dezvoltării);
- Integrarea spațială a regiunilor.

Politicile de dezvoltare spațială (deci atât cele urbanistice cât și cele de amenajarea teritoriului) vor trebui să urmărească aceste obiective, prin următoarele tematici și sarcini:

1. Îmbunătățirea structurii spațiale (prin reducerea disparităților regionale prin cadrul unor politici regionale globale, stabilirea unor noi relații urban-rural, pentru o dezvoltare integrată, reducerea situațiilor de perifericitate din regiunile frontaliere prin deschiderea la maximum a granițelor, diversificarea structurii economice a zonelor mono-orientate prin sprijinirea IMM, și a utilizării resurselor endogene, facilitarea accesului la informație prin organizarea instituțiilor de educație și cercetare în rețele și promovarea rețelelor de orașe pentru eficientizarea relațiilor dintre zone cu diferite caracteristici);

2. Modelarea dezvoltării așezărilor umane (promovarea dezvoltării policentrice a centrelor urbane, controlarea structurii urbane prin prisma centrelor istorice , a zonelor de contact dintre rural și urban, a marilor cartiere de locuit);

3. Transformarea zonelor rurale (elaborarea unor strategii care să vizeze simultan aspectele economice, sociale și ecologice ale îmbunătățirii vieții în mediul rural);

4. Dezvoltarea infrastructurilor de transport și telecomunicații (legarea zonei de est a „cortinei de fier” de cea de vest prin intermediul unor infrastructuri performante);

5. Protejarea mediului și gestiunea patrimoniului natural și cultural (monitorizarea și controlul surselor de poluare dispersate, legarea parcurilor protejate prin coridoare ecologice, gestiunea și cooperarea zonelor protejate transfrontaliere).

Pe plan național, ultimul document strategic ce privește dezvoltarea regională este Planul de Dezvoltare 2002 – 2005. Obiectivele strategice ale acestuia se organizează în 7 axe, după cum urmează:

AXA 1. Dezvoltarea sectorului productiv și a serviciilor conexe, întărirea competitivității activităților economice și promovarea sectorului privat

AXA 2. Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii de toate tipurile.

AXA 3. Întărirea potențialului de resurse umane, a capacității forței de muncă de a se adapta la cerințele pieței și îmbunătățirea calității serviciilor sociale;

AXA 4. Sprijinirea agriculturii și dezvoltării rurale;

AXA 5. Protejarea și îmbunătățirea calității mediului.

AXA 6. Stimularea cercetării științifice și dezvoltării tehnologice, inovării comunicațiilor, tehnologiei informației și crearea societății informaționale;

AXA 7. Îmbunătățirea structurii economice a regiunilor, sprijinirea dezvoltării regionale echilibrate și durabile;

Conform metodologiei „Cadrului Conținut” aprobat în anul 2002 PATJ trebuie să ia în considerare prevederile documentațiilor PATN și PATZR (ca baza documentară).

Studiul privind întocmirea PATJ Bacău are ca scop fundamentarea din punct de vedere spațial a planurilor de dezvoltare județeană și regional, și nominalizarea de prevederi cu caracter strategic, în ideea de a nu compromite obiectivul coeziunii economice și sociale.

La întocmirea documentației se va valorifica experiența europeană datorită necesității armonizării conceptelor și modului concret de gestionare a amenajării și dezvoltării teritoriale județene cu conceptele și managementul corespunzător la nivel european.

Față de studiul VISION PLANET, PATZR, PATN, și PATJ, nu va ignora necesitatea definirii și de prevederi strategice privind , echilibrarea structurii spațiale (relația dintre urban și rural), pentru echilibrarea și structurarea economică.

2. ANALIZA FACTORILOR ENDOGENI

Prezentarea datelor documentare (se prezintă ca anexă pe **CD**).

1. STRUCTURA TERITORIULUI

1.1. LOCALIZARE GEOGRAFICĂ, CADRU ADMINISTRATIV - TERITORIAL

Județul Bacău face parte din regiunea istorică Moldova și se intersectează la nord cu jud. Neamț, în sud cu jud. Vrancea, la est cu jud. Vaslui și la vest cu jud. Harghita și jud. Covasna.

În același timp, jud. Bacău face parte din Regiunea I NE, împreună cu județele Botoșani, Iași, Neamț, Suceava și Vaslui.

Suprafața județului Bacău	= 6621 kmp
Nr. de locuitori (la 18.03.2002)	= 706.623
Nr. total unități administrative	= 88
din care : nr. municipii	= 3
nr. orașe	= 5
nr. comune	= 80

(sursa: C.N.S. 2003 – Anuarul statistic al României 2002, Direcția de Statistică Bacău).

1.2. CADRU NATURAL (planșele 1 – 8)

Județul Bacău, situat în partea de est a României, cu cea mai mare desfășurare în bazinul Trotușului, cuprinde în teritoriul său: versantul estic al Carpaților Orientali (în vest) și Colinele Tutovei (în est), având ca vecini județele: Neamț, Harghita, Covasna, Vrancea, și Vaslui. Coordonatele principale ale județului sunt: meridianele de 26 și 27 grade longitudine estică și paralela 46 30 latitudine nordică.

Conform ultimelor date cadastrale, suprafața județului este de 6.621 kmp (cca. 2,8% din suprafața teritoriului național) situându-se printre județele mari ale țării.

Prin poziția sa geografică teritoriul județului Bacău prezintă o mare varietate de forme de relief, incluzând atât suprafețele joase (95 m în lunca Siretului) cât și munți, cu înălțimi de peste 1660 m.

Relieful – ce se dezvoltă sub formă de trepte altitudinale, începând cu luncile și terasele Siretului și Bistriței (120 – 210 m alt. Abs.), continuând cu dealurile structural erozive din Podișul Central Moldovenesc și Colinele Tutovei (213 – 564), cu dealurile piemontane din platformele Zăbrăuți și Răcăciuni (350 – 611 m).

1.2.1. RELIEFUL

Principalele trepte de relief – și ponderile pe care le dețin din totalul suprafeței județului se prezintă astfel:

- **34 %** - regiune montană – cuprinde culmi și depresiuni ce aparțin grupei munților Trotușului, pe care valea Trotușului îl străbate de la NV la SE îl

împarte în : M. Goșmanu și M. Tarcău (N), M. Nemira (SV) iar în sud câteva culmi aparținând Munților Vrancei (altitudinea medie fiind de 100-1200m). Cele mai înalte culmi muntoase se evidențiază în:

- Munții Tarcău – Vf. Grindușu (1664 m), Aluniș, Geamăna, Uture, Berzunți;
  - Munții Ciuc – Vf. Cotumba (1252 m), Vf. Gura Muntelui, Vf. Cărunta (1517 m), Vf. Luposu (1337 m), culmi domoale cu versanți afectați de alunecări de teren (pe marne și argile);
  - Munții Nemira – Vf. Nemira Mare (1649 m), Vf. Șura Mare (1600 m).
- **28 %** - Subcarpații Orientali – sunt formați dintr-o zonă depresionară la limita zonei montane și un aliniament de dealuri în partea de est;
    - depresiunea Tazlău – la nord de Tazlău, străbătută de râul Tazlău (ce coboară între 400 și 320 m) având 5 terase și culmi între 600 și 650 m în partea de nord și 7 terase și culmi între 450 și 550 m în partea de sud;
    - depresiunea Cașinului – la sud de Troțuș pe cursul inferior al râurilor Oituz și Cașin având relief de terase, lunci și dealuri de 300 – 400m, la est se află Cl. Pietricica cu versanți puternic înclinați: Capata (740 m) și Cărunta (717 m);
    - Dealul Oușoru – la sud de Troțuș (753 m), cel mai nordic sector al Subcarpaților Vrancei;
  - **11 %** - Podișul Moldovei – format din culoarul Siretului și Vestul Colinelor Tutovei, iar spre Nord Colinele Bălăușești;
  - **27 % Lunca Siretului** – cu o vale largă de 3 – 4 km.

Rezultă că 1/3 din suprafața teritoriului județului o reprezintă zona montană, caracterizată prin întinse păduri și pajiști naturale, bogate resurse balneoterapeutice, căile de comunicație și așezările umane cu caracter permanent fiind foarte rare.

O altă treime din teritoriul județului este formată din suprafețe joase, terasele joase din luncile râurilor, prezentând ca principală caracteristică ca pe mari întinderi nivelul apei freactice este relativ ridicat, dând naștere la zone cu exces de umiditate.

Treapta intermediară formată din zonele subcarpatice și terasele înalte ale râurilor, constituie teritoriile pe care s-au dezvoltat majoritatea localităților, acestea oferind condiții favorabile (condiții geotehnice, fără inundații sau exces de umiditate).

Procesele geomorfologice și starea de degradare a terenurilor – se datorează atât marii diversități petrografice și structurale cât și diversității formelor de relief (podis, dealuri, munte, adânc fragmentate de văile râurilor). Se remarcă o etajare a proceselor, precum și o activizare a lor pe suprafețele despădurite sau acolo unde folosința este necorespunzătoare, putându-se diferenția un etaj montan și unul al dealurilor.

În etajul montan – un rol determinant în desfășurarea proceselor de degradare îl au altitudinea și panta, astfel:

suprafețele cu înclinare mai mică de 10 grade, aflate la peste 1500 de m, lipsite de vegetație forestieră, procesele crionivale alterează sezonier cu spălarea de suprafața și alunecările superficiale, rezultând microdepresiuni inierbate; pe suprafețe similare, sub altitudinea de 1450 m (terasele Uzului, Oituzului, Cașinului, Slănicului), dominante sunt spălarea de suprafață, alunecările superficiale, înmlăștinările.

Suprafețele cu înclinări mai mari de 10 grade, se constată: alunecări linerare în lungul unor torenți și alunecări de versanți (cu pat de glisare de adâncime de 1,00 – 1,50 m.

În etajul dealurilor – procesele de degradare și intensitatea lor cunosc diferențieri în funcție de natura rocii, de modul de folosință a terenurilor (lipsa suprafețelor împădurite) și de pantă, aici întâlnindu-se 85% din suprafața cu eroziuni excesive din județ.

În Podișul Moldovei – lipsa vegetației forestiere favorizează o morfodinamică deosebit de activă, producându-se adeseori degradarea avansată a solurilor (bazinul superior al Berheciului), iar pe versanții în alcătuirea cărora intră lentile sau orizonturi argiloase, torențialitatea se îmbină cu alunecările de teren și curgerile noroioase (Zeletin, Frunțești, Răcătău, Soci, Godinești).

1.2.2. RESURSE DE APĂ – HIDROGRAFIA

Apele de suprafață

Râul Siret – care străbate județul Bacău de la N (în dreptul localității Lerești) la sud (în dreptul localității Costișea), constituie colectorul principal al rețelei hidrografice ce se desfășoară pe o lungime de 125 km, cu o pantă medie de 0,60 la mie, având ca principali afluenți > Trotușul și Bistrița.

Râul Trotuș – care izvorăște în Cl. Paltiniș (jud. Harghita) are o lungime totală de 158 km, din care 125 km, în județul Bacău, între localitățile Făgetu de Sus și Slobozia, având un bazin cu o suprafață de 4.440 kmp, (90 % în județul Bacău). Principalii afluenți sunt:

pe stânga: Asăul și Tazlăul, ambele cu izvoarele în m-ții Goșmanu – jud. Neamț; pe dreapta: Sulta (izv. Vf. Ghempar), Ciobănuș (izv. Vf. Viscol), Uzul (izv. Vf. Alb jud. Harghita), Dofteana (izv. Vf. Nemira Mare și Vf. Șandru Mare), Slănicul (izv. Vf. Ghempar, cu 16 izvoare minerale pe cursul superior unde s-a dezvoltat stațiunea Slănic Moldova), Oituz (izv. Vf. Mușat jud. Vrancea), Cașinul (izv. Vf. Clăbuc și Zboina Neagră), Bogdana, Căiuți și Balca (care datorită debitului mic și a rocilor permeabile seacă destul de frecvent).

Râul Bistrița – care străbate județul Bacău de la Nord (în aval de Buhuși) la sud pe o lungime de cca. 42 km, intrând pe o veche albie a Siretului (în aval de Bacău).

Râurile: Tutova (cca. 15 km), **Pereschivul** (cca.25 km), **Zeletinul** (cca. 68 km), **Berheciul** (cca.66 km), **Răcătăul** (cca. 29 km), **Soci**, **Mora**, sunt principali afluenți ai Siretului în partea de nord – est.

Regimurile de alimentare al râurilor se modifică treptat în funcție de relief.

Debitul mediu multianual specific variază pe teritoriul județului Bacău între 10 l/s.kmp în regiunea montană și 2l/s.kmp în zona colinară.

Debitul mediu multianual pe perioada ultimilor 30 de ani, este:

pentru râul Siret: 70,0 mc/ s la intrarea în județ, iar la ieșire este de 137,0 cm/s;

pentru râul Trotuș: la ieșire este de 33,0 mc/s;

pentru râul Bistrita: se poate aprecia ca fiind pe tot parcursul de 66,0 mc/s;

pentru râul Uz: 5,2 mc/s;

pentru râul Oituz: 3,4 mc/s;

pentru râul Tazlău: 6,0 mc/s;

pentru râul Asău: 2,0 mc/s.

Volumul maxim scurs pe sezoane se înregistrează în general primavara (45 – 50 % din volumul mediu anual), iar cel minim iarna (11 – 12 % din volumul mediu anual).

Lacurile – cele mai multe, din județul Bacău au luat naștere ca urmare a amenajărilor facute pe râurile:

Bistrița: **Bacău I** (Vol= 9,3 mil.mc), **Bacau II** (Vol= 5 mil.mc), Racova (Vol= 10 mil.mc), **Gârleni** (Vol= 90 mil.mc);

Tazlău: **Belci** (Vol= 12 mil.mc), actualmente avariata;

Uz: **Poiana Uzului** (Vol= 9,3 mil.mc);

Singurul lac natural este **Lacul Bălătău** (Vol= 150.000 mil.mc), situat pe Izvorul Negru, afluent al Uzului, care a luat naștere printr-o barare naturală în 1883.

1.2.3. CLIMA

Teritoriul județului aparține în cea mai mare parte a sa climatului de dealuri și podișuri, respectiv districtul climatic al subcarpaților estici și într-o măsură restrânsă (în extremitatea sa vestică), sectorului cu clima montană.

Regimul climatic constituie un exemplu de tranziție gradată de la clima pronunțat continentală din est, la cea moderată din vest.

Relieful prin înălțime, fragmentare și expunere introduce numeroase nuanțe locale și face ca în cuprinsul județului Bacău clima să prezinte deosebiri de la o regiune la alta, astfel se pot deosebi mai multe domenii climatice: climatul munților, climatul zonei subcarpatice, climatul colinelor Tutovei și climatul Văii Siretului.

Temperatura aerului înregistrează valori medii anuale cuprinse între 9°C (în jumătatea de est a județului) și 2⁰ – 3⁰ C (extremitatea vestică). Caracteristica pentru județul Bacău este distribuția insulară a temperaturilor, condiționată de specificul treptelor de relief. Mediile lunii celei mai calde (iulie) au valori cuprinse între 12⁰C în vest și 20⁰C în est. Mediile lunii celei mai reci (ianuarie) au valori cuprinse între – 4⁰C în estul și centrul județului ajungând în dreptul ariilor montane la – 7⁰C.

Regimul precipitațiilor atmosferice se situează între 550 mm (la limita de est a județului) și 1.000 mm pe culmile montane.

Cantitățile medii anuale ale lunii iulie sunt cuprinse între 60 – 100 mm (în vest) ajungând în partea de est la 20 – 30 mm. Cantitățile medii anuale ale lunii ianuarie sunt cuprinse între 30 – 60 mm.

Partea de vest: (zona montană și subcarpatică), are o climă temperat continentală, cu caracter mai răcoros din cauza reliefului predominant muntos.

Configurația și altitudinea reliefului influențează regimul temperaturii aerului, pe cel al precipitațiilor și pe cel al circulației generale a aerului.

Valorile medii ale temperaturii aerului variază între 0°C pe culmile înalte, 2°C în munții mijlocii, 5°C în zonele depresionare și 6 - 8°C în Subcarpați.

Cantitatea medie anuală a precipitațiilor variază între 1400 mm pe culmile cele mai înalte; 1200 mm în zona munților mici și mijlocii și în jur de 800 – 1000 mm în zonele depresionare și subcarpatice.

Direcția predominantă a vânturilor înregistrează o frecvență mai mare spre vest și nord – vest, unde vitezele medii depășesc 10 m/s.

Partea de est (zona de podis) are un pronunțat caracter continental, marcat prin amplitudini termice lunare și anuale mari. Regimul climatic se caracterizează prin veri călduroase și secetoase și ierni friguroase bântuite frecvent de viscole puternice.

Regimul termic înregistrează valori medii anuale ce variază între 8°C, în zonele mai înalte de podiș, 9°C în câmpie.

Precipitațiile au o răspândire ușor inegală și cantități mici; în sectoarele deluroase de podiș se înregistrează 600 mm anual, iar în zonele de câmpie și depresionare în jur e 400-500 mm anual.

Vânturile dominante au direcția nord, nord – vest cât și dinspre sud, sud – est. În climatul zonei montane îndeosebi iarne viteza anticiclonului siberian atinge valori mari: 24 – 27 m/s.

În climatul zonei subcarpatice dinamica atmosferei este mai moderată decât în munți și podiș, vânturile dominante rămânând cele de vest și nord – vest urmate de cele din est și sud – est.

În zona extremă a regiunii subcarpatice, particularitatea climatică o formează frecvența efectelor de fohn, determinate de scurgerea aerului dinspre est, sud – est, provenit din masele de aer din vest și nord – vest care ridică temperatura, dau cer senin și favorizează producerea secetei.

În zona colinelor Tutovei, vânturile au intensitate mare, pătrund cu ușurință iarne ca și vara, din direcția est, sud – est, nord, nord – vest.

În valea mijlocie a Siretului (treapta cea mai de jos de elief din județul Bacău) dinamica atmosferei se caracterizează printr-o intensă circulație în lungul văii și curenți descendenți de pe versanți.

1.2.4. VEGETAȚIA

Zona silvostepii – este localizată pe o mică suprafață în sud-estul județului fiind alcătuită din pajiști secundare puternic stepizate și terenuri agricole.

Etajul pădurilor de foioase – prezent în partea estică a județului în Colinele Tutovei prin șleaurile dealurilor, unde, alături de gorun și stejar, participă în proporții variate și alte specii de foioase ca: teiul, jugastrul și carpenul, în alternanța cu fâgete și cu pajiști modificate, specii de mare valoare economică ; ciresul pasaresc, paltinul, sorbul, reprezentând o extindere a pajiștilor de silvostepă în domeniul forestier .

Etajul pădurilor de conifere sunt dominate de molid – ocupă suprafețe relativ reduse pe culmile mai înalte de nord-vest, fiind de remarcat prezența unor endemisme proprii masivelor Șandru –Nemira.

Vegetația azonală – se caracterizează prin prezența în lunci și zăvoaie, a salciei, a plopului și a aninului printre pajști.

1.2.5. FAUNA

Aceasta este bogată și variată, multe specii având valoare cinegetică deosebită. Domeniul activ frecventat de lumea păsărilor, mai ales cinteza alpină și cocoșul de mesteacăn. Pădurile de conifere și foioase adăpostesc numeroase mamifere (urși, mistreți, râși, jderi, urși, lupi, vulpi, veverițe, etc.) păsări (cocoșul de munte, corbul, ierunca, etc.) reptile (vipera comună, salamandra, etc.) și altele.

Fauna silvostepii este mai săracă, fiind reprezentată de rozătoare (popândăi, hârciogi, șoareci, șobolani, iepuri, etc.) păsări (prepelețe, potârniche, grauri, prigorii, vrăbii, etc.) reptile (șerpi, gușteri, șopârle, etc.) și diverse insecte.

Ihtiofauna care populează apele de munte este bogată în: păstrăv, scoabar, boiștean, în râurile din zonele subcarpatice și de podiș se întâlnesc cleanul, babușcă, morunașul etc., iar în lacurile de acumulare trăiesc crapul, carasul, linul, știuca, șalăul și altele.

1.2.6. RESURSELE SUBSOLULUI

Teritoriul județului Bacău, beneficiind de o structură geologică complexă în care se succed de la vest la est în trei unități distincte: unitatea flisului carpatic, zona neogenă subcarpatică și platforma moldovenească, fiecare ocupând câte 33% din suprafața județului, justifică varietatea de materiale utile, concentrate mai ales, în Subcarpați.

HIDROCARBURI

Zăcămintele de țiței și gaze naturale – sunt cantonate, cu precădere, în zona dintre Tazlău și Oituz (la Zemeș, Moinești, Lucacești, Solonț, Stănești, Dărmănești, Dofteana, Valea Oituzului. De asemenea sunt exploatare la Câmpeni, Tescani, Cașin și în Podișul Moldovei.

COMBUSTIBILI SOLIZI

Zăcămintele de cărbune brun – se găsesc în bazinul Dărmănești, Comănești.

ZACAMINTE NEMETALIFERE

Sarea gema - ce apare în depozitele de la Moinești, Sărata, Tg. Ocna, legate de formațiunile salifere sunt prezente numeroase izvoare cu ape mineralizate la: Moinești, Slănic Moldova, Târgu Ocna, Poiana Sărata, Sărata Bacău);

Săruri de potasiu – au fost identificate la: Arșița, Solonț, Stănești, Găleanu.

ROCILE UTILE ȘI MATERIALELE DE CONSTRUCȚII – sunt reprezentate prin:

Gipsuri – la est de Slănic Moldova, zona Perchiu (nord – est de Onești);

Gresii – la est de Slănic Moldova, pe versantul stâng al văii Ciobanuș;

Argile comune – pe teritoriul comunelor Măgura, Dofteana, Luizi – Călugăra;

Nisipuri și pietrișuri – în luncile marilor râuri la Urechești, Slobozia, Gârleni, Orbeni.

Apele minerale sunt semnalate în zona Slănic Moldova, comunele Dofteana și Sărata.

APELE MINERALE

Sunt semnalate în zona Slănic-Moldova, comuna Dofteana, Sărata.

FOND FUNCICIAR

Totodată județul Bacău dispune și de un important potențial funciar, reflectat de cifrele privind modul de folosință a terenurilor astfel conform datelor anuarului statistic al României 2002 din suprafața totală a județului de 662.052 ha, (6621 kmp):

Astfel, conform datelor obținute de la OJCGC Bacău iulie 2004 din suprafața totală a județului de 662.052 ha:

- 48,85 % (323.415ha) reprezintă suprafață agricolă;
- 51,15 % (338.637 ha) reprezintă suprafața neagră din care:
  - 42,15 % (279.058 ha) păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră;
  - 2,23 % (14.763 ha) ape și bălți;
  - 1,55 % (10230 ha) drumuri și căi ferate;
  - 3,03% (20.078 ha) terenuri ocupate cu construcții și curți;
  - 2,19% (14.508 ha) terenuri degradate și neproductive.

Suprafața agricolă reprezintă următoarea structură la nivelul teritoriului județean:

- terenurile arabile 27,91% (184.794 ha);
- pașuni 13,35 % (88.377 ha);
- fânețe 6,00 % (39.752 ha);
- vii 1,12 % (7.386 ha);
- livezi 0,47 % (3.106 ha);

FOND FORESTIER

Situația privind fondul forestier din județul Bacău are la bază, conform cu informațiile primite de la Direcția Silvică Bacău, pădurile aparținând județului Bacău sunt: 60 % în regiunea montană (Carpații Curburii), aproximativ 25 % în regiunea deluroasă subcarpatică și 15 % în regiunea de podiș.

Fondul forestier din județul Bacău reprezintă 275.539 ha, din care 211.658 ha aparțin Regiei Naționale a Pădurilor (R.N.P.) și 63.881 ha persoanelor particulare.

Din cele 275.539 ha de fond forestier, în administrarea județului Bacău se află doar 265.414 ha (96,32%), după care urmează în ordine descrescătoare:

- Județul Harghita cu 7.782 ha (2,8%)
- Județul Neamț cu 1.574 ha (0,6%)
- Județul Vrancea cu 370 ha (0,1%)
- Județul Covasna cu 221 ha (0,1%)
- Județul Vaslui cu 178 ha (0,1%)

Repartiția fondului forestier pe categorii de folosință se prezintă astfel:

- a) **terenuri cu folosință forestieră** 271.676 ha, din care:
  - pădure (publică 208.109 ha și privată 62.866 ha);
  - clasa de regenerare 553 ha (publică 387 ha și privată 56 ha);
  - alte culturi forestiere (publică 148 ha, din care: 61 ha – pepiniere, 54 ha – plantaje, 33 ha – colecții dendrologice).
- b) **terenuri afectate gospodăriei silvice** 2.522 ha, din care:
  - producție silvică 461 ha (publică 439 ha și privată 22 ha);
  - administrație silvică 2.061 ha (publică 1978 ha și privată 83 ha).
- c) **terenuri neproductive** 134 ha (publică 122 ha și privată 12 ha).
- d) **terenuri scoase temporar din fondul forestier** (15 ha).

Din totalul de 208.109 ha, suprafața fondului forestier public, 38% (80.318 ha) din total, este inclusă în categoria pădurilor de grupa I, cu regim special de protecție, restul de 62% (127.791 ha) din păduri fac parte din grupa a II-a cu funcție de producție și protecție.

Fondul forestier din județul Bacău este administrat de Direcția Silvică Bacău, cu sediul în Bacău, prin **14 Ocoale Silvice**. Distribuția Ocoalelor Silvice în teritoriu, amplasarea sediilor acestora, cât și gradul de încărcare cu păduri a fiecărei unități administrative sunt prezentate în tabelul alăturat:

REPARTITIA SUPRAFETELOR FONDULUI FORESTIER PUBLICE ADMINISTRATE DE O.S. DIN D.S. BACAU						
Nr. Crt.	Denumire O.S. din D.S. Bacau	Suprafata ocupata (ha)	Teritorii administrative cuprinse in ocolul silvic din directia silvica bacau	Denumirea O.S. din alte D.S.	Suprafata (ha)	Suprafata S.S. jud. Bacau (ha)
1.	AGĂȘ	13.463	Agas, Brusturoasa, Ghimes-Faget, Palanca	M.Ciuc, Harghita	84	13.547
2.	BACĂU	9.394	Bacau, Cleja, Faraoani, Horgesti, Letea-Veche, Luizi-Calugara, N. Balcescu, Magura, Pancesti, Racaciuni, Tamasi	-	-	9.394
3.	CĂIUȚI	18.483	Caiuti, Cotofanesti, Stefan cel Mare, Urechesti	Soveja Focsani	40	18.523
4.	COMĂNEȘTI	24.009	Comanesti	-	-	24.009
5.	DĂRMĂNEȘTI	20.136	Darmanesti	Sfantu Gheorghe	138	20.274
6.	FÂNTÂNELE	14.512	Beresti-Bistrita, Buhusi, Garleni, Blagesti, Filipesti, Fantanele, Hemeiusi, Margineni, Racova	-	-	14.512
7.	LIVEZI	8.702	Barzanesti, Berzunti, Gura Vaii, Helegiu, Livezi, Sanduleni, Oncesti, Targu Trotus	-	-	8.702
8.	MOINEȘTI	20.266	Moinesti	-	-	20.266
9.	MÂN. CAȘIN	20.612	Manastirea Casin	Panciu, Focsani	175	20.787
10.	OITUZ	12.885	Bogdanesti, Oituz, Pargaresti	Sfantu Gheorghe	400	13.285
11.	SASCUT	10.782	Corbasca, Gaiceana, Huruiesti, Orbeni, Parava, Tatarasi, Sascut, Valea Seaca	-	-	10.782
12.	TG. OCNA	18.805	Dofteana, Targu-Ocna, Slanic-Moldova	-	-	18.805
13.	TRAIAN	11.145	Buhoci, Daminesti, Negri, Rosiori, Saucesti, Secuieni, Traian, Ungureni	Vaslui	398	11.543
14.	ZELETIN	8.464	-	-	-	8.464
	TOTAL	211.658	-	-	1.235	212.893

Răspândirea vegetației forestiere prin diferențierile climatice ce se produc în funcție de altitudine se prezintă astfel:

pe treptele joase de relief (sub 500 – 600m) domină amestecurile de foioase;

peste 600 m apar amestecurile de fag cu brad și molid;

peste 1400 m molidișurile pure, zonale.

Fond forestier la 30 iunie 2004

	Total	Regia Națională a Pădurilor	Proprietate Privată
Fond forestier	275.539	211.658	63.881
Terenuri acoperite cu pădure	270.975	208.109	62.866
Rășinoase	94.702	69.553	25.149
Foioase	176.143	138.646	37.497
Răchitării	102	92	10
Terenuri care servesc nevoilor de cultură	148	148	
Pepiniere	61	61	
Plantaje	54	54	
Colecții dendrologice	33	33	
Terenuri care servesc nevoile de producție silvică	461	439	22
Arbuști fructiferi (culturi specializate)	1	1	
Terenuri pt. hrana vânatului	410	387	23
Ape curgătoare	28	28	
Ape stătătoare	13	13	
Păstrăvării	4	4	
Centre fructe de pădure	4	4	
Ateliere împletituri	1	1	
Terenuri care servesc nevoilor de administrare forestieră	2061	1978	83
Uscătorii și depozite semințe	1	1	
Spații de producție silvică și cazare personal	176	176	
Căi ferate forestiere	7	7	
Drumuri forestiere	896	896	
Linii de pază contra incendiilor	12	12	
Depozite forestiere	49	49	
Alte terenuri	922	843	79
Terenuri afectate împăduririi	302	246	56
Clasa de regenerare	553	387	56
Terenuri neproductive	134	122	12
Stâncării, abrupturi	55	45	10
Bolovănișuri, pietrișuri	24	24	
Râpe, ravene	17	17	
Sărături cu crustă	2	2	
Mocirle, smârcuri	31	31	

Gropi de împrumut și depuneri sterile	3	3	
Terenuri scoase temporar din fondul forestier și neprimite	15	15	
Ocupații, litigii	601	601	

În ceea ce privește **vegetația forestieră**, pe ansamblul teritoriului Bacău, aceasta ocupă aproximativ 40% din suprafață, ceea ce reprezintă destul de mult – locul 6 pe țară – gradul respectiv de împădurire fiind aparent apropiat de cel considerat optim – 45 %.

În raport cu condițiile specifice de relief și cu necesitatea păstrării echilibrului ecologic, însă, îndeosebi în unitățile de **podis și chiar cele deluroase subcarpatice**, (unde vegetația ocupă 10-25 % din suprafață) gradul de împădurire este relativ redus, iar vulnerabilitatea la degradare prin eroziune și alunecare a unor terenuri (despădurite) este mare.

În condițiile normale de sol, factorii naturali de natură climatică (cu excepția compartimentului estic al Podișului Bârladului – mai uscat) sunt favorabili dezvoltării vegetației forestiere și în deosebi:

teiul (care realizează al doilea maxim pe țară);

gorunul și alte specii în amestec (gorun și fag în dealurile situate la vest de Siret);

stejarul, în părțile mai joase;

fagului și bradului (care prezintă aici un maxim secundar de răspândire în Carpații Orientali) ca și molidului, în zona montană.

Ca element specific peisajului forestier din județul Bacău se poate considera prezența pinului silvestru (în roci aride), a mesteacănului și a plopului tremurător, ce constituie arborete de tip provizoriu, se instalează pe stațiuni extreme (stincarii, grohotisuri) - terenuri inapte în mod obișnuit pentru utilizare forestieră .

PRODUSE AUXILIARE – FOND FORESTIER

Produsele accesorii care se pot recolta anual sunt: zmeura, mure, măceșe, arborete de tei și salcâm pentru cca. 10.000 de familii de albine.

Efectivele de vânat estimate (număr de bucăți) la nivelul anului 1996 – 1997 constau din: cerb cornut (960); căprior (5.800), urs (180), mistreț (1.000), vulpi (1.000), râs (70), vidră (30), pisică salbatică (450).

Păstrăvăriile existente la Slănic Moldova și la Mănăstirea Cașin, au condiții dificile de rentabilizare.

Lungimea fondului de pescuit în zona montană este de 603 km, cu o suprafață a luciului de apă de 312 ha. Apele de munte sunt relativ bine populate cu păstrăv indigen (cu excepția Râului Troțuș unde, datorită poluării nu mai are condiții de creștere, fiind înlocuit cu alte specii).

Volumul de masă lemnoasă ce se exploatează anual reprezintă aproximativ 80% din posibilitatea pădurilor din județul Bacău, față de creșterea anuală a arboretelor.

1.2.7. ZONE DE RISC NATURAL

Unități administrativ – teritoriale afectate de inundații și alunecări de teren conform Legii Nr. 575/2001 – Monitorul Oficial al României, Partea I Nr. 726/14.11.2001.

Județul Bacău – Localități în care au fost inventariate zone de risc

Nr. crt.	Unitatea administrativ- Teritorială	Sat	Inundații		Alunecări de Teren
			Scurgeri torenti	Revărsări	
1	BACĂU				
2	Onești			*	
3	Moinești		*	*	*
4	Buhuși		*	*	*
5	Comănești		*		
6	Dărmănești		*	*	
7	Slănic Moldova		*		*
8	Tg. Ocna		*	*	*
9	Agăș	Agăș	*	*	
10		Coșnea		*	
11		Cotumba		*	
12		Goioasa	*		
13		Sulta		*	
14	Ardeoani	Ardeoani	*	*	
15		Leontinești	*	*	
16	Asău	Asău	*		
17		Apa Asău	*		
18		Ciobănuș	*	*	
19		Lunca Asău	*		
20		Păltiniș	*		
21		Straja	*		
22	Balcani	Frumoasa		*	
23		Ludași		*	
24		Schitu- Frumoasa		*	
25	Berești - Bistrița	Berești- Bistrița		*	
26		Climești	*		
27		Itești	*		
28	Berești - Tazlău	Berești – Tazlău	*	*	
29		Broșteni		*	
30		Enăchești	*	*	
31		Prisaca	*	*	
32		Romănești	*	*	
33		Tescani	*	*	
34	Berzunți	Berzunți		*	
35		Buda	*		
36	Bârsanești	Bârsănești		*	
37		Albele		*	
38		Brătești	*		
39		Caraculău	*	*	
40	Blăgești	Blăgești		*	
41		Buda		*	
42		Tardenii Mari		*	
43		Valea lui Ion		*	

44	Bogdănești	Bogdănești	*	*	
45	Brusturoasa	Brusturoasa	*	*	
46		Buruieniș		*	
47		Buruienișul de sus	*		
48		Carmeanca	*	*	
49		Hăngești		*	
50	Buhoci	Buhoci	*	*	
51		Bijighir	*	*	
52		Buhocel	*	*	
53		Coteni	*		
54		Dospinești		*	
55	Căiuți	Blidari		*	
56		Florești	*		
57		Heltiu	*		
58		Popeni		*	
59		Pralea		*	
60	Cleja	Cleja		*	
61	Corbasca	Băcioiu		*	
62		Marvila		*	
63	Dofteana	Dofteana	*	*	
64		Bogata	*	*	
65		Cucuieti	*	*	
66		Larga	*	*	
67	Faraoani	Faraoani	*		*
68	Filipești	Filipești		*	
69		Boanta		*	
70		Cârligi		*	
71		Cornești		*	
72		Cotu Grosului		*	
73		Galbeni		*	
74		Hârlești		*	
75		Onișcani		*	
76	Gîrleni	Gîrleni	*	*	
77		Lespezi	*		
78	Glăvănești	Glăvănești		*	
79	Gura Văii	Gura Văii		*	*
80		Păltinata		*	
81	Helegiu	Helegiu		*	
82		Brătîla	*		
83		Deleni			*
84		Drăgușești		*	*
85	Hemeiuși	Hemeiuși	*	*	
86	Horgești	Horgești	*		
87		Galeri	*		
88		Mărăscu		*	
89		Răcătău	*		
90		Recea	*	*	
91		Sohodor	*		
92	Huruiești	Fundoaia	*		
93	Letea Veche	Holt		*	
94		Radomirești		*	
95		Siretul		*	
96	Livezi	Livezi		*	
97		Orasa		*	*
98	Luizi - Călugăra	Luizi - Călugăra		*	*

99	Măgirești	Măgirești	*	*	
100		Șesuri		*	
101		Valea Arinilor	*		
102	Mărgineni	Mărgineni		*	
103		Barați		*	
104		Luncani		*	
105		Podiș	*	*	
106		Trebeș		*	
107		Valea Budului		*	
108	Mănăstirea Cașin	M. Cașin	*	*	
109		Lupești		*	
110		Pîrvulești		*	
111	Nicolae Bălcescu	Valea Seacă		*	
112	Oituz	Oituz	*		
113		Călcâi		*	
114		Ferăstrău – Oituz		*	
115		Marginea	*		
116		Poiana Sărată	*		
117	Orbeni	Orbeni	*	*	
118		Scurta		*	
119	Palanca	Palanca	*	*	
120		Cădărești		*	
121		Ciugheș		*	
122		Pajiștea	*		
123		Popoiu	*	*	
124	Parava	Parava		*	
125		Drăgușani		*	
126		Rădoaia			*
127	Parincea	Nănești		*	
128		Năstăseni	*		
129		Poieni	*		
130		Vladnic		*	
131	Pîncești	Pîncești		*	
132		Dieneț	*	*	
133	Pîrgărești	Pîrîul Boghii	*		
134		Satul Nou		*	
135	Pîrjol	Pîrjol		*	
136		Băhnășeni		*	
137		Bărnești		*	
138		Băsăști		*	
139		Tarata		*	*
140	Plopana	Plopana		*	
141		Budești		*	
142		Fundu Tutovei		*	
143		Rusenii Razești		*	
144		Rusenii de Sus		*	
145		Străminoasa		*	
146	Podu Turcului	Podu Turcului		*	
147	Poduri	Poduri	*	*	
148		Cernu		*	
149		Prohozești		*	
150		Valea Sosii		*	
151	Racova	Racova		*	
152		Gura Văii	*	*	
153		Ilieși	*		

154	Răcăciuni	Răcăciuni	*	*	
155		Ciucani		*	
156		Fundu Răcăciuni		*	
157		Gîșteni		*	
158	Sănduleni	Sănduleni	*	*	
159		Coman	*		
160		Mateiești	*	*	
161		Stufu		*	
162		Versești	*	*	
163	Sascut	Sascut		*	
164		Conțești		*	
165	Săucești	Săucești		*	
166		Schineni		*	
167	Scorțeni	Scorțeni	*	*	
168		Florești	*	*	
169	Secuieni	Balușa		*	
170		Berbinceni		*	
171		Chiticeeni		*	
172		Ciuturești		*	
173		Glodișoarele		*	
174		Odobești	*		
175		Tisa Silvestri	*	*	
176	Solonț	Solonț			*
177		Cucuieti		*	*
178		Sarata		*	
179	Ștefan cel Mare	Ștefan cel Mare		*	
180		Negoiești	*		
181		Racăuți		*	
182	Strugari	Strugari		*	
183		Cetățuia		*	
184		Iaz		*	
185		Nadisa		*	
186		Răchitisu		*	
187	Tămași	Tămași		*	
188		Chetriș		*	
189		Furnicari		*	
190		Gioseni	*	*	
191	Tg. Trotuș	Tg. Trotuș		*	
192		Tuța	*	*	
193		Viișoara	*		
194	Traian	Traian		*	
195		Bogdănești		*	
196		Herțioana de Jos		*	
197		Prăjești	*	*	
198		Zapodia		*	
199	Ungureni	Ungureni		*	
200		Gîrla Anei		*	
201		Zlătari		*	
202	Urechești	Urechești	*	*	
203		Cornățel	*	*	
204		Lunca Dochitei		*	
205	Valea Seacă	Valea Seacă		*	
206		Cucova	*		
207	Zemeș	Zemeș	*	*	*
208		Bolătău	*	*	

ALUNECĂRI DE TEREN

Conform studiului "Fuziunea datelor cartografice privind procesele de eroziune, alunecări, prăbușiri de teren și inundații pentru evidențierea zonelor de riscuri naturale la nivelul teritoriului național" elaborat de Institutul de Cercetări pentru Pedologie și Agrochimie în 1998, se evidențiază următoarele situații ale terenurilor, după riscul și gradul de manifestare a proceselor de eroziune și alunecări.

- A. – **terenuri cu eroziune moderată** – puternică, cu risc de activare a alunecării de teren în cazul ploilor puternice, a schimbului folosințelor (defrișări) sau a lucrărilor de destabilizare a versanților (construcții grele-clădiri, șosele).
- B. – **terenuri cu stabilitate foarte redusă** – afectate de eroziune puternică excesivă asociată cu ravenări și alunecări de teren active; frecvente situații de exces de umiditate determinat de pânze freactice, torenți sau izvoare de coastă.
- C. – **terenuri instabile** cu risc ridicat de alunecări de teren, surpări, prăbușiri.

Terenuri afectate de procese de eroziune și alunecări

Județul	A	%	B	%	C	%
BACĂU	194.246	29,42	5.190	0,79	239.305	36,24

Sursa datelor: Institutul de Cercetări pentru Pedologie și Agrochimie 1998

Despăduririle de proporții în scopul extinderii suprafețelor pentru pășuni, fânețe și alte culturi au determinat expunerea versanților proceselor de eroziune și alunecări de teren.

În unitatea montană degradarea terenurilor afectează pășunile alpine, sărăcite și din cauza pășunatului excesiv precum și drumurile, potecile sau alte construcții, prin alunecări de teren, avalanșe și torenți.

Degradarea terenurilor în zone de dealuri este foarte extinsă. Etajul colinar și depresiunile sunt afectate de alunecări de teren în diferite stadii de evoluție care pot fi identificate pe majoritatea suprafețelor, concomitent cu o terențialitate foarte activă.

Relieful deluros, în pantă, este supus eroziunii și alunecărilor de teren, fiind afectate astfel suprafețe întinse, în județul Bacău pe malul stâng al Siretului cca. 46.000 ha sunt degradate.

- în județul Bacău au fost identificate 13 zone expuse alunecărilor de teren, situate în partea centrală și de nord.

ZONA SEISMICĂ

Din punct de vedere al intensității seismelor – scara MSK (SR – 11100 – 93), teritoriul județului Bacău aparține zonei de intensitate seismică 7 și 7 cu perioada medie de revenire de cca. 100 de ani.

Coeficientul seismic – K_s (conform Normativ P 100 – 92) înregistrează valori crescătoare de la nord la sud și anume:

zona E – $K_s = 0,12$;

zona D – $K_s = 0,16$;

zona C – $K_s = 0,20$;

zona B – $K_s = 0,25$;

Unități administrativ – teritoriale urbane – amplasate în zone pentru care intensitatea seismică, echivalată pe baza parametrilor de calcul privind zonarea seismică a teritoriului României, este minimum VII (exprimată în grade MSK).

Nr. Crt.	Unitatea administrativ - teritorială	Numărul de locuitori	Intensitatea seismică exprimată în grade MSK
1.	BACĂU	175.000	VIII
2.	ONEȘTI	51.547	VIII
3.	MOINEȘTI	24.070	VII
4.	BUHUȘI	18.846	VII
5.	COMĂNEȘTI	23.679	VII
6.	DĂRMĂNEȘTI	14.194	VII
7.	SLĂNIC – MOLDOVA	5.017	VIII
8.	TÂRGU OCNA	13.464	VIII

1.2.8. CALITATEA FACTORILOR DE MEDIU

Starea factorilor de mediu este relevată prin indicatori specifici monitorizați prin laboratoarele Inspectoratelor Județene de Protecție a Mediului și filialelor Regiei Naționale Apele Române.

Ca o apreciere generală, tendința ultimilor ani a fost o reducere a nivelului concentrațiilor diversilor poluanți, în primul rând ca urmare a reducerii sau încetării activității economice în cazul unor agenți economici, și în mai mică măsură, ca urmare a modernizării sau investițiilor în domeniu.

CALITATEA AERULUI

Principalii poluanți ai aerului care au înregistrat depășiri ale concentrațiilor maxim admisibile (CMA) față de normele standard, conform datelor furnizate de Anuarul Statistic al României 2002, sunt:

amoniac – valori frecvente ale depășirii CMA s-au înregistrat în municipiul Bacău, respectiv 0,3 %;

hidrogen sulfurat – valori ale depășirii CMA s-au înregistrat în municipiul Onești, respectiv 0,3 %.

Sursele majore de poluare a aerului sunt reprezentate de S.C. CHIMCOMPLEX S.A. Borzești, județul Bacău (emisii de acid clorhidric și clor), S.C. SOFERT S.A. Bacău (amoniac și acid sulfuric), S.C. RAFO S.A. Onești (hidrogen sulfurat și bioxid de sulf) și în general centralele termice orășenești care funcționează cu combustibil lichid sau solid. La aceste surse majore de poluare a atmosferei se adaugă activitățile de transporturi, în special cele rutiere, activitățile de construcții și transportul eolian de particule fine.

CALITATEA APEI

Conform datelor furnizate de Anuarul Statistic al României 2003, totalul lungimilor de râu supravegheate în bazinele hidrografice Siret și Bistrița pe categorii de calitate este:

Bazinul hidrografic	Total lungimi de râuri supravegheate (km)	Din care			
		Categoria I	Categoria II	Categoria III	Degradat
Siret	119	-	119	-	-
Bistrița	37	32	3	-	2
Trotuș	123	71	52	-	-

Secțiunea în care valorile medii globale ale unor indicatori au depășit limitele categoriei a III - a, cu încadrare în categoria "degradat", este situată în aval de municipiul Bacău până la vărsarea râului Bistrița în râul Siret.

Bazinul hidrografic Siret:

lucrările de regularizare efectuate pe cursul râurilor Siret și Bistrița, nu au fost urmate de măsuri corespunzătoare de amenajare a bazinelor hidrografice mici, aferente, ceea ce nu a condus la atenuarea torențialității din regiune;

încetinirea după anul 1989, a acțiunii de împădurire a terenurilor degradate și a lucrărilor de corectare a torenților în fond forestier;

distrugerea vegetației forestiere de pe proprietățile particulare sunt factori potențiali de agravare a dezechilibrului hidrologic;

ca un fapt deosebit, însă cu caracter local, se remarcă și coborârea nivelului apelor freatice din luncile râurilor Bistrița și Siret, mai ales în partea din aval a barajelor de acumulare, ceea ce a dus la devitalizarea unor specii forestiere (ex. Arboretul de la Hemeiuș).

O sursă importantă de poluare a apei, regasită la nivelul întregului județ, o reprezintă apele reziduale orășenești și comunale, insuficient epurate sau neepurate, evacuate în ape de suprafață sau prin infiltrare în panza freatică.

Cu privire la sursele industriale de poluare a apelor se menționează S.C. CHIMCOMPLEX S.A. Bacău (cloruri), S.C. RAFO S.A. Onești (produse petroliere).

Ca o caracteristică generală se evidențiază faptul ca stațiile de epurare a apelor uzate au capacități insuficiente față de cerințe.

Referitor la dotările existente și modul de exploatare a acestora, numai localitățile urbane și câteva localități rurale sunt echipate cu stații de epurare, multe dintre acestea functionând necorespunzător, ca urmare a capacității insuficiente, dotărilor nesatisfacatoare și/sau exploatării necorespunzătoare.

În momentul actual se impune realizarea de extinderi, tehnologizări, și dezvoltări a tuturor stațiilor de epurare orășenești, precum și cele din municipiul Bacău.

În funcție de factorii care produc poluarea apelor subterane, se constată mai multe categorii de poluare:

poluarea cu o gamă variată de substanțe poluante rezultate din activitățile platformelor industriale;

poluarea cu produse utilizate pentru fertilizarea și combaterea dăunătorilor în câmp prin administrarea incorectă a acestora; poluarea difuză a acviferelor freatice, în special cu azotați se resimte intens, cu concentrații care depășesc limitele admise la acest indicator în arealele: culoarul Bistriței din aval;

poluarea chimică și bacteriologică produsă de numeroasele depozite de deșeuri urbane, realizate și exploatate fără asigurarea măsurilor de protecție a mediului.

CALITATEA SOLULUI

Poluarea și degradarea solului este cauzată în principal de următoarele activități:

depozitarea neadecvată a deșeurilor și rezidurilor menajere și industriale pe terenuri neamenajate; platformele de deșeuri menajere existente sunt insuficiente și în marea majoritate nu sunt amenajate corespunzător, cu impact negativ asupra tuturor factorilor de mediu, precum și o stare de disconfort și pericol asupra sănătății populației. Se poate afirma că nu există nici o haldă de deșeuri amenajată conform principiilor ecologice.

poluarea cu pesticide a terenurilor agricole, practică mai ales înainte de 1990, dar cu remanență în sol și care se resimte în mod deosebit în județul Bacău.

poluarea cu metale grele în zonele limitrofe CET-urilor existente.

Degradarea solurilor este produsă și de o serie de fenomene cvasinaturale precum și alunecările de teren, eroziunea, inundațiile, ele constituind obiectivul capitolului "Riscuri naturale".

STAREA HABITATELOR NATURALE, FLOREI ȘI FAUNEI SĂLBATICE

În zona studiată există o mare varietate de specii de plante și animale, fiind date condițiile fizicogeografice specifice zonelor montane, de deal și de podiș.

Presiunea antropică crescândă asupra naturii a avut ca rezultat alterarea mediului natural, determinând în anumite zone reducerea afectivului de specii sau chiar dispariția unora dintre ele.

Starea diversității biologice variază în funcție de gradul de intervenție al factorului antropic. Ecosistemul cel mai stabil este cel montan, unde pădurile în general oferă condiții bune de conservare pentru diversitatea ecologică. Dar și aici supraexploatarea și poluarea au pus în pericol sau au dus la dispariția unor specii.

Exemple de specii din flora salbatică pe cale de dispariție sunt: papucul doamnei, floarea de colț, ghintura galbenă, bulbucii de munte, angelica și altele.

În zona de silvostepă și stepă, dar și în luncile unor râuri, datorate intervenției brutale a omului (defrișări, agricultură intensivă, desecări, pășunat excesiv, poluare), spațiile din flora și fauna salbatică au rămas sub forma insulară pe suprafețe reduse de teren, și au suferit deopotrivă reducerea numerică a speciilor și a efectivelor acestora.

Cu privire la ecosistemele forestiere din zona de podiș, se poate afirma că procentul de împădurire a scăzut dramatic (13%) situație în care și climatul se aridizează încontinuu. Procentul optim de împădurire în această zonă ar trebui să fie de cca. 40%.

Sunt de menționat câteva aspecte esențiale privind modul de gospodărire a fondului forestier care pot duce la disfuncționalități importante:

tăierile rase și plantațiile pure cu molid în afara arealului natural (plantații ce depășesc 10.000 ha);

incendiile (perioada 1946 – 1947);

poluarea chimică în atmosferă și sol din zona: Moinești – Comănești – Onești – Căiuți – Urechești – una din cele mai poluate zone din țară (gaze toxice, apa sărată utilizată în tehnologia de extragere a țițeiului);

secetele puternice și prelungite (pod. Bărladului – Arboretul de la Hemeiuș);

fenomenele de torențialitate din bazinele Zeletinului, Răcăciuni, Trotușul inferior și cel al Siretului.

1.3. PATRIMONIUL NATURAL ȘI CULTURAL (planșa 9)

1.3. PATRIMONIUL NATURAL ȘI CULTURAL (planșa 9)

1.3.1. ZONELE NATURALE PROTEJATE – dintre ecosistemele naturale au fost identificate o parte din bunurile de patrimoniu natural considerate cele mai valoroase, care necesită un regim special de ocrotire.

Arii Naturale Protejate și Monumente ale Naturii (conform date ARPM Bacău)

Arii Naturale Protejate:

Rezervația Naturală Nemira de interes floristic, faunistic, speologic, peisagistic. Localizare: Culmea muntelui Nemira.

Rezervația Naturală Sărăria – Slănic – singurul loc în țară unde se găsește endemitul *Saxifraga cymbalaria*.

Rezervația Naturală Dobru – specii de floră și faună protejate conform legii 462/2001.

Rezervația Naturală Izvorul Alb – aproximativ 300 de exemplare de *Taxus baccata*.

Rezervația Naturală Măgura – Tg. Ocna – făgete mature pure cu specii de animale și plante protejate, valoare peisagistică și Mănăstirea Măgura.

Rezervația Naturală Lac Bălătau – zonă lacustră apărută în sec. IX, ca urmare a alunecărilor de teren.

Rezervația Naturală Buciaș – protecția pârâului, cascadei și cheilor Buciaș, de interes peisagistic.

Rezervația Naturală Perchiu – asociații vegetale caracteristice silvostepii în plină zonă forestieră.

Rezervația Naturală Arsura – de interes forestier și peisagistic, pădure caducifoliată de fag cu arbori în vârstă de peste 120 ani, diametrul între 60 – 80 cm, înălțime de 30 – 40 m și consistența arboretumului este plină.

Aria de Protecție Specială Avifaunistică Lac Lileci – rezervație naturală, acest habitat face parte din culuarul de migrație est-europeană și oferă condiții de hrană, adăpost și reproducere pentru 159 specii de păsări, din care numeroase specii protejate (oaspeți de vară – 54 specii, oaspeți de iarnă – 6 specii, sedentare – 20 specii, în pasaj – 70 specii).

Aria de Protecție Specială Avifaunistică Lac Bacău II – rezervație naturală, acest habitat face parte din culuarul de migrație est-europeană și oferă condiții de hrană, adăpost și reproducere pentru 159 specii de păsări, din care numeroase specii protejate (oaspeți de vară – 54 specii, oaspeți de iarnă – 6 specii, sedentare – 20 specii, în pasaj – 70 specii).

Aria de Protecție Specială Avifaunistică Lac Galbeni – rezervație naturală, acest habitat face parte din culuarul de migrație est-europeană și oferă condiții de hrană, adăpost și reproducere pentru 159 specii de păsări, din care numeroase specii protejate (oaspeți de vară – 54 specii, oaspeți de iarnă – 6 specii, sedentare – 20 specii, în pasaj – 70 specii).

Aria de Protecție Specială Avifaunistică Lac Răcăciuni – rezervație naturală, acest habitat face parte din culuarul de migrație est-europeană și oferă condiții de hrană, adăpost și reproducere pentru 159 specii de păsări, din care numeroase specii protejate (oaspeți de vară – 54 specii, oaspeți de iarnă – 6 specii, sedentare – 20 specii, în pasaj – 70 specii).

Aria de Protecție Specială Avifaunistică Lac Berești - rezervație naturală, acest habitat face parte din culuarul de migrație est-europeană și oferă condiții de hrană, adăpost și reproducere pentru 159 specii de păsări, din care numeroase specii protejate (oaspeți de vară – 54 specii, oaspeți de iarnă – 6 specii, sedentare – 20 specii, în pasaj – 70 specii).

Situația Ariilor Naturale Protejate la data de 31.05.2004

Nr. crt.	Denumirea ANP	Suprafața (ha)	Proprietar Administrator
1	Rezervația Naturală Nemira	3.286,00	O.S.: Dărmănești, Tg. Ocna
2	Rezervația Naturală Sărăria – Slănic	891,00	O.S.: Tg. Ocna
3	Rezervația Naturală Dobru	800,00	O.S.: Tg. Ocna, C.L. Slanic Moldova
4	Rezervația Naturală Izvorul Alb	4,50	O.S.: Dărmănești
5	Rezervația Naturală Măgura – Tg. Ocna	120,00	O.S. Tg. Ocna, C.L. Tg. Ocna
6	Rezervația Naturală Lacul Bălătau	4,83	O.S. Dărmănești
7	Rezervația Naturală Buciaș	471,00	O.S. Mănăstirea Cașin
8	Rezervația Naturală Perchiu	206,47	O.S. Livezi, C.L. Onești, pers. fizice
9	Rezervația Naturală Arsura	57,56	O.S. Fântănele
10	Aria de Protecție Specială Avifaunistică Lacul Liliaci	312,00	S.H. Bistrița – Piatra Neamț
11	Aria de Protecție Specială Avifaunistică Lacul Bacău II	262,00	S.H. Bistrița – Piatra Neamț
12	Aria de Protecție Specială Avifaunistică Lacul Galbeni	202,00	S.H. Bistrița – Piatra Neamț
13	Aria de Protecție Specială Avifaunistică Lacul Răcăciuni	1123,00	S.H. Bistrița – Piatra Neamț
14	Aria de Protecție Specială Avifaunistică Lacul Berești	1800,00	S.H. Bistrița – Piatra Neamț

Monumente ale Naturii

Plante erboase

Fritillaria meleagris (Laleaua pestriță) – de-a lungul Văii Uzului

Angelica archangelica (Angelica) – Munții Nemira

Nigritella rubra (sângele voinicului) – Munții Nemira

Arbori – 11 arbori (conform tabelului de mai jos)

Nr. Crt.	Specie	Amplasament
1	Ginkbo biloba	Oraș Bacău – colțul sudic-estic al Parcului Trandafirilor
2	Plop – Populus alba	Oraș Bacău – Insula Mică de agrement
3	Stejar – Quercus robur	Oraș Bacău – în curtea Liceului Ferdinand, la colțul de N-V al clădirii centrale, spre

		strada G. Bacovia
4	Ulm – Ulmus montana	Comuna Berești – Tazlău, satul Tescani – Așezământul de Cultură Rosetti – Enescu
5	Arțar – Acer pseudoplatanus	O. Onești – partea estică a Parcului municipal
6	Salcâmul din Onești – Robina pseudacacia	O. Onești – partea estică a Parcului municipal
7	Salcia lui Bacovia – Salix babilonica	Oraș Bacău – Parcul Trandafirilor
8	Castan comestibil – Castanea sativa	Comuna Măgura – incinta Casei Copilului
9	Magnolia lui Bacovia – Magnolia acuminata	Oraș Bacău – în parcul de argement de lângă Prefectură și Biblioteca Județeană
10	Stejar – Quercus robur	Comuna Berești – Tazlău, satul Tescani, în incinta Antreprizei Tescani
11	Fagii îngemănați – Fagus orientalis și Fagus taurica	Comuna Racova

Animale

1. Tetrao urogallus (cocoșul de munte) – Munții Nemira (ocoalele silvice Dărmănești și Tg. Ocna)

Roci

1. Piatra plângătoare – Com. Dofteana, jud. Bacău.

ZONE PROTEJATE CONSTRUITE (CULTURALE)

În județul Bacău construcțiile de patrimoniu cultural sunt dispuse relativ eterogen în teritoriu.

Valori de patrimoniu cultural de interes național (monumente istorice de valoare națională excepțională):

- biserici de lemn: Biserica Vovidenia, com. Mărgineni, sat Lunca, Biserica de lemn a fostului schit Pogletu, com. Corbasca, sat Poglet.
- Biserici și ansambluri mănăstirești: “Biserica Adormirii Maicii Domnului” – Borzești – Mun. Onești, Biserica Precista – Mun. Bacău.
- Zona centrala a orasului Slanic Moldova , rezervatie a arhitecturii de vilegiatura .
- Fortificații dacice: - davă antică; complexe arheologice reprezentând așezări succesive din neolitic (Cucuteni A – B) și epoca bronzului (cultura Costișa și Monteoru) cu punctul Zargidava – Com. Negri – Sat Brad;
- dava antică Tamasidava, necropolă, fortificație din epoca bronzului, cultura Monteoru (cu punctul Cetățuie) – Com. Horgești – Sat Răcătău de Jos.

Unități administrativ – teritoriale cu concentrare foarte mare a patrimoniului construit cu valoare culturală de interes național:

Municipii	Bacău, Onești
Orașe	Comănești, Moinești, Tg. Ocna
Comune	Bârsănești, Berești – Tazlău, Berzunți, Bogdănești, Cașin, Căiuți, Corbasca, Gura Văii, Horgești, Livezi, Mărgineni, Negri, Săucești, Poduri, Sănduleni, Ștefan cel Mare, Tg. Trotuș, Traian.

Chiar prin tradiția de ruralitate, județul prezintă un valoros patrimoniu etno – folcloric. Astfel au fost delimitate 2 zone cu valoare etnografică, insuficient puse în valoare. Aceste zone sunt:

Ghimeș – Valea Troțușului – Tazlău – în vestul și centrul județului Bacău;

Răchitoasa – Bogdănești – zona extinsă în județele Bacău și Vaslui.

Cu toate că cercetarea etnografică a scos la iveală elemente de patrimoniu folcloric de valoare excepțională, atât în domeniul artelor vizuale și aplicate, cât și a celor interpretative, aceste valori nu sunt puse în mod corespunzător în circuitul economic, respectiv valorificate prin turism, mica industrie sau pentru crearea unei imagini favorabile pentru regiune.

1.4. REȚEAUA DE LOCALITĂȚI (planșele 10 – 21)

Conform Legii nr. 2/1968 cu privire la organizarea administrativ - teritorială a României și modificările ulterioare – Decretul nr. 38/1990 – prin care comunele suburbane au trecut în categoria comunelor și prin următoarele decrete:

- Decret-Lege nr.38/1990 prin care comuna Dărmănești a fost declarată oraș;
- Legea nr.35/1996 prin care denumirea municipiului Gheorghe Gheorghiu Dej a fost schimbată în Onesti.
- Legea nr.580/2001 prin care orașul Moinești a fost declarat municipiu;
- Legea nr.260/2003 prin care a fost înființat satul Hemieni, în componenta comunei Parjol;
- Decret nr. 84 /2004 prin care s-a constituit comuna Sărata, prin reorganizarea comunei Nicolae Balcescu;
- Legea nr.67/2005 prin care s-au înființat următoarele comune:
  - a) Buciumi prin reorganizarea comunei Stefan cel Mare;
  - b) Gioseni prin reorganizarea comunei Tamasi;
  - c) Odobesti prin reorganizarea comunei Secuieni;
  - d) Prajesti prin reorganizarea comunei Traian.
- Legea nr.215/2005 prin care s-a înființat comuna Itesti prin reorganizarea comunei Beresti-Bistrita .

Județul Bacău prezintă următoarea structură:

Categorii	Localități		Teritorii Administrative	
	număr	%	Număr	%
Municipii	3	0,59	3	3,41
Orașe	5	0,98	5	5,68
Localități aparținătoare municipiilor și orașelor	16	3,14	-	-
Sate	491	95,33	-	-
Comune	-	-	85	91,39
TOTAL	515	100	93	100

În componența acestor 93 de unități administrative intră un număr de 515 localități după cum urmează:

8 localități urbane;

16 localități componente ale municipiilor și orașelor;

491 sate componente ale celor 85 de comune.

90,91 % din localități sunt de tip rural. Din numărul total al localităților județului Bacău **6 sate**, la recensământul din 2002 au fost înregistrate fără populație. Aceste sate sunt: Poiana (comuna Colonești), Tigira (comuna Plopana), Costei (comuna Săucești), Valea Fânatului (comuna Secuieni), Bota (comuna Ungureni), Boboș (comuna Delu Morii).

În consecință, în județul Bacău, există conform Legii nr. 2/1968, 515 localități, dar în fapt sunt 508 localități existente cu populația aferentă. La o

localitate urbană revine 60,62 de sate, peste media pe țară care este de 50 de sate la o localitate urbană.

Județul Bacău se caracterizează prin densități inferioare mediei pe țară la următorii indicatori:

- numărul de localități urbane la 1000 km² = 1,208 localități/kmp;
- numărul de sate la 100 km² = 7,32 sate la 100 kmp

Cele 16 sate care fac parte din rețeaua urbană sunt organizate astfel:

- Borzesti și Slobozia – la municipiul Onești;
- Marginea și Runcu – la orașul Buhuși;
- Podeni și Vermești – la orașul Comănești;
- Dărmăneasca, Lapos, Păgubeni, Plopu, Sălătruc – la orașul Dărmănești;
- Găzărie – la orașul Moinești;
- Cerdac și Cireșoia – la orașul Slănic Moldova;
- Poieni și Vâlcele – la orașul Tg. Ocna.

Cele 16 sate (conform L351/2001) componente ale municipiilor și orașelor sunt incluse la populația mediului urban, care cuprinde 3 municipii și 5 orașe.

Localitatea	Total populatie 2002	In localitățile componente
Municipii - TOTAL	251.117	
Bacău	175.500	(-)
Onești	51.547	(1.477)
Moinești	24.070	(266)
Orașe -TOTAL	75.200	
Buhuși	18.846	(2.447)
Comănești	23.679	(3.337)
Dărmănești	14.194	(1.094)
Slănic Moldova	5.017	(3.382)
Târgu Ocna	13.464	(2.132)
TOTAL GENERAL	326.317	(14.135)

În concluzie, ponderea populației urbane la nivelul județului reprezintă 46,18% din populația județului, iar 53,82% (380.306 locuitori) din populația județului, reprezintă ponderea populației rurale.

Din studiile anterioare de amenajare a teritoriului județului Bacău precum și cele de urbanism privind dezvoltarea unităților administrative (localități, comune) au rezultat areale de influență, cooperare și chiar colaborare între localitățile județului Bacău. Acestea au fost identificate pe baza unor factori de 3 categorii:

- naturali;
- administrativi, economici;
- subiectivi.

Din categoria factorilor naturali s-au identificat elementele ce țin de: delimitări și influențe geografice (muntoase, văi, ape) ce au creat adevărate baraje de dezvoltare a unor zone.

Din categoria factorilor administrativi economici s-au identificat cei ce țin de:

factorul dezvoltării centralizate a României de până în 1989 ce a creat artificial centre de interes dotate corespunzător cu investiții ce nu se justifică și nu a neglijat alte centre teritoriale accentuând discrepanțe grave în teritoriu.

Indiscutabil, aceste probleme au creat și generat relații de cooperare și influență pentru asigurarea cetățenilor;

- factorul accesibilitate;
- factorul dezvoltării economice;
- factorul repartitiei neechilibrate a centrelor urbane în județ.

Din categoria factorilor subiectivi – amintim factorul uman de obișnuință tradiție în dorința acestora de a circula și opta singuri.

Distribuția în teritoriu a rețelei urbane este necorespunzătoare din punct de vedere al ariilor de influență, care au fost determinate în studiul 258/2002 întocmit de "Urbanproiect" București cu privire la zona periurbană a municipiului Bacău.

Zona de influență a mun. Bacău			
<i>Comuna</i>	<i>Nr. locuitori</i>	<i>Comuna</i>	<i>Nr. locuitori</i>
Orbeni	4.193	Buhoci	4.796
Parava	3.303	Traian	4.721
Răcăciuni	7.939	Negri	3.141
Cleja	6.903	Dămieniști	1.920
Faraoani	5.207	Roșiori	2.164
N. Bălcescu	8.348	Secuieni	4.116
L. Călugăra	4.655	Lipova	2.953
Măgura	3.986	Plopana	3.333
Mărgineni	8.135	Colonești	2.190
Hemeiuș	3.809	Iz. Berheciului	1.719
Gârleni	6.343	Filipeni	2.472
Blăgești	7.156	Ungureni	3.775
Racova	3.532	Tamași	6.300
Buhuși	18.846	Parincea	3.885
Berești – Bistrița	3.417	Horgești	4.724
Filipești	4.716	Pâncești	4.326
Săucești	4.093	Oncești	1.707
Letea Veche	4.955	Sărata	1.921
Municipiul Bacău	175.500		
Total 345.199			
Zona de influență a mun. Onești			
<i>Comuna</i>	<i>Nr. locuitori</i>	<i>Comuna</i>	<i>Nr. locuitori</i>
Sănduleni	4.342	Coțofănești	3.321
Livezi	5.208	Mânăstirea Cașin	5.575
Berzunți	5.346	Cașin	3.760
Dofteana	10.928	Bogdănești	2.775
Bârsănești	5.102	Pârgărești	4.745
Helegiu	7.287	Tg. Trotuș	5.373
Gura Văii	6.152	Oituz	9.718
Ștefan cel Mare	7.141	Slănic Moldova	5.017
Căiuți	5.416	Tg. Ocna	13.464
Municipiul Onești	51.547		
Total 162.217			
Zona de influență Moinești, Comănești, Dărmănești			

<i>Comuna</i>	<i>Nr. locuitori</i>	<i>Comuna</i>	<i>Nr. locuitori</i>
Asău	7.512	Pârjol	6.773
Agăș	6.703	Scorțeni	3.199
Brusturoasa	3.523	Strugari	2.663
Palanca	3.781	Berești – Tazlău	5.733
Ghimeș – Făget	5.240	Ardeoani	2.563
Măgirești	4.534	Poduri	8.038
Zemeș	5.237	Oraș Dărmănești	14.194
Solonț	3.915	Oraș Comănești	23.679
Balcani	8.059	Oraș Moinești	24.070
Total 139.416			
Zona de influență intercomunală			
<i>Comuna</i>	<i>Nr. locuitori</i>	<i>Comuna</i>	<i>Nr. locuitori</i>
Răchitoasa	5.073	Urechești	4.050
Stănișești	4.744	Tătărăști	2.664
Vultureni	2.199	Huruiești	2.856
Găiceana	3.102	Dealul Morii	3.008
Corbasca	5.396	Glăvănești	3.808
Valea Seacă	3.561	Podu Turcului	5.140
Sascut	10.167	Motoșeni	4.023
Total 59.791			

Structura rețelei de localități este caracterizată de o dispunere neechilibrată a localităților rurale în teritoriu. Arealele cu densitate mai mare a localităților urbane, se găsesc în zona montană din nord - vest, iar cele cu densitate mai redusă se găsesc în zona de est și sud - est a județului Bacău.

Din cele 93 de unități administrativ - teritoriale 8 sunt urbane și 85 rurale (comune). Față de aceste date, valabile în octombrie 2003, semnalăm ultimele noutăți:

- Decret nr. 84 /2004 prin care s-a constituit comuna Sărata, prin reorganizarea comunei Nicolae Balcescu;

- Legea nr.67/2005 prin care s-au infiintat urmatoarele comune:

- e) Buciumi prin reorganizarea comunei Stefan cel Mare;

- f) Gioseni prin reorganizarea comunei Tamasi;

- g) Odobesti prin reorganizarea comunei Secuieni;

- h) Prajesti prin reorganizarea comunei Traian.

- Legea nr.215/2005 prin care s-a infiintat comuna Itesti prin reorganizarea comunei Beresti-Bistrita .

- orașul Moinești a fost declarat municipiu în anul 2001 .

Există un municipiu de rangul I, de importanță națională, cu rol regional și cu influență potențială la nivel european: Bacău. Acesta este amplasat pe axa de circulație DN2-E85 de interes european și este puternic centru economic și cultural. Rangul II este reprezentat de 2 municipii, iar rangul III de 2 orașe.

În ceea ce privește mediul rural, cele 491 sate, se constituie în 85 de comune, comuna medie fiind de 6,06 sate, dar diferențierile sunt destul de mari, începând cu 1 sat (comuna Faraoani) și ajungând până la 16 sate (comuna Vultureni).

Situația centralizată pe județ se prezintă astfel:

Sate/ comune	Denumirea comunelor	Nr. comu ne	% din Nr. de comune	Populație	
				Nr.	%
1 sat	FARAOANI, GIOSENI, PRAJESTI	3	3,52	7.666	2,01
2 sate	ARDEOANI, BOGDANESTI, CASIN, LUIZI-CALUGARA, ORBENI, VALEA SEACA, ZEMES, SĂRATA, BUCIUMI	9	10,58	30.565	8,04
3 sate	BERZUNTI, CLEJA, HEMEIUS, SOLONT, TARGU – TROTUS, TAMASI	6	7,05	26.704	7,02
4 sate	BALCANI, BARSANESTI, GARLENI, DAMINEȘTI, GAICEANA, MAGURA, HELEGIU, MANASTIREA CASIN, PARAVA, RACOVA, ITESTI, ODOBESTI, BERESTI- BISTRITA	13	15,29	55.802	14,67
5 sate	BLAGEȘTI, BUHOCI, COTOFANESTI, GLAVANEST I, LETEA VECHĂ, MAGIREȘTI, PALANCA, PARGAREȘTI, URECHEȘTI, N. BĂLCESCU, TRAIAN	11	12,94	51.282	13,48
6 sate	ASAU, BRUSTUROASA, GHIMES- FAGET, GURA VAI, LIVEZI, NEGRI, OITUZ, RACACIUNI, ROSIORI, SAUCEȘTI, SCORTENI, STRUGARI	13	16,25	67.046	17,62
7 sate	BERESTI-TAZLAU, COLONESTI, CORBASCA, DOFTEANA, HURUIESTI, IZVORUL-BERHECIULUI, LIPOVA, N. BALCESCU, ONCEȘTI, PODURI, SASCUT, SANDULENI, TATARASTI, SECUIENI	13	15,29	60.996	16,03
8 sate	AGAS, FILIPENI, FILIPEȘTI, HORGESTI, MARGINENI, PANGESTI, PARJOL, UNGURENI,	8	9,41	43.850	11,53
9 sate	CAIUTI, STANISEȘTI, PLOPANA	3	3,75	13.493	3,55
10 sate	PARINCEA, PODU TURCULUI	2	2,50	9.025	2,38
14 sate	MOTOSENI, DEALU MARI	2	2,50	7.031	1,85
15 sate	RACHITOASA	1	1,25	5.073	1,33
16 sate	VULTURENI	1	1,25	2.199	0,58
TOTAL		85	100	380.306	100

Ponderea însemnată pe care o au comunele cu 4,5,6,7 și 8 sate, este de 70% (56 de comune).

Repartiția în teritoriu, a comunelor:

cu un număr mic de sate (1-3) în partea centrală a județului;

cele cu peste 9 sate în partea de est a județului.

Media pe județ, de peste 6 sate pe comună, este peste media pe țară (5 sate pe comună).

1.4.1. NUMĂR, STRUCTURA, CATEGORII DE MĂRIME, REPARTIȚIE ÎN TERITORIU

Ierarhizarea localităților județului Bacău conform Legii nr. 351/2001.

Nr. crt.	Denumirea centrului urban	Statutul și rangul	Populația (recensământ 2002)
1.	Bacău	Municipiu reședință de județ – rang I	175.500
2.	Onești	Municipiu – rang II	51.547
3.	Moinești	Municipiu – rang II	24.070
4.	Buhuși	Oraș – rang III	18.846
5.	Comănești	Oraș – rang III	23.679
6.	Dărmănești	Oraș – rang III	14.194
7.	Slănic Moldova	Oraș – rang III	5017
8.	Târgu Ocna	Oraș – rang III	13.464
9.	85 localități reședințe de comune	Localități – rang IV	135.996
10.	Localități rurale (sate fără reședințele de comună)	Localități – rang V	244.310

În ceea ce privește mărimea medie a comunelor din județ după numărul de locuitori, valoarea indicatorului în 2002, mărimea medie de comună pe județ este de 4754 locuitori, (neluând în considerare cele 16 sate ce aparțin unora din municipiile și orașele județului).

Categoriile de mărime ale comunelor în funcție de numărul de locuitori:

Categoria de mărime (nr. de locuitori)	Nr. comune	Populația	% din total populație
1.000 – 1.999	4	7.267	1,91
2.000 – 2.999	14	35.698	9,38
3.000 – 4.999	36	142.860	37,56
5.000 – 10.000	29	187.553	49,32
Peste 10.000	2	21.095	5,55
TOTAL	85	380.306	100

Cele mai mici comune (cu o populație sub 2.000 de locuitori) sunt: Dămănești (1.920 loc.), Izvorul Berheciului (1.719 loc.), Onești (1.707 loc.), Sărata (1.921 loc.).

Cele mai mari comune (cu o populație de peste 8.000 loc.) sunt: Dofteana (10.928 loc.) și Sascut (10.167 loc.), urmate de: Oituz (9.718 loc), Mărgineni (8.135 loc.).

În ceea ce privește **mărimea satelor**, față de mărimea medie pe județ de 755 locuitori, 22,9 % din sate au între 1.000 și 3.000 de locuitori (111 sate) concentrând 50,7% din populația rurală.

Gruparea satelor dupa numărul de locuitori (2002) este următoarea:

Categoria de mărime	Număr de sate	%	Număr de locuitori	%
Peste 5.000	2	0,4	11.935	3,2
3.000 – 4.999	9	1,8	32.674	8,6
1.000 – 2.999	114	23,5	192.610	50,7
500 – 999	127	26,2	92.115	24,2
300 – 499	71	14,7	27.892	7,3
100 – 299	105	21,6	20.299	5,3
50 – 99	32	6,6	2.343	0,6
Sub 50	25	5,2	438	0,1
TOTAL	485	100	380.306	100

Din cele **25** de sate cu populație sub 50 de locuitori, **6** (Boboș, Tigira, Coștei, Valea Fânatului, Bota, Poiana) sunt dezafectate iar restul de **19** sate cu o populație mai mică de 50 de locuitori sunt:

Comuna	Satul	Numărul de locuitori
BEREȘTI – BISTRIȚA	Făgețel	12
COȚOFĂNEȘTI	Boiștea de Jos	29
DEALUL MORII	Bălănești, Bostănești, Dorofei, Ghionoiaia, Grădești	(2+5+1+12+7) 27
HORGEȘTI	Mărăscu	22
IZ. BERHECIULUI	Făghieni	29
LIPOVA	Valea Moșneagului	29
PALANCA	Paliștea	37
PARINCEA	Barna	30
PLOPANA	Dorneni	40
RACHITOASA	Bucșa, Hăghioc	44+36 = 80
ROȘIORI	Mișihănești	27
SĂNDULENI	Tisa	4
VULTURENI	Valea Lupului, Valea Merilor	(31+41) = 72
TOTAL COMUNE = 13	TOTAL SATE = 19	TOTAL POPULAȚIE = 438

Particularitățile cadrului natural și poziția județului pe direcția principalelor drumuri comerciale din partea de est a județului, au fost determinante în apariția unor diferențieri în cadrul rețelei de localități, legate de forma, structura și ordinul de mărime. Astfel, în zona depresionară localitățile au forme alungite și structuri rarefiate sau afânate cu posibilități limitate de dezvoltare, pe văile principalelor râuri: Bistrița, Siret, Trotuș, s-au format localități alungite cu structuri adunate, prezentând frecvente procese de contopire a vetrelor, iar în zona podișului, localitățile de forma

areolară sau tentaculară cu structuri adunate și compacte, având posibilități de restrângere a vetrelor sau de creștere a densităților în interiorul acestora.

Sub aspectul mărimii, funcție de numărul de locuitori, localitățile urbane se înscriu în următoarele categorii de mărime:

Categoria de marime (nr. De locuitori)	Nr. Localitati	Populatia	% din totalul populatiei
Pana la 10.000	1	5.017	1,54
10.000 – 19.999	3	46.504	14,25
20.000 – 49.999	2	47.749	14,63
50.000 – 100.000	1	51.547	15,80
Peste 100.000	1	175.500	53,78
TOTAL	8	326.317	100,0

Această situație, pune în evidență faptul ca o singură localitate, municipiul Bacău, se înscrie în categoria orașe mari de rang I. Urmatoarele 2 localități urbane Onești și Moinești se înscriu în categoria municipiilor de rang II și orașele Buhuși, Comănești, Slănic Moldova si Tg. Ocna , fac parte din categoria orașelor de rang III.

Principalele centre mari datează din perioada feudală, însă sunt menționate și orașe care și-au pierdut de atunci acest statut (ex. Tg. Trotuș, județul Bacău). Generația orașelor moderne cuprinde localități ca Buhuși, Slănic Moldova. Ultima generație de localități urbane o reprezintă orașele Comanești, Onești, și Dărmănești în anul 1990. În ultimii ani există un caz de declarare de noi comune – exemplu comuna Sărata, despartită de comuna Nicolae Balcescu prin referendum în 2003.

Acest lucru se datorează puternicei tradiții de ruralitate a zonei, dar și dificultăților cu care se confruntă localitățile urbane care și-au pierdut baza economică și deci principalul mijloc de subzistență a populației.

Rețeaua de localități rurale, dominante ca număr și pondere a populației reprezintă o dispersie relativ eterogenă în teritoriu, prin configurarea sa în condiții istorice, geografice și socio – economice diferite. Deși au evoluat în principal sub acțiunea factorilor economici (baza economică) și sociali (nivelul de bunăstare și educație) așezările rurale au ținut seama și de particularitățile cadrului natural (localizarea în raport cu sursele de apă, resursele agricole și silvice, microclimate de adăpostire, terenuri prielnice extinderii, etc.). În genere, satele se grupează în aliniamente (înșiruri) sau ciorchini în jurul centrelor urbane sau a unor bazine montane. Se poate considera că actuala configurare este moștenită din epoca feudală, cu mici modificări datorate unor împrăștiări, defrișări, roiri.

Din cele 8 localități urbane, 3 sunt municipii și 5 orașe, nici unul nu îndeplinește criteriile definite. În principal indicatorii de mediu și infrastructura sunt îndepliniți atât în mediul urban cât și în mediul rural. De asemenea semnalăm fenomenul pierderii de populație urbană, manifestată la toate municipiile și orașele din regiune, datorat în parte și natalității reduse, dar în principal migrații către rural.

EVOLUȚIA ISTORICĂ A REȚELEI DE LOCALITĂȚI PE TERITORIUL JUDEȚULUI BACĂU

Județul Bacău a oferit în timp condiții prielnice închegării comunităților umane cu multe milenii în urmă.

Cercetările arheologice au pus în evidență mărturii ale existenței și continuității unor forme de viață umană organizată pe teritoriul județului Bacău încă din paleolitic, de când datează **descoperirile de la Buda și Lespezi** (comuna Gârleni).

Săpăturile din așezările Buda și Lespezi au condus la importante descoperiri aparținând paleoliticului superior (cca. 20.000 ani i.H), mărturii similare despre sedenterizarea comunităților omenești, trecerea la cultivarea plantelor, domesticirea animalelor și dezvoltarea meșteșugurilor întâlnindu-se apoi în toate epocile analizate de istorici și arheologi. Astfel, la Vermești – Comănești, Bălăneasa – Livezi și Leontenești – Ardeoani s-a găsit un bogat material arheologic aparținând neoliticului timpuriu (cultura Starcevo – Criș), la Mărgineni, Podei – Tg. Ocna, Gura Văii – Onești, Onișcani – Albești și Poduri – Moinești s-au descoperit cele mai importante așezări ale civilizației Cucuteni, la Mândrișca – Valea Seacă, Lichitișeni, Bogdănești, Găiceana, Mărăști, Osebiți – Luizi Călugăra, Banca – Dealul Morii, Căbești, Bărboasa, Tăvădărești au fost atestate așezări din epoca bronzului, în timp ce așezările de tip davă de la Răcătău (Tamasidava), Brad (Zargedava), Tișești (Utidava) stau mărturie despre înfloritoarea civilizație geto – dacă (sec. I i.H și I d.H.). Tezaurul de la Măgura (2830 monede imperiale romane din argint), cel mai mare de acest fel găsit în Moldova, dovedește schimburile de mărfuri cu Imperiul Roman și progresele și continuitatea urmașilor geto – dacilor pe teritoriul județului Bacău în celelalte secole, ilustrate de alte descoperiri de la Curtea Domnească – Bacău, Dămieniști, Cârliți – Filipești, Pârgărești – Pârâul Boghii, Ștefan cel Mare, Traian, la aceasta din urmă fiind găsit și un tipar ce are imprimat o cruce, semn că de la începuturi creștinismul era larg răspândit.

Urmele vechii civilizații românești le găsim aproape în fiecare localitate, edificatoare în ceea ce privește încheierea procesului de formare a poporului român fiind descoperirile arheologice de la Berești – Bistrița (sec. VIII – IX), Oncești (sec. VIII – IX), Vișoara – Tg. Trotus (sec. VIII), Pârgărești – Pârâul Boghii (sec. VIII – IX), Faraoni (sec. VIII – IX), Cleja (sec. IX), Oituz (sec. X – XI).

În secolele XIII – XV locuitorii acestor meleaguri s-au întins până în Galiția și Moravia, unde se găsesc și alte denumiri românești, dar și până dincolo de Nistru, fiind amintiți în cronicile interne și în cele ungurești sub numele de Bolohoveni (de la valahi – români) și Brodnici – adică locuitori de la vadurile râurilor.

Străbătută de drumurile de pe văile Bistriței, Troțușului și Siretului, regiunea a fost locuită pe toată durata istoriei, continuitatea de viață fiind dovedită de așezările de la :

Brad (com. Negri) – neolitic + epoca bronzului + epoca fierului, așezare fortificată din epoca geto-dacică (ipotetica Zargedava);

Bogdănești (com. Bogdănești) – epoca bronzului;

Brusturoasa (com. Oncești) – epoca bronzului, așezare în sec. 8-9 e.n.;

Podei (oraș Tg. Ocna) – neolitic;

Lichitișeni (com. Vultureni) – neolitic;

Mandrișca (com. Valea Seacă – sat înglobat în satul Valea Seacă) – neolitic și așezare fortificată în epoca bronzului, așezare carpică sec. 3 e.n.;

Răcătăul de Jos (com. Horgești) – epoca bronzului și epoca fierului, așezare fortificată în epoca geto-dacică (ipotetica Tamasidava), important centru de schimb în sec. 1 i.e.n. – 2 e.n.

Cele două așezări carpice cunoscute până în prezent: **Barboasa** (com. Oncești) și **Mandrișca** (com. Valea Seacă) cât și descoperirile de la **Bacău** (sec. 4-7) și **Oncești** (sec. 8-9), dovedesc persistența populației daco-romane și în această regiune a țării.

Așezările importante ale județului s-au format în secolele 14 – 15, Bacăul este atestat documentar la 1408, cu ocazia privilegiului acordat lipovenilor de Alexandru cel Bun. Primul Razboi Mondial a lăsat amintirea luptelor grele de Oituz, Cașin și Tg. Ocna.

Crearea de noi așezări a fost stimulată și datorită traversării județului de către drumurile comerciale spre vest (cu Transilvania prin pasul Oituz – Ghimeș) și principalele drumuri de legătură cu țările vecine: Drumul Liovului, spre nord, (prin Bacău – Roman – Suceava – Siret), și cu Țara Românească spre sud (prin Adjud – Focșani).

În cadrul județului Bacău, **așezările urbane**, care în majoritatea lor datează din secolul 14, reprezintă un element important de concentrare a vieții economice și social – culturale. Urmând geneza și evoluția lor, se constată rolul important al factorilor social – economici, factori ce au pus în valoare acele resurse care au corespuns intereselor majore de dezvoltare economică, **funcțiile așezărilor** fiind dirijate de-a lungul timpului de aceste interese.

Apariția așezărilor umane din partea de nord și nord vest a județului, sec 14 – 17 a fost favorizată de mai mulți factori dintre care, un rol determinant l-a avut pe lângă poziția geografică a județului Bacău, (traversând mai multe drumuri comerciale), și prezența unor mari resurse naturale, (hidrocarburi, cărbune, sare gemă), poziția de “zona de pază” granițelor spre Transilvania, respective în dreptul pasurilor transcarpatice, la intersecția drumurilor comerciale, la intersecția drumurilor comerciale unde se făcea “vămuirea” și aveau loc importante schimburi comerciale.

Primele unități administrative ale Moldovei au fost înființate în timpul domnitorului Alexandru cel Bun și se numeau **ținuturi**. Atestarea documentară a ținutului Bacău datează din 14 decembrie 1458, printr-un act de danie a domnitorului Ștefan cel Mare, când a fost întărită puterea Mânăstirei Bistrița asupra așezării Malurile – Onești. Același domnitor întărește dania către Ioanis Izvăreț din satul Munte, ce și-a schimbat denumirea de-a lungul timpului în Izvereni, Jevreni, azi Vișoara din comuna Ștefan cel Mare. Deci în 1466 se menționează și existența ținutului Trotuș alături de ținutul Bacău.

Ținutul, ca unitate administrativă, a fost înlocuit pentru o scurtă perioadă cu districtul, dar reforma administrativă din timpul lui Alexandru Ioan Cuza a impus denumirea de județ. Astfel, la 2 aprilie 1864 a fost publicată Legea pentru consiliile județene, care, cu unele modificări în anii 1866, 1872, 1883, 1894, 1925, s-a aplicat până în 1939.

Legea stabilea că în fiecare județ se statornicea câte un consiliu, care se întrunea periodic și reprezenta interesele locale, colective și economice ale județului.

Prin Decretul Regal nr. 2919/18.08.1938 România a fost împărțită în 10 ținuturi conduse de rezidenți regali, județul Bacău făcând parte din ținutul Prut.

În cadrul județului Bacău se poate spune că se disting **3 generații de localități**, în funcție de perioada de înflorire:

generația orașelor feudale – din care face parte Bacăul;

generația orașelor cu dezvoltare semnificativă în sec. 17-19, din care fac parte orașele Buhuși, Moinești, Tg. Ocna și Slănic Moldova;

generația orașelor din epoca modernă: Onești, Comănești, Dărmănești.

Dintre **orașele disparate**, amintim localitatea Târgu Trotuș din generația orașelor feudale, oraș de graniță cu funcție de vamă, la a cărei declanșare (ca oraș) a contribuit în mod decisiv mutarea reședinței ținutului "Trotuș" la Bacău (sec. 17) și în al II – lea rând apariția orașului Tg. Ocna, în imediata lui apropiere. Pierderea funcției administrative și economice, pe de o parte, și scăderea semnificativă a numărului de locuitori (care au fost atrași de nou oraș), a condus la pierderea funcțiilor urbane și în cele din urmă la schimbarea calitativă a așezării, aceasta trecând în rândul așezărilor rurale.

Prin Decretul – Lege nr. 3219/21.09.1940 se desființează ținuturile, județele recăpătându-și personalitate juridică.

În conformitate cu Legea nr. 5/6.09.1950, ținutul României a fost împărțit în regiuni și raioane, s-a înființat regiunea Bacău care cuprindea raioanele: Bacău, Piatra Neamț, Moinești, Tg. Ocna, Buhuși, Tg. Neamț, iar în anul 1956 s-au adăugat raioanele Adjud și Zeletin de la regiunea Bârlad și raionul Roman de la regiunea Iași.

Regiunea, ca unitate administrativă, era condusă de Sfatul Popular al Regiunii Bacău. În anul 1968 s-a realizat o nouă organizare administrativ – teritorială a țării, fiind desființate regiunile și s-au reînființat județele.

Județul Bacău cuprindea 2 municipii, 5 orașe și 80 de comune. Prin Legea nr. 5/19.07.1990 a încetat activitatea consiliilor județene de uniune națională, administrarea județului fiind preluată de prefectură, iar a municipiilor, orașelor și comunelor de către primării, ca organe ale administrației de stat cu competență generală. În baza Legii nr. 70/1991 s-au organizat alegeri locale generale, prin care s-au ales primarii și consiliile locale la 9 februarie 1992, în cele 87 unități administrativ – teritoriale.

Rețeaua actuală de orașe este considerată în partea de nord, vest și centru a județului, partea estică reprezentată de Colinele Tutovei fiind lipsită de localități urbane.

Municipiul Bacău – reședință de județ, localitate de importanță interjudețeană (cca. 60 km), face parte din categoria centrelor urbane mari ca număr de locuitori, cu funcțiuni economico-sociale complexe și rol de coordonare și armonizare a dezvoltării teritoriului. Important centru industrial și de deservire , situat în zona largă de confluență a râurilor Bistrița și Siret, pe o serie de terase între 10m și 60m altitudine (unde se mai găsesc zone construite până la 1900 m), își închide tentaculele spre localitățile Măgura, Hemeiuș, Marginea, care ajung până la culmea "Pietricica".

Localitatea situată pe "vechiul drum al Siretului" aproape de cele 2 granițe dintre cele 3 provincii istorice românești: Transilvania, Moldova și Țara Românească, Bacăul este una din cele mai vechi așezări ale Moldovei.

În "Privilegiul Liovului" dat de Alexandru cel Bun în anul 1408 și în alte documente din 1435, 1439, 1457, 1460, Bacăul, atestat ca "punct de vamă" și "târg" , ajunge în **sec. 15 cel mai important centru administrative al Moldovei**. Aceasta l-a făcut pe Ștefan cel Mare să ridice aici curți domnești, unde se ridica în 1491 biserica "Precista" (monument istoric de valoare națională excepțională, în stil moldovenesc, similar cu biserica "Adormirea Maicii Domnului" din Borzești).

După 1500, târgul Bacăului este atestat foarte des, existând o concurență continua cu localitatea Târgu Troțuș, disputând între ele cea mai mare parte a teritoriului actual al județului Bacău.

Începând cu sec. 18 "orașul domnesc" înregistrează un declin în dezvoltarea sa. Abia în sec. 19, odată cu recunoașterea dreptului de proprietate celor prezenți în târg (1823), modernizarea drumurilor pe valea Siretului și Bistriței, a valorificării intense a resurselor prin intermediul industriei, construirea liniei de cale ferată Focșani – Roman (1872) se înregistrează o dezvoltare în întindere a localității, astfel ca între 1900 și 1925 orașul se extinde pe terasele înalte (30 – 40 m) în partea de vest, iar în anul 1930 înglobează satele Gherăiești și Șerbănești.

După 1945, la vechiul oraș se adaugă o serie de cartiere noi, formând zone industriale și rezidențiale mari (nord – vest), fapt care a dus din păcate la înlocuirea zonei centrale (zona istorică a localității) cu cartiere noi cu caracter arhitectural impersonal.

Municipiul Onești – apărut în 1956, pe vatra vechilor așezări: Onești, Borzești, Slobozia, atestate documentar încă din sec. 15, este situat în depresiunea Onești, dispunând de importante resurse naturale, tehnice, precum și de o poziție geografică care-l permite legături cu: Transilvania (pasul Oituz-Ghimeș), cu depresiunea Tazlău – Bacău (pe valea Tazlăului) și cu sud – estul țării (pe valea Troțușului și Siretului).

Municipiul Moinești – unul dintre cele mai mici orașe ale județului Bacău, devenind oraș în anul 1912 prin contopirea târgului Moinești cu satele: Albotești, Valea Arinilor, Dealul Mare și Găzărie, iar mai târziu a satelor Lunca, Vasiești și Hanganii, ocupă teritoriul dintre bazinul Troțușului și Bazinul Tazlăului Sărat.

Se caracterizează ca un oraș tipic de contact între zona carpatică și zona subcarpatică desfășurat pe o altitudine între 60 – 100 m.

Orașul Buhuși – atestat la 1438 (satul Bodești, actualmente cartier al orașului Buhuși), este amplasat la limita nordică a județului, pe valea Bistriței, orașul propriu-zis ocupând terasa medie (60m), iar pe terasa inferioară este amplasată fabrica textilă. Numele actual al localității (Buhuși) apare abia în 1800, iar în 1823 este atestat ca târg. Importanța și rolul comercial al orașului Buhuși crește datorită amplasării sale pe vechiul drum comercial al Bistriței, într-un punct favorabil schimburilor de produse din zona montană și zona subcarpatică. Localitatea are o dinamică foarte lentă până în anul 1885 când se construiește fabrica de postav, devenind în anii '70 unul din cele mai importante centre ale industriei textile și de confecții din țară.

Orașul Comănești – provine dintr-o veche comună rurală fiind declarat oraș în 1952. Cele 12 sate care formau comuna se găseau în nordul depresiunii Dărmănești pe terasele văii Troțușului.

Prezența unor mari resurse naturale (cărbune brun, petrol, lemn), resurse de apă, terenuri bune de construire, precum și poziția geografică (în fața pasului Ghimeș), au favorizat dezvoltarea unui important centru industrial la sfârșitul secolului XIX, în special după 1898, când s-a terminat construcția căii ferate Adjud – Palanca.

La începutul secolului XX, 8 dintre cele 12 sate ale comunei își unesc vetrele formând o așezare de tipul megasatelor.

Orașul Dărmănești – declarat oraș în anul 1989, împreună cu orașele Moinești și Comănești un sistem echilibrat de localități urbane în zona de nord vest a județului Bacău.

Orașul Slănic Moldova – cel mai important oraș balneoclimateric din Moldova, așezat pe valea Slănicului la 18 km de Tg. Ocna, cu izvoare minerale (clorobicarbonat, sodice, carbogazoase și sulfuroase) într-un cadru montan de un pitoresc rar, a determinat apariția stațiunii cu peste 100 de ani în urmă.

Orașul Târgu Ocna – (declarat stațiune balneoclimaterică în anul 1894), este amplasat pe terasa 15 – 20 m, de la confluența Trotușului cu Slănicul, în fața defileului de la cireșoia și aproape de pasul Oituz.

Teritoriul orașului se caracterizează prin importante resurse ale subsolului (sare, ape minerale, gips, și gresii), păduri, resurse de apă, precum și un climat propice tratamentului balnear.

Trecerea de la forma rurală la cea urbană are loc abia în sec. XVII – XIX (la 1846 era recunoscută “comuna urbană”).

Nucleul cel mai vechi al localității este în jurul ocnei de sare “vatra târgului domnesc” fiind în dreptul fostei mânăstiri Răducanu (1760).

În evaluarea sa, orașul a cunoscut mai multe calamități (incendiu în 1886, distrugerile de pe urma războiului mondial).

Funcția balneară a orașului nu s-a dezvoltat corespunzător potențialului său, datorită vecinătății cu localitatea Slănic Moldova (preferat fiind cu aceeași funcție, dar cu un plus de pitoresc al cadrului natural), menținându-și industria extractivă, comerțul și transportul de tranzit spre Slănic Moldova.

Ca urmare s-au diferentiat următoarele zone: zona industrială și transport (de-a lungul căii ferate), zona comercială (centrul orașului), zona rezidențială (care le înconjoară pe cele două).

TIPOLOGIA FUNCȚIONALĂ A LOCALITĂȚILOR

Structura rețelei de localități urbane și rurale în raport cu dezvoltarea funcțiilor economice reflectă în general dezvoltarea socio – economică a județului din ultima perioadă.

Problema definirii “urbanului” și a delimitării ariilor ocupate de acesta, are la baza o serie de criterii (avute în vedere în analiza de față) care se pot sintetiza astfel:

criterii cantitative – concentrarea populației, a factorului construit, preponderența activităților non – agricole, specializarea serviciilor, etc.;

criterii calitative – organizarea vieții comunitare, reglementarea instituțională a relațiilor umane, etc.;

După numărul de locuitori orașele se pot clasifica astfel:

orașe mici – cu o populație de 5.000 – 10.000 și 19.999 locuitori;

orașe mijlocii – cu o populație între 20.000 – 99.999 locuitori;

orașe mari – cu o populație de peste 100.000 locuitori.

Pentru dobândirea statutului de “localitate urbană” pe lângă limita minimă privind numărul de locuitori, este necesar să fie îndepliniți și indicatorii minimali de dotare social – culturală și de echipare tehnică.

Ca urmare, orașul poate fi definit ca acea unitate administrativ – teritorială cu o populație de cel puțin 5.000 locuitori, având cel puțin 3.000 de locuitori în

localitatea de reședință, cu o densitate brută în intravilanul acesteia de minim 40 loc/ha, în care peste 80% din locurile de muncă sunt în activități nonagricole și există cel puțin 125 de locuri de muncă la 1.000 de locuitori în servicii.

Se consideră ca localități urbane acele așezări umane în care sunt îndeplinite condiții normale de locuire, echipare tehnică, și dotare social – culturală, respective:

80% din locuințe să fie dotate cu alimentare cu apă;

65% din locuințe să fie dotate cu baie și WC în interiorul construcției;

60% din lungimea străzilor să fie modernizate;

60% din străzi să fie echipate cu conducte de canalizare pentru apele uzate;

să existe stație orășenească pentru epurarea apelor uzate;

să existe cel puțin un mijloc de transport în comun;

să existe mijloace moderne de colectare și depozitare a deșeurilor menajere;

să existe unități de învățământ liceal;

să existe cel puțin 15 paturi de asistență medicală în spitale la 1.000 locuitori;

să existe spații pentru activități cultural sportive;

să existe minim 100 de autoturisme la 1.000 locuitori.

Dintre dotările social culturale, le menționăm pe cele care au rol teritorial:

școlile secundare (licee, școli profesionale, complementare sau de ucenici, școlile de maiștri, școlile posliceale);

unități PTTR;

teatre și instituții muzicale;

biblioteci publice;

dotări sportive (săli de sport, bazine de înot);

unități de cazare hoteliere.

Condițiile minime de viață ce trebuiesc asigurate într-o localitate urbană sunt:

apa potabilă distribuită pentru consumul casnic;

racordarea locuințelor la rețelele de distribuție a apei, energiei electrice, termice, telefonie, televiziune;

Pe baza funcțiilor teritoriale, localitățile pot fi ierarhizate pe o scară de valori care le conferă un anumit statut.

La nivelul județului Bacău se poate defini în acest sens următoarea tipologie de localități: localități urbane (mari, mijlocii și mici) și localități rurale.

Principalele localități urbane sunt:

Municipiul Bacău: reședință de județ cu o zona de influență care depășește nivelul județean (cca. 60 km) și se înscrie în categoria orașelor mari, ca număr de locuitori (175.500 persoane), cu funcțiuni economice, sociale complexe și rol de coordonare – armonizare a dezvoltării teritoriului, important centru industrial și de servicii.

Restul localităților urbane se grupează în celelalte grupe de mărime, în funcție de numărul de locuitori și anume: 4 localități urbane de talie mijlocie – municipiul Onești cu 51.547 locuitori – orașele Moinești cu 24.070 locuitori, Comănești cu 23.679 locuitori, Buhuși cu 18.846 locuitori.

Municipiul Onești – face parte din categoria centrelor urbane mijlocii ca număr de locuitori, cu funcțiuni economice, sociale complexe și rol de coordonare –

armonizare a dezvoltării teritoriului (pe o rază de cca. 20km), un important centru industrial specializat (industria chimică). Prezența unor terenuri pe terasele celor 4 râuri care confluează aici (Trotușul, Oituzul, Cașinul și Tazlăul) a condus la amplasarea complexului industrial în albia majoră a Trotușului pe terasele dintre Cașin și Oituz. Funcția agricolă ocupând un loc secundar, iar cea comercială și de servicii fiind bine reprezentate.

Orașul Buhuși – cu o populație de 18.846 de locuitori, se caracterizează în prezent prin dependența dezvoltării sale economico – sociale de ramura industriei ușoare (textilă, confecții, încălțăminte), celelalte ramuri (de prelucrare a lemnului și energiei electrice) fiind slab reprezentate. De aici necesitatea diversificării acestora în vederea asigurării unui potențial economico – social stabil.

O deosebită importanță pentru economia județului și a orașului **Tg. Ocna** – a cărei valoare, (salinele fiind exploatate pe tot parcursul evului mediu) a scăzut treptat odată cu dezvoltarea ramurilor extractive (aici sunt semnalate primele exploatări ale păcurii în sec. 17), și a celei de prelucrare a lemnului, în prezent foarte dezvoltată.

Această localitate, cu o populație totală de 13.464 locuitori, are un real potențial de dezvoltare, având în vedere diversitatea resurselor economice (balneoclimatice neexploatate), cu condiția diversificării sectoarelor care se concentrează pe sectorul extractiv de hidrocarburi.

În orașul Tg. Ocna funcția balneară și cea industrială prelucrătoare, sunt potențialul principal de dezvoltare.

Municipiul Moinești și Orașul Comănești: - totalizând împreună 47.749 locuitori și cu o industrie predominant extractivă, formează împreună cu recent înființatul oraș **Dărmănești** (14.194 locuitori), un pol de echilibru în partea de vest a județului.

Un loc deosebit de important în cadrul rețelei de localități a județului îl are **orașul Slănic Moldova**, cu profil specializat – stațiune balneo – climaterică recunoscută ca atare de peste 100 de ani și cu o bază de cazare turistică foarte bine dezvoltată.

În ceea ce privește tipologia localităților rurale, s-a avut în vedere aprecierea potențialului de dezvoltare a acestora, apreciere care a avut la bază aprecierea factorilor locali: resurse minerale utile (în exploatare sau identificate), prezența lucrărilor de îmbunătățiri funciare ca bază pentru activitățile agricole, resursele de forță de muncă, resursele balneo – turistice, echipări majore ale teritoriului.

În baza datelor avute, analiza a condus la clasificarea satelor în următoarele categorii:

- sate cu funcțiuni dominant agricole;
- sate cu funcțiuni mixte (agro industriale sau industrial – agricole);
- sate cu funcțiuni dominant industriale;
- sate cu funcțiuni agro-turistice.

Din datele prezentate în recensământul populației din 2002, structura populației active pe principalele activități economice se prezintă pe unități administrative astfel:

Activități industriale

net predominante (60-80% din populația activă): Bacău, Buhuși, Comănești, Asău, Dărmănești, Zemeș;

predominante (40-60% din populația activă): - Onești, Brusturoasa, Dofteana, Măgura, Mărgineni, Agăs, Mânăstirea Cașin, Racova;

asociative (30-40% din populația activă): Letea Veche.

Activități agricole

dominante (peste 80% din populația activă): Colonești, Corbasca, Dealul Morii, Găiceana, Glăvănești, Horgești, Izvorul Berheciului, Lipova, Filipeni, Motoșeni, Oncești, Pâncești, Plopana, Răchitoasa, Roșiori, Stănișești, Tătărăști, Vultureni;

net predominante (60-80% din populația activă): Berești – Tazlău, Berzunți, Ghimeș – Făget, Nicolae Bălcescu, Oituz, Sascut, Strugari, Tamasi, Traian, Berești – Bistrița, Cleja, Dăminești, Filipești, Huruiești, Negri, Parava, Parincea, Podu Turcului, Răcăciuni, Secuieni, Ungureni, Valea Seacă;

predominante (40-60% din populația activă): Hemeiuș, Gura Văii, Ștefan cel Mare, Ardeoani, Balcani, Bârsănești, Blăgești, Bogdănești, Buhoci, Cașin, Căiuți, Coțofănești, Faraoani, Helegiu, Livezi, Luizi Călugăra, Măgirești, Palanca, Pârgești, Pârjol, Poduri, Sănduleni, Săucești, Scorțeni, Solonț, Târgu Trotuș, Urechești;

asociate (30-40% din populația activă): Gârleni.

Activități de servicii – net predominante (60-80% din populația activă): Slănic Moldova, Moinești, Tg. Ocna.

Tipologia funcțională a localităților ca și categoria de mărime, împreună cu informații demografice, sunt prezentate grafic în Planșa nr. 3 “**Populația și rețeaua de localități**”.

INFRASTRUCTURA SOCIO – CULTURALĂ

DOTARI DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Structura dotărilor de învățământ s-a întocmit pe baza datelor obținute de la Direcția de Statistică Bacău, de la Inspectoratul Școlar Bacău și din Anuarul Statistic 2003, identificându-se următoarele aspecte specifice județului:

structura pe vârste a populației școlare în cele 2 medii rural și urban;

modul de repartiție în teritoriu a personalului didactic și infrastructura de învățământ pe unitatea administrativă de referință.

La nivelul anului 2004, în județ și din țară, ponderea populației școlare din ciclul primar și gimnazial a fost următoarea:

	Populație totală	Populație 6-19 ani	% în județul Bacău	Ponderea populației între 6-19 ani pe țară și pe categorii de localități	Elevi înscriși	%din populația școlară	Elevi neînscriși
TOTAL JUDEȚ	706.623	131.977	20,95	16,9	116.816	88,51	31.205
MEDIU URBAN	326.317	70.139	21,55	18,2	68.907	97,99	1.412
MEDIU RURAL	380.306	77.772	20,45	15,3	47.909	61,60	29.863

În România 2004 – gradul de cuprindere în diferite forme de învățământ a elevilor în anul școlar 2003 – 2004 a fost următorul:

	Învățământ școlar
Județul BACĂU	88,51
ROMÂNIA	72,92

În cartograme s-a evidențiat principalii indicatori în domeniul învățământului pe unități administrative și tipuri de unități de învățământ.

Situația unităților de învățământ la nivelul anului școlar 2003 – 2004 și a populației școlare se prezintă astfel:

Învățământ	Unități de învățământ	Nr. Elevi	Personal didactic
Primar și gimnazial	531	82.888	5.225
Liceal	32	21.912	1.777
Profesional și complementar ucenici	9	10.323	224
Tehnic sau maiștri	-	258	-
Postliceal	4	1.435	-
TOTAL	576	116.816	7.226

Principalii indicatori luați în calcul au fost: numărul de elevi pe sala de clasă și numărul de elevi ce revin unui cadru didactic.

În ceea ce privește gruparea unităților administrativ – teritoriale în funcție de numărul de elevi pe o sală de clasă se remarcă valori medii la nivel de județ (27,12) comparative cu cele pe țară (31,47). Cu dezechilibre mari în acest sens semnalăm unitățile administrativ – teritoriale care se înscriu sub/peste valoarea acceptabilă 15 – 30 elevi/sală de clasă:

cu o încărcare de sub 20 elevi/sală de clasă se înscriu 35 comune: conform cartogramă nr.

cu o încărcare de peste 25 elevi/sală de clasă semnalăm 15 unități administrative, din care: 6 localități urbane și 9 comune.

În ceea ce privește gruparea unităților administrativ – teritoriale în funcție de numărul de elevi ce revin la un cadru didactic, se constată că media pe județ este superioară (13,40) mediei pe țară (11,40).

Se remarcă totuși 23 de unități administrativ – teritoriale care au procentul de încadrare sub media pe țară. Aceste sunt comunele: Agăș, Bârsănești, Dealul Morii, Căiuți, Daminești, Filipești, Ghimeș – Făget, Glăvănești, Letea Veche, Livezi, Măgura, Mărgineni, Motoșeni, Oncești, Parava, Pîncești, Săucești, Strugari, Ștefan cel Mare, Tătărăști, Traian, Răchitoasa, Zemeș.

Din analizele prezentate se disting următoarele dezechilibre privind repartitia în teritoriu a unităților cu rol teritorial – 32 de licee în 8 localități urbane și 3 comune din 80 (Sascut, Podu Turcului, Hemeiuș).

DOTĂRI DE SĂNĂTATE

Structura privind asistența medicală în județul Bacău s-a întocmit pe baza datelor obținute de la Direcția Statistică, Direcția de Sănătate Publică Bacău, Casa de Asigurări Sociale Bacău și Anuarul Statistic 2003 pentru cele două rețele: publică și particulară, la nivelul anului 2002.

Cartograma prezintă indicatorii generali la nivelul anului 2004 și pune în evidență o situație nesatisfăcătoare privind:

numărul de locuitori ce revin la un medic – 753 față de 525 media pe țară;

numărul de locuitori/cadru sanitar mediu – 222 față de 192 media pe țară;

30 de comune (Balcani, Brusturoasa, Coțofănești, Corbasca, Dofteana, Dealu Morii, Găiceana, Gârleni, Glăvănești, Gura Văii, Horgești, Livezi, Măgirești, Motoșeni, Negri, Oituz, Orbeni, Parava, Pârjol, Poduri, Racova, Sănduleni, Scorțeni, Secuieni, Solonț, Stănișești, Ștefan cel Mare, Tamași, Valea Seacă, Răchitoasa, figurează ca având o încărcare de peste 3.000 locuitori la un medic.

În ceea ce privește numărul de paturi la 1.000 de locuitori, situația este relativ egală cu media pe țară, 5,34 față de 7,50 media pe țară.

UNITĂȚILE SANITARE	nr. unități
	2002
PROPRIETATE PUBLICĂ	
Spitale	9
Policlinici	2
Dispensare medicale, total	15
Sanatorii balneare	1
Cabinete medicale individuale	309
Cabinete stomatologice individuale	122
Creșe	9
Farmacii și puncte farmaceutice	11
PROPRIETATE PRIVATĂ	
Spitale	1
Cabinete medicale	119
Cabinete stomatologice	76
Laboratoare medicale	12
Laboratoare de tehnică dentară	22
Farmacii	109
Depozite farmaceutice	6

UNITATILE SANITARE SI NUMARUL PATURILOR IN SPITALE, PE FORME DE PROPRIETATE IN 2002

Localitate	Număr unități		
	Policlinici	Dispensare medicale	Creșe
Mediul urban	2	14	9
BACĂU	1	5	4

ONEȘTI	1	2	3
BUHUȘI	-	1	-
COMĂNEȘTI	-	2	1
MOINEȘTI	-	2	1
TÂRGU – OCNA	-	2	-
Mediul rural	-	1	-
PODU – TURCULUI	-	-	-
ZEMEȘ	-	1	-
TOTAL JUDEȚ	2	15	9

PATURI IN UNITATILE MEDICO-SANITARE SI CADRELE
MEDICO-SANITARE, LA 31.12.2002

	2002
Proprietate publică	
Paturi în spitale	3761
Paturi în creșe	405
Medici, total (exclus stomatologi)	914
din care: femei	649
Stomatologi total:	151
din care: femei	102
Farmaciiști total	23
din care: femei	21
Personal sanitar mediu	2997
din care: femei	2724
Personal auxiliar	1559
Proprietate mixtă	
Paturi în spitale	13
Medici	24
Stomatologi	76
Farmaciiști	132
Personal sanitar mediu	181

Localitate	Proprietate mixtă			Proprietate privată		Proprietate mixtă			Proprietate privată	Proprietate mixtă		
	Spitale			Cabinete medicale	Cabinete stomatologice	Farmacii			Puncte farmaceutice	Paturi în spitale		
	Public	Privat	Total			Publice	Private	Total		Public	Privat	total
<i>Mediu urban</i>	8	1	9	110	73	10	90	100	6	3646	13	3659
BACĂU	2	1	3	74	52	5	57	62	4	1888	13	1901
ONEȘTI	1	-	1	18	13	1	13	14	-	731	-	731
BUHUȘI	1	-	1	-	-	1	5	6	-	253	-	253
COMĂNEȘTI	1	-	1	8	1	1	5	6	1	185	-	185
MOINEȘTI	1	-	1	7	3	1	6	7	1	287	-	287
SLĂNIC-MOLDOVA	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-
TG. OCNA	2	-	2	2	4	1	2	3	-	302	-	302
DĂRMĂNEȘTI	-	-	-	1	-	-	1	1	-	-	-	-
<i>Mediul rural</i>	1	-	1	9	3	1	13	14	-	115	-	115
BALCANI	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
BEREȘTI-TAZLĂU	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
BLĂGEȘTI	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
COLONEȘTI	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
DOFTEANA	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-
GÂRLENI	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-

GHIMEȘ- FĂGET	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
HEMEIUȘI	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-	-	-
LIVEZI	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-
LUIZI CALUGĂRA	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-
MĂNĂSTIREA CAȘIN	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-
NICOLAE BĂLCESCU	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-
OITUZ	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-
ONCEȘTI	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
PARAVA	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
PARINCEA	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-
PODU- TURCULUI	1	-	1	-	1	1	2	3	-	115	-	115
RĂCĂCIUNI	-	-	-	1	-	-	1	1	-	-	-	-
SASCUT	-	-	-	1	-	-	1	1	-	-	-	-
STRUGARI	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
ZEMEȘ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TOTAL JUDEȚ	9	1	10	119	76	11	103	114	6	3761	13	3774

CADRELE MEDICO – SANITARE PE FORME DE PROPRIETATE, LA 31 DECEMBRIE 2002

Localitate	Medici			Stomatologi			Farmaciști			Personal sanitar mediu			Nr. De locuitori ce revin la un medic
	Privat	Public	Total	Privat	Public	Total	Privat	Public	Total	Privat	Public	Total	
Mediu urban	22	763	785	73	112	185	119	22	141	178	2467	2645	448
BACĂU	12	446	458	52	74	126	80	15	95	125	1395	1520	1813
ONEȘTI	5	139	144	13	12	25	17	3	20	28	453	418	1857
BUHUȘI	-	45	45	-	7	7	5	1	6	6	128	134	1986
COMĂNEȘTI	2	53	55	1	7	8	5	2	7	6	198	204	3806
MOINEȘTI	2	45	47	3	6	9	7	1	8	8	182	190	2162
SLĂNIC-MOLDOVA	-	4	4	-	1	1	1	-	1	-	15	15	2600
TG. OCNA	1	23	24	4	3	7	3	-	3	5	82	87	584
DĂRMĂNEȘTI	-	8	8	-	2	2	1	-	1	-	14	14	1794
Mediul rural	2	151	153	3	39	42	13	1	14	3	530	533	2552
AGĂȘ	-	3	3	-	1	1	-	-	-	-	8	8	2244
ARDEOANI	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	3	3	2579
ASĂU	-	3	3	-	1	1	-	-	-	-	12	12	2503
BALCANI	-	1	1	-	2	2	-	-	-	-	9	9	8393
BÂRSĂNEȘTI	-	2	2	-	1	1	-	-	-	-	9	9	2583
BEREȘTI – BISTRITA	-	2	2	-	1	1	-	-	1	1	6	6	1647

BEREȘTI-TAZLĂU	-	2	2	-	1	1	-	-	-	-	8	8	2888
BERZUNȚI	-	1	1	-	1	1	-	-	-	-	6	6	5465
BLĂGEȘTI	-	3	3	-	-	-	-	-	-	-	6	6	2402
BOGDĂNEȘTI	-	1	1	-	1	1	-	-	-	-	5	5	2626
BRUSTUROASA	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	2	2	3584
BUHOCI	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	4	4	2417
CĂIUȚI	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	4	4	2649
CAȘIN	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	5	5	1950
CLEJA	-	3	3	-	-	-	-	-	-	-	7	7	2352
COLONEȘTI	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2214
CORBASCA	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	3	3	5665
COȚOFĂNEȘTI	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	7	7	3169
DĂMIENEȘTI	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	2	2	1963
DEALU MORII	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	2	2	3033
DOFTEANA	-	2	2	-	-	-	1	-	1	-	10	10	5562
FARAOANI	-	3	3	-	-	-	-	-	-	-	9	9	1898
FILIPENI	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	7	7	1179
FILIFEȘTI	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	6	6	2311
GĂICEANA	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	2	2	3129
GÂRLENI	-	2	2	-	1	1	1	-	1	-	6	6	3212
GHIMEȘ-FĂGET	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	6	6	2623
GLĂVĂNEȘTI	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	5	5	3770
GURA VĂII	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	2	2	5864
HELEGIU	-	3	3	-	-	-	-	-	-	-	6	6	2475
HEMEIUȘI	-	2	2	1	-	1	1	-	1	1	6	7	1928
HORGEȘTI	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	2	2	4793

HURUIEȘTI	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	4	4	2864
LETEA VECHE	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	4	4	2372
LIPOVA	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	2	2	1426
LIVEZI	-	1	1	-	1	1	1	-	1	-	4	4	5326
LUIZI-CALUGĂRA	-	2	2	-	1	1	1	-	1	-	7	7	2736
MĂGIREȘTI	-	1		-	-	-	-	-	-	-	2	2	4596
MĂGURA	-	2		-	-	-	-	-	-	-	4	4	2035
MÂNĂȘTIREA CAȘIN	-	2	2	-	-	-	1	-	1	-	5	5	2801
MARGINENI	-	3	3	-	1	1	-	-	-	-	13	13	2755
MOTOȘENI	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	2	2	3925
NEGRI	-	1	1	-	1	1	-	-	-	-	4	4	3068
N. BĂLCESCU	-	5	5	-	1	1	1	-	1	-	12	12	2216
OITUZ	-	3	3	-	2	2	1	-	1	-	13	13	3224
ONCEȘTI	-	1	1	-	1	1	-	-	-	-	2	2	1815
ORBENI	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	4	4	4138
PALANCA	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	4	4	1871
PÂNCEȘTI	-	2	2	-	2	2	-	-	-	-	9	9	2209
PARAVA	-	1	1	1	1	2	-	-	-	1	5	6	3418
PÂRGĂREȘTI	-	2	2	-	1	1	-	-	-	-	7	7	2459
PARINCEA	-	2	2	-	-	-	1	-	1	-	5	5	1950
PÂRJOL	-	2	2	-							6	6	3505
PLOPANA	-	2	2	-	1	1	-	-	-	-	6	6	1694
PODU-TURCULUI	1	15	16	1	4	5	2	-	2	1	73	74	347
PODURI	-	2	2	-	1	1	-	-	-	-	8	8	4056
RĂCĂCIUNI	-	6	6	-	2	2	1	-	1	-	34	34	1314

RĂCHITOASA	-	1	1	-	1	1	-	-	-	-	12	12	5049
RACOVA	-	1	1	-	1	1	-	-	-	-	6	6	3317
ROȘIORI	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	3	3	2174
SÂNDULENI	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	3	3	4442
SASCUT	-	4	4	-	1	1	1	-	1	-	13	13	2588
SĂUCEȘTI	-	2	2	-	1	1	-	-	-	-	6	6	2074
SCORȚENI	-	1	1	-	1	1	-	-	-	-	2	2	3170
SECUIENI	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	2	2	4421
SOLONT	-	1	1	-	1	1	-	-	-	-	6	6	3970
STĂNIȘEȘTI	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	3	3	4809
ȘTEFAN CEL MARE	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	3	3	7055
STRUGARI	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2687
TAMAȘI	-	2	2	-	1	1					6	6	3263
TÂRGU-TROTUȘ	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	7	7	2709
TRAIAN	-	3	3	-	1	1	-	-	-	-	6	6	1813
UNGURENI	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	12	12	1857
URECHEȘTI	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	5	5	1986
VALEA SEACĂ	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	4	4	3806
VULTURENI	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2162
ZEMEȘ	-	2	2	-	1	1	-	-	-	-	11	11	2600
TOTAL JUDEȚ	24	914	938	76	151	227	132	23	155	181	2997	3178	796

DOTĂRI DE CULTURĂ ȘI SPORT

Principalele dotări culturale sunt: teatrele și instituții muzicale, cinematografe, muzee, biblioteci, case de cultură. Datele privind dotările de cultură sunt furnizate de Direcția de Statistică – județul Bacău.

MUZEE ÎN JUDEȚUL BACĂU

	2002
Nr. Muzee	14
Vizitatori muzee	8.871

TEATRE ȘI INSTITUȚII MUZICALE ÎN JUDEȚUL BACĂU

	2002
Total unități din care:	3
Teatre dramatice	1
Teatre de păpuși sau marionete	1
Filarmonici sau orchestre simfonice	1
Spectacole și concerte din care:	351
Teatre dramatice	113
Teatre de păpuși sau marionete	170
Filarmonici sau orchestre simfonice	68
Spectatori și auditori, din care la:	37.679
Teatre dramatice	13.727
Teatre de păpuși sau marionete	17.452
Filarmonici sau orchestre simfonice	6.500

Cămine culturale:

17 sunt în stare bună la sate cu un total de 3.120 locuri;

28 necesită reparații capitale cu un total de 3.010 locuri;

15 sunt în stare gravă de degradare – cu un total de 1650 locuri;

14 localități nu au cămine culturale;

- 5 localități au filiale ale căminelor culturale și funcționează în clădirile școlilor.

Situația **bibliotecilor** existente în județ este favorabilă, județul având în total 463 biblioteci cu 187.000 cititori înscriși, un număr de 4.465.000 volume existente și 2.044.000 volume eliberate.

- nr. de cărți/locuitor = 6,32 cărți/locuitor;
- nr. cititori/1000 locuitori = 265 cititori/1000 locuitori.

	Total biblioteci, din care	Biblioteci publice
Mediu urban	145	8
BACĂU	71	1
ONEȘTI	10	1
BUHUȘI	22	1
COMĂNEȘTI	8	1
MOINEȘTI	13	1
SLĂNIC – MOLDOVA	7	1
TG. OCNA	5	1
DĂRMĂNEȘTI	9	1
Mediul rural	318	79
AGĂȘ	7	1
ARDEOANI	3	1
ASĂU	4	1
BALCANI	5	1
BÂRSĂNEȘTI	5	1
BEREȘTI – BISTRIȚA	3	1
BEREȘTI – TAZLĂU	7	1
BERZUNȚI	2	1
BLĂGEȘTI	4	1
BOGDĂNEȘTI	2	1
BRUSTUROASA	2	1
BUHOCI	3	1
CĂIUȚI	4	1
CAȘIN	3	1
CLEJA	4	1
COLONEȘTI	5	1
CORBASCA	5	1
COȚOFĂNEȘTI	2	1
DĂMIENEȘTI	3	1
DEALU MORII	4	1
DOFTEANA	5	1
FARAOANI	3	1
FILIPENI	3	1
FILIPEȘTI	4	1
GĂICEANA	4	1
GÂRLENI	4	1
GHIMEȘ – FĂGET	5	1
GLĂVĂNEȘTI	3	1
GURA VĂII	4	1
HELEGIU	6	1
HEMEIUȘI	6	1

HORGEȘTI	4	1
HURUIEȘTI	4	1
IZ. BERHECIULUI	2	1
LETEA VECHĂ	3	1
LIPOVA	4	1
LIVEZI	3	1
LUIZI – CĂLUGĂRA	3	1
MĂGIREȘTI	3	1
MĂGURA	4	1
MÂNĂSTIREA CAȘIN	4	1
MĂRGINENI	8	1
MOTOȘENI	6	1
NEGRI	3	1
N. BĂLCESCU	5	1
OITUZ	4	1
ONCEȘTI	4	1
ORBENI	3	1
PALANCA	2	1
PÂNCEȘTI	5	1
PARAVA	4	1
PÂRGĂREȘTI	4	1
PARINCEA	5	1
PÂRJOL	6	1
PLOPANA	6	1
PODU – TURCULUI	2	1
PODURI	6	1
RĂCĂCIUNI	6	1
RĂCHITOASA	6	1
RACOVA	3	1
ROȘIORI	2	1
SÂNDULENI	4	1
SASCUT	7	1
SAUCEȘTI	4	1
SCORȚENI	3	1
SECUIENI	5	1
SOLONȚ	3	1
STĂNIȘEȘTI	5	1
ȘTEFAN CEL MARE	3	1
STRUGARI	4	1
TAMAȘI	4	1
TÂRGU –TROTUȘ	3	1
TRAIAN	3	1

UNGURENI	5	1
URECHEȘTI	3	1
VALEA SEACĂ	4	1
VULTURENI	3	1
ZEMEȘ	4	1
TOTAL JUDEȚ	463	87

JUSTIȚIE

Conform datelor obținute în octombrie 2003 de pe pagina web a Ministerului Justiției, instituțiile ce activează în domeniul justiției în județul Bacău sunt:

Municipiul Bacău:	Curtea de Apel Bacău Tribunalul Bacău Judecătoria Bacău
Oraș Buhuși	Judecătoria Buhuși
Municipiul Moinești	Judecătoria Moinești
Municipiul Onești	Judecătoria Onești
Comuna Podu Turcului	Judecătoria Podu Turcului

Dotările sportive sunt reprezentate de:

BACĂU:

- 2 săli de sport cu 2200 locuri;
- 1 stadion municipal cu 30.000 locuri;
- 5 terenuri de fotbal cu un total de 9.500 locuri;
- 1 bazin olimpic cu 1.500 locuri;
- 1 stadion handbal cu 500 locuri;
- spații de cazare 120;
- 4 terenuri de tenis de câmp – cu 200 locuri;
- 3 terenuri de tenis de camp;

ONEȘTI

- 2 săli de gimnastică;
- stadion de fotbal – 3 cu un total de 13.700 locuri;
- stadion handbal cu 3.000 locuri;
- un minihotel cu 40 de locuri;
- pistă de aeromodele cu 300 de locuri;
- terenuri de tenis 8;
- sală polivalentă cu 3.000 locuri;

SLĂNIC MOLDOVA

- bază sportivă complexă cu 2 terenuri de handbal;

TÂRGU OCNA

- stadion de fotbal cu 1.500 de locuri;
- sală de culturism;

COMĂNEȘTI

- stadion de fotbal cu 1.800 de locuri;

MOINEȘTI

- stadion de fotbal cu 3.500 locuri;

BUHUȘI

stadion de fotbal cu 5.000 locuri;
sală de sport 850 locuri;
teren de handbal cu 500 locuri.

CULTELE – sunt reprezentate în județul Bacău de:

201 parohii ortodoxe cu un număr de 44 biserici;
28 parohii catolice cu un număr de 96 de biserici și în construcție alte 14;

Din populația județului 81,6% este de rit ortodox, iar 17,1% romano – catolic, restul de 1,3% revenind bisericii penticostale, baptiste, ritul protestant și altor culte.

TURISMUL

Frumusețea și valoarea cadrului natural, precum și bogăția elementelor cu caracter cultural (artistic, arhitectural, etnografic și istoric) și social – cultural, conferă județului Bacău un **potențial turistic remarcabil**, obiectivele fiind grupate în 2 zone principale, așa cum se poate vedea în prezentarea grafică din planșa “ZONA TURISTICĂ”.

Zonarea turistică reprezintă un instrument de bază în valorificarea optimă a potențialului turistic al unui teritoriu, indiferent de dimensiunile acestuia.

Zonarea turistică are la bază inventarierea și cunoașterea tuturor elementelor de potențial turistic, urmând ca analiza cantitativă și calitativă a acestora să permită realizarea unor circuite turistice prin intermediul unor amenajări tehnice.

Delimitarea zonelor turistice din județul Bacău, a avut la bază evaluarea calitativă și cantitativă a componentelor cu potențial turistic (relief, climă, ape, ape minerale, obiective culturale istorice, obiective tehnico – economice, etc.) și unele elemente de infrastructură generală.

Criteriile de apreciere a unităților administrativ teritoriale au în vedere pe lângă prezența resurselor turistice, valoare peisagistică, volumul și concentrarea în teritoriu a acestora, poziția în teritoriu a acestora, posibilitatea de valorificare a acestora, poziția în teritoriu, calitatea mediului, poziția față de arterele naționale de acces (DN2G Bacău – Roman, DN15 – spre Piatra Neamț, și DN12 – spre Miercurea Ciuc). Ca urmare, principalele criterii avute în vedere la zonarea turistică au fost:

Existența unor resurse turistice – variate ca structură, volum și valoare;

Valoarea peisagistică – a unor obiective sau a mediului înconjurător;

Concentrarea în teritoriu a resurselor turistice – care conferă acestuia o anumită particularitate care se răsfrânge în forma predominantă de turism prin care se poate valorifica: concentrarea obiectivelor culturale – istorice de o anumită factură (folclorice, monumente de arhitectură, situri arheologice, cladiri memoriale), elemente naturale cu valoare științifică (rezervații forestiere și botanice), sau resurse balneare (ape minerale), păduri de recreere și rol de agrement, oglinzi de apă amenajate pentru agrement, etc.

Calitatea mediului înconjurător și starea de conservare a resurselor turistice;

Infrastructura generală – situația actuală privind: rețeaua de căi de comunicație, starea lor tehnică, mijloace de transport, resursele de energie, alimentare cu apă, telefonie, baza de cazare existentă.

Fondul forestier deosebit de valoros din această zonă – două mari rezervații naturale de interes național – “Dealul Perchiu” (municipiul Onești); și “Pădurea Izvorul Alb” (comuna Dărmănești) cât și numeroase păduri de protecție grupa I.

SUBZONA TAZLĂU – cuprinde obiectivele din Depresiunea Tazlăului și din culmile limitrofe, lacul Belci (amenajat în urmă cu 2 ani pentru pescuit și agrement, actualmente deteriorat din cauza surpărilor din ultimul timp), și localitățile:

Berzunți si Balcani – case din lemn și porți din lemn bogat ornamentate;

Scorțeni, Berești – Tazlău și Bratila – biserici din lemn din sec. XIX;

Tescani – casa Rosetti – Tescanu – unde a trăit și creat George Enescu;

ZONA TURISTICĂ – BISTRIȚA

Se desfășoară în partea de nord a județului – pe axa Bacău – Roman (DN2) cu ramificație pe DN2 Bacău – Piatra Neamț, pe culoarul Bistriței și Siretului; cel mai important reper turistic în zonă este **Municipiul Bacău** cu urme vechi de așezări de 4.500 de ani, atestat documentar la 1408.

Principalele obiective turistice sunt: Muzeul Județean, Biserica Precista (1491-ctitorie a lui Alexandru Voievod, fiul lui Ștefan cel Mare), ruinele Curții Domnești sec.XV, Casa memorială George Bacovia, Casa memorială a pictorului Nicu Enea, Casa memorială Lucrețiu Pătrășcanu, busturile lui Vasile Alecsandri și Mihail Kogălniceanu, statuile lui George Bacovia, N. Aronescu, clădirile Palatului Administrativ, Bibliotecii Municipale, a Casei de Cultură și a Teatrului de Stat, Parcul Gherăeti.

Alte localități de interes turistic din zonă sunt:

Cârligi – conac din sec. XVIII;

Hemeiuș – Parcul dendrologic și Castelul Roșu;

Fântănele (comuna Hemeiuș) – biserica sec. XVIII;

Racova – casa memorială Ion Borcea;

Gura Văii (comuna Racova) – biserica din lemn sec. XVII – XVIII;

Buhuși – biserica din lemn sec. XVIII;

Runcu (oraș Buhuși) – mănăstire sec. XVIII;

Gura Orbicului – han fortificat sec. XVIII;

Sărata – stațiune balneară;

Măgura – biserica de lemn sec.XVIII;

Brad (comuna Traian) monument al lui Ion Ionescu de la Brad;

Prăjești (comuna Traian) – grădina botanică și muzeul etnografic cu: țesături, cusături, obiecte din lemn din satele de la poalele culmii Pietricica;

Răcăciuni – busturile lui Al. I. Cuza și Spiru Haret.

Lacurile Bacău I și II, Gârleni, Racova – amenajate pentru pescuit și agrement, constituie un important punct de interes turistic.

Fondul forestier deosebit de valoros din această zonă – rezervații naturale de interes național “pădurea Runc” (comuna Racova) și pădurile de protecție și recreere din apropierea municipiului Bacău, din zona localităților Luncani și Mărgineni.

ZONA TURISTICĂ – TROTUȘ – pe axa Onești – Miercurea Ciuc (DN 15)

Reprezintă cea mai extinsă arie, ocupând partea vestică și centrală a județului și este formată din:

- Ghimeș – Făget – ruinele cetății Rakoczi – sec XVII;

Brusturoasa – important centru de țesături, jocărie și prelucrarea lemnului;

Comănești – biserica sec. XVIII;

Moinești – muzeu de istorie, biserica sec. XVIII, parc cu izvoare minerale în exploatare;

Dărmănești – biserica din lemn - 1808, muzeu local etnografic;

Dofteana – parc dendrologic și muzeu etnografic;

Tg. Ocna atestat documentar în sec. XVI – izvoare minerale pe baza cărora s-a dezvoltat stațiunea balneoclimaterică și sanatoriul pentru tratament bronho-asmatic, amenajat în vechea salină, biserica mănăstirii Răducanu, sec. XVIII, ctitorie a logofătului Radu Racoviță, două biserici din lemn – sec. XVIII, bustul scriitorului Costache Negri);

Slănic Moldova – stațiune balneoclimaterică cu peste 20 de izvoare minerale și cascada – valoare peisagistică;

Cireșoaia (oraș Slanic Moldova) – prelucrarea pietrei și lemnului;

Târgu Trotuș – vechi punct de vamă, biserica sec. XVIII;

Onești – muzeul de istorie, palatul culturii, edificii sportive;

Borzești (municipiul Onești) – ctitorie a domnitorului Ștefan cel Mare și a fiului său Alexandru – sec. XV;

Mănăstirea Bogdana (comuna Ștefan cel Mare) – ctitorie a logofătului Solomon Bârlădeanu – 1670.

Negrești (comuna Ștefan cel Mare) – biserica – 1628 – ctitorie a logofătului Ștefan Dumitrașcu;

Căiuți – casa Rosetti – sec. XIX;

Bogdănești – așezare preistorică fortificată, biserica sec. XVIII – ctitor Ștefan Ruset;

Oituz - important centru de olărit și împletituri din ramuri de alun;

Poiana Sărată (comuna Oituz) – izvoare minerale în exploatare;

Cașin – biserica din lemn sec. XVII, biserica muntenească sec. XVII din zona Rucăr Dragoslavele;

Mănăstirea Cașin – ctitor voievodul Gheorghe Ștefan – 1665, case, porți din lemn.

Alte puncte de interes turistic sunt:

Iacurile: Balatau și Poiana Uzului (amenajare pentru pescuit sportiv și agrement);

defileul Trotușului (în aval de oraș), având pe Dealul Măgura – monumentul muzeu “Măgura” închinat eroilor 1916 – 1918.

Partea estică a județului (Podișul Bârladului) se caracterizează prin prezența multor localități rurale care cuprind vestigii arheologice, fie câte un monument istoric cu valoare culturală zonală (de regulă o biserică), în care se evidențiază localitățile:

Glăvănești – pentru țesături populare;

Tisa Silvestri – pentru biserica din lemn sec. XVIII;

Izvorul Berheciului – pentru obiecte din lemn din sec. XVIII;

Mărăști – pentru biserica din lemn sec XIX.

Sohodol – pentru mănăstirea și biserica din lemn sec. XVII.

În ceea ce privește baza de cazare, capacitățile unităților de turism existente sunt în momentul de față într-o justificată așezare. Se poate spune totuși că în punctele importante de interes turistic sunt asigurate facilități minime desfășurării de turism itinerant.

Conform datelor furnizate de D.S. Bacău, unitățile de alimentație publică sunt următoarele: 11 societăți comerciale cu 54 de unități din care: 26 restaurante, 23 baruri, 2 unități “Fast Food”, 3 cofetării, patiserii cu un total de 8.241 locuri și 6.022 salariați.

PRINCIPALELE UNITĂȚI DE ALIMENTAȚIE PUBLICĂ ÎN LOCALITĂȚI DE INTERES TURISTIC					
LOCALITATEA	UNITATEA DE ALIMENTAȚIE PUBLICĂ – RESTAURANT				
	Nr.	Categoria	Nr. Locuri	Nr. Salariați	Obs.
MUNICIPIUL BACĂU	6	1	1.928	1.310	-
	1	2	160	160	-
TOTAL	7	-	2.088	1.470	-
ORAȘ COMĂNEȘTI					
ORAȘ MOINEȘTI					
STAȚIUNEA SLĂNIC MOLDOVA	7	1	1.121	865	-
	2	3	320	865	-
	2	2	566	486	-
TOTAL	11	-	2.107	1.631	-
STAȚIUNEA Tg.OCNA	1	1	460	430	-
MĂGURA	1	1	225	200	-
RĂCĂCIUNI	1	2	244	144	-
HEMEIUȘ	1	1	116	42	-

POIANA SĂRATĂ (OITUZ)	1	2	202	202	-
POIANA UZULUI (DĂRMĂNEȘTI)	1	1	220	80	-
TOTAL	26	-	6.070	4.407	-

Structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică
la 31 iulie 2002

	Total	din care							
		Hoteluri	Campin- guri	Hanuri turistice	Moteluri	Tabere	Pensiuni turistice	Pensiune agroturis- tică	Vile turistice
<i>Mediul urban</i>	26	11	3	-	-	3	-	2	5
Bacău	7	5	1	-	-	-	-	-	1
Onești	3	1	-	-	-	-	-	-	-
Comănești	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Moinești	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Slănic Moldova	9	3	1	-	-	-	-	1	4
Tg. Ocna	2	1	-	-	-	-	-	1	-
Dărmănești	3	-	-	-	-	3	-	-	-
<i>Mediul rural</i>	13	-	1	1	2	3	4	2	-
Asău	1	-	-	-	-	-	-	1	-
Berești Tazlău	1	-	-	-	-	-	1	-	-
Ghimeș Făget	1	-	-	-	-	-	1	-	-
Hemeiuși	2	-	-	-	-	-	2	-	-
Măgura	1	-	-	-	1	-	-	-	-
Mărgineni	1	-	-	-	-	1	-	-	-
Oituz	3	-	1	-	1	1	-	-	-
Răcăciuni	1	-	-	1	-	-	-	-	-
Sănduleni	1	-	-	-	-	-	-	1	-
Zemeș	1	-	-	-	-	1	-	-	-
Total	39	11	4	1	2	6	4	4	5

Capacitatea de cazare turistică la 31 iulie 2002

	Total	din care							
		Hoteluri	Campin- guri	Hanuri turistice	Moteluri	Tabere	Pensiuni turistice	Pensiune agroturis- tică	Vile turistice
<i>Mediul urban</i>	2639	1793	202	-	-	388	-	39	164
Bacău	785	743	20	-	-	-	-	-	22
Onești	200	147	-	-	-	-	-	-	-
Comănești	57	57	-	-	-	-	-	-	-
Moinești	32	-	32	-	-	-	-	-	-
Slănic Moldova	932	616	150	-	-	-	-	24	142

Tg. Ocna	245	230	-	-	-	-	-	15	-
Dărmănești	288	-	-	-	-	388	-	-	-
<i>Mediul rural</i>	743	-	124	10	71	423	89	26	-
Asău	16	-	-	-	-	-	-	16	-
Berești Tazlău	35	-	-	-	-	-	35	-	-
Ghimeș Făget	14	-	-	-	-	-	14	-	-
Hemeiuși	40	-	-	-	-	-	40	-	-
Măgura	24	-	-	-	24	-	-	-	-
Mărgineni	168	-	-	-	-	168	-	-	-
Oituz	319	-	124	-	47	148	-	-	-
Răcăciuni	10	-	-	10	-	-	-	-	-
Sănduleni	10	-	-	-	-	-	-	10	-
Zemeș	107	-	-	-	-	107	-	-	-
Total	3382	1793	326	10	71	811	89	65	164

1.4.3. INFRASTRUCTURILE EDILITARE

ALIMENTAREA CU APĂ

Alimentarea cu apă în sistem centralizat este asigurată în toate localitățile urbane și în 22 de localități rurale, beneficiind de acest serviciu 287.856 locuitori dintr-un total de 706.623, reprezentând 40,73%, din care în mediul urban 275.391 locuitori dintr-un total de 326.317, reprezentând 84,39%, și în mediul rural 12.465 dintr-un total de 380.306, reprezentând 3,27%.

Menționăm că în mediul rural au fost construite, în centrele de comună, 2.231 apartamente la care inițial a fost asigurată alimentarea cu apă potabilă. Din diverse motive, în momentul actual, alimentarea cu apă mai este funcțională doar pentru aproximativ 800 apartamente.

Municipiul Bacău

Alimentarea cu apă în municipiul Bacău se face din surse de suprafață și subterane. Din sursele de suprafață se prevalează 21.493 mil. m³/an (58.885 m³/zi) iar din sursele subterane 18.506 mil. m³/an (50.704 m³/zi).

Populația racordată la rețeaua de apă în sistem centralizat reprezintă 90% din totalul de 175.500 locuitori.

Lungimea străzilor echipate cu rețele de alimentare cu apă este de 176,2 km, gradul de echipare fiind de 0,87%.

Debitul de apă potabilă introdus în rețea este de 103.276,7 m³/zi. Debitul de apă distribuit consumatorilor este de 77.737 m³/zi, pentru uz casnic revenind 45.394,5 m³/zi. Pierderile din rețea fiind de 24,7%.

Capacitatea totală de înmagazinare a apei este de 50.200 m³, din care 5.000 m³ pentru stingerea incendiilor.

Municipiul Onești

Alimentarea cu apă în municipiul Onești se face din surse de suprafață și subterane. Din sursele de suprafață se prevalează 12.000 mil m³/an (32.877 m³/zi) iar din sursele subterane 2.860 mil. m³/an (7.836 m³/zi).

Populația racordată la rețeaua de apă în sistem centralizat reprezintă 96,6% din totalul de 51.547 locuitori.

Lungimea străzilor echipate cu rețele de alimentare cu apă este de 60,7 km, gradul de echipare fiind de 0,88%

Debitul de apă potabilă introdus în rețea este de 40.495,8 m³/zi. Debitul de apă distribuit consumatorilor este de 32.868,5 m³/zi, pentru uz casnic revenind 17.602,7 m³/zi. Pierderile din rețea fiind de 18,8%.

Capacitatea totală de înmagazinare a apei este de 34.000 m³, din care 5.000 m³ pentru stingerea incendiilor.

Municipiul Moinești

Alimentarea cu apă se face din sursa de suprafață din care se prelevează 3.571 mil. m³/an (9.783 m³/zi) .

Populația racordată la rețeaua de apă în sistem centralizat reprezintă 62,4% din totalul de 24.070 locuitori.

Lungimea străzilor echipate cu rețele de alimentare cu apă este de 33,4 km, gradul de echipare fiind de 0,54%.

Debitul de apă potabilă introdus în rețea este de 10.632,8 m³/zi. Debitul de apă distribuit consumatorilor este de 8.912,3 m³/zi, pentru uz casnic revenind 3.871,2 m³/zi. Pierderile din rețea fiind de 16,2%.

Capacitatea totală de înmagazinare a apei este de 8.450 m³, din care 2.150 m³ pentru stingerea incendiilor.

Orașul Buhuși

Alimentarea cu apă în municipiul Bacău se face din sursa subterană. Frontul de captare se află în partea de vest a localității, în lunca râului Bistrița și asigură 1.746 mil. m³/an (40.833 m³/zi) .

Populația racordată la rețeaua de apă în sistem centralizat reprezintă 82,4% din totalul de 18.846 locuitori.

Lungimea străzilor echipate cu rețele de alimentare cu apă este de 43,3 km, gradul de echipare fiind de 0,72%

Debitul de apă potabilă introdus în rețea este de 5.065,7 m³/zi. Debitul de apă distribuit consumatorilor este de 4.605,5 m³/zi, pentru uz casnic revenind 3.739,7 m³/zi. Pierderile din rețea fiind de 9,1%.

Capacitatea totală de înmagazinare a apei este de 2.500 m³, din care 500 m³ pentru stingerea incendiilor.

Orașul Comănești

Alimentarea cu apă se face din sursa de suprafață din care se prelevează 3.000 mil. m³/an (8.219 m³/zi) .

Populația racordată la rețeaua de apă în sistem centralizat reprezintă 63,6% din totalul de 23.679 locuitori.

Lungimea străzilor echipate cu rețele de alimentare cu apă este de 28,8 km, gradul de echipare fiind de 0,36%.

Debitul de apă potabilă introdus în rețea este de 10.479,5 m³/zi. Debitul de apă distribuit consumatorilor este de 9.980,8 m³/zi, pentru uz casnic revenind 6.572,6 m³/zi. Pierderile din rețea fiind de 4,8%.

Capacitatea totală de înmagazinare a apei este de 3.000 m³, din care 500 m³ pentru stingerea incendiilor.

Orașul Dărmănești

Alimentarea cu apă a orașului se face din sursa de suprafață din care se prelevează 960 mil. m³/an (2.630 m³/zi).

Populația racordată la rețeaua de apă în sistem centralizat reprezintă 32% din totalul de 14.194 locuitori.

Lungimea străzilor echipate cu rețele de alimentare cu apă este de 9,3 km, gradul de echipare fiind de 0,14%.

Debitul de apă potabilă introdus în rețea este de 3.370 m³/zi. Debitul de apă distribuit consumatorilor este de 2.712,3 m³/zi, pentru uz casnic revenind 2.055 m³/zi. Pierderile din rețea fiind de 19,5%.

Capacitatea totală de înmagazinare a apei este de 85 m³, din care 5 m³ pentru stingerea incendiilor.

Orașul Slănic Moldova

Alimentarea cu apă în orașul Slănic Moldova se face din surse de suprafață și subterane. Din sursele de suprafață se prevalează 800 mil m³/an (2.192 m³/zi) iar din sursele subterane 280 mil. m³/an (767 m³/zi).

Populația racordată la rețeaua de apă în sistem centralizat reprezintă 39,2% din totalul de 5.017 locuitori.

Lungimea străzilor echipate cu rețele de alimentare cu apă este de 8,9 km, gradul de echipare fiind de 0,22%.

Debitul de apă potabilă introdus în rețea este de 2.665,7 m³/zi. Debitul de apă distribuit consumatorilor este de 2.940,4 m³/zi, pentru uz casnic revenind 279,5 m³/zi. Pierderile din rețea fiind de 6,6%.

Capacitatea totală de înmagazinare a apei este de 2.350 m³, din care 560 m³ pentru stingerea incendiilor.

Orașul Târgu Ocna

Alimentarea cu apă se face din sursa de suprafață din care se prelevează 1.560 mil. m³/an (4.274 m³/zi).

Populația racordată la rețeaua de apă în sistem centralizat reprezintă 68,5% din totalul de 13.464 locuitori.

Lungimea străzilor echipate cu rețele de alimentare cu apă este de 37,0 km, gradul de echipare fiind de 0,62%.

Debitul de apă potabilă introdus în rețea este de 8.131,5 m³/zi. Debitul de apă distribuit consumatorilor este de 7580,8 m³/zi, pentru uz casnic revenind 5.865,7 m³/zi. Pierderile din rețea fiind de 6,8%.

Capacitatea totală de înmagazinare a apei este de 2.500 m³, din care 1.000 m³ pentru stingerea incendiilor.

LOCALITĂȚI RURALE

Numărul total de comune care dispun de sistem centralizat de alimentare cu apă în județul Bacău este de 22, din totalul de 80 de comune.

Debitul total de apă introdus în rețea este de 561,6 m³/zi. Debitul total de apă distribuită consumatorilor este de 531,5 m³/zi. Pentru uz casnic sunt folosiți 331,5 m³/zi. Pierderile de apă în rețea sunt de cca. 5,4% din debitul introdus în rețea.

Lungimea străzilor care au rețele de alimentare cu apă, la nivelul județului sunt de 28,7 km, respectiv 1% din totalul de 2.677,0 km străzi în localități rurale.

Localitățile rurale care în prezent nu dispun de sistem centralizat de alimentare cu apă se alimentează din pânza de apă freatică prin intermediul puțurilor.

Referitor la programele de alimentare cu apă ale comunelor, prin programul Sapard sunt în execuție alimentări cu apă în comunele Filipești (Filipești, Cîrligi, Galbeni) și Berești – Bistrița.

De asemenea prezentăm în continuare situația realizărilor în luna Ianuarie 2004 la obiectivele finanțate în baza prevederilor HG 577/1997 – “Subprogramul alimentare cu apă la sate”:

Nr. Crt.	Denumirea obiectivului	Realizări fizice cumulate	Termen PIF preliminar
1	Com. Balcani/Sat Balcani	80%	III.2005
2	Com. Tătărăști/Sate: Cornii de Sus, Drăgești, Gherdana, Tătărăști	70% - Sat Cornii De Sus	IV.2005
3	Com. Palanca/Sate: Palanca, Cădărăști, Ciugheș, Pajiștea, Popoiu	10% - Sat Palanca	IV.2006
4	Com. Asău/Sate: Asău, Straja, Ciobănuș	Finalizare rezervor	IV.2005
5	Com. Zemeș/Sat Bolătău	Rețele aducțiune și distribuție	IV.2006
6	Com. Căiuți/Sat Căiuți	Foraje, rezervor	IV.2005
7	Com. Măgura/Sat Măgura – et. II		IV.2006
8	Com. Ungureni/Sat Ungureni	Foraj, alimentare rețele, rezervor	IV.2005
9	Com. Ștefan cel Mare/Sat Răcăuți	Stație pompe	III.2005
10	Com. Pîrjol/Sate: Pîrjol, Tarata	Finalizare puțuri	IV.2006
11	Com. Mărgineni/Sat Mărgineni	10%	IV.2005
12	Com. Hemeiuși/Sate: Hemeiuși, Fântânele, Lileci		II.2006
13	Com. Agăș/Sat Agăș		IV.2006
14	Com. Berzunți/Sate: Berzunți, Dragomir		IV.2007

ENERGIA TERMICĂ

Asigurarea energiei termice în sistem centralizat se realizează numai în 5 localități urbane, pentru 187.626 locuitori dintr-un total de 326.317, reprezentând 57,58%.

Tendința actuală este de descentralizare a serviciului de asigurare a energiei termice, deoarece, centralele termice existente au rămas la nivelul anilor 1970, cu echipamente uzate atât fizic cât și moral, iar angajarea de credite pentru reabilitarea sistemelor, ar determina majorarea prețului gigacaloriei plătite de consumatori.

CANALIZAREA MENAJERĂ

Sistemele de canalizare sunt realizate și funcționează în toate localitățile urbane ale județului Bacău, beneficiind de acest serviciu 260.237 locuitori dintr-un total de 326.317, reprezentând 79,5%. În mediul rural, pe lângă localitățile Sascut și Podu Turcului unde instalațiile de canalizare încă funcționează, doar în câteva localități din cele unde s-au realizat instalații de canalizare din mediul rural, apreciat la 7.065 (1,9%) de beneficiari, aproape că nu există.

Pe total județ se asigură serviciul de canalizare la 267.392 locuitori, reprezentând 37,72% din populația județului Bacău.

La nivelul județului, situația canalizării menajere se prezintă astfel:

din totalul de 88 de unități administrative dintre care 3 municipii și 5 orașe, 26 dispun de sistem de canalizare menajeră;

6 dintre cele 8 localități urbane din județ sunt dotate cu rețea de canalizare și stații de epurare, excepție făcând orașele Comănești și Dărmănești. Orașul Comănești folosește stația de epurare de la C.P.L., iar orașul Dărmănești nu are stație de epurare.

Debitul stațiilor de epurare în funcțiune este de 166.400 m³/zi, realizat integral în mediul urban. Cantitatea de apă epurată, în 2002, este de 79.975 m³/zi, iar cantitatea de nămol rezultat este de 74,6 tone/zi.

Lungimea străzilor echipate cu conducte de canalizare este de 289,3 km, ceea ce reprezintă 8,7% din totalul de 3.310,0 km.

În mediul urban lungimea străzilor cu conducte de canalizare este de 10,1 km, reprezentând 0,4 % din totalul de 637,0 km.

În mediul rural lungimea străzilor cu conducte de canalizare este de 10,1 km, reprezentând 0,4% din totalul de 2.677 km.

Situația canalizării apelor menajere în localitățile județului se prezintă astfel:

MUNICIPIUL BACĂU

Canalizarea apelor uzate în municipiul se face în sistem unitar. Rețeaua de canalizare are o lungime de 127,7 km, reprezentând cca. 63,2% din trama stradală. Stația de epurare a localității dispune de treapta mecanică și biologică. Debitul ei este de 112.320 m³/zi. Apa reziduală epurată este de 57.526,0 m³/zi, iar cantitatea de nămol rezultat din procesul de epurare este de 56,44 tone/zi.

Eficiența stației de epurare este estimată la 42,7% pentru suspensii, 44,8% pentru CBO5 și 41% pentru CCO.

MUNICIPIUL ONEȘTI

Canalizarea apelor uzate în municipiu se face în sistem divizor. Rețeaua de canalizare are o lungime de 62,9 km, reprezentând cca. 91,1% din trama stradală. Stația de epurare a localității dispune de treapta mecanică și biologică. Debitul ei este de 39.398 m³/zi. Apa reziduală epurată este de 6.849,3 m³/zi, iar cantitatea de nămol rezultat din procesul de epurare este de 14,25 tone/zi.

Eficiența stației de epurare este estimată la 58,6% pentru suspensii, 60,8% pentru CBO5 și 53,8% pentru CCO.

ORAȘUL BUHUȘI

Canalizarea apelor uzate în oraș se face în sistem unitar. Rețeaua de canalizare are o lungime de 22,1 km, reprezentând cca. 36,8% din trama stradală. Stația de epurare a localității dispune de treapta mecanică și biologică. Debitul ei este de 4.320 m³/zi. Apa reziduală epurată este de 4.931,5 m³/zi, iar cantitatea de nămol rezultat din procesul de epurare este de 2,68 tone/zi.

Eficiența stației de epurare este estimată la 18,8% pentru suspensii, 36% pentru CBO5 și 41,7% pentru CCO.

ORAȘUL COMĂNEȘTI

Canalizarea apelor uzate în oraș se face în sistem mixt (unitar și divizor). Rețeaua de canalizare are o lungime de 20,0 km, reprezentând cca. 25,3% din trama stradală.

Apele colectate în rețea sunt epurate la stația de epurare a C.P.L. – ului.

ORAȘUL DĂRMĂNEȘTI

Canalizarea apelor uzate în oraș se face în sistem unitar. Rețeaua de canalizare are o lungime de 1,5 km, reprezentând cca. 2,3% din trama stradală.

Orașul Dărmănești nu dispune de stație de epurare.

ORAȘUL MOINEȘTI

Canalizarea apelor uzate în oraș se face în sistem unitar. Rețeaua de canalizare are o lungime de 17,0 km, reprezentând cca. 27,4% din trama stradală. Stația de epurare a localității dispune de treapta mecanică și biologică. Debitul ei este de 4.660 m³/zi. Apa reziduală epurată este de 5.293,1 m³/zi, iar cantitatea de nămol rezultat din procesul de epurare este de 0,54 tone/zi.

Eficiența stației de epurare este estimată la 64,5% pentru suspensii, 61,5% pentru CBO5 și 44% pentru CCO.

ORAȘUL SLĂNIC MOLDOVA

Canalizarea apelor uzate în oraș se face în sistem divizor. Rețeaua de canalizare are o lungime de 13,4 km, reprezentând cca. 32,6% din trama stradală. Stația de epurare a localității dispune de treapta mecanică și biologică. Debitul ei este de 3.110 m³/zi. Apa reziduală epurată este de 2.490 m³/zi, iar cantitatea de nămol rezultat din procesul de epurare este de 0,40 tone/zi.

Eficiența stației de epurare este estimată la 44,3% pentru suspensii, 71,8% pentru CBO5 și nulă pentru CCO.

ORAȘUL TÂRGU OCNA

Canalizarea apelor uzate în oraș se face în sistem divizor. Rețeaua de canalizare are o lungime de 14,6 km, reprezentând cca. 24,5% din trama stradală.

Stația de epurare a localității dispune de treapta mecanică și biologică. Debitul ei este de 2.593 m³/zi. Apa reziduală epurată este de 2.884,9 m³/zi, iar cantitatea de nămol rezultat din procesul de epurare este de 0,27 tone/zi.

Eficiența stației de epurare este estimată la 68,9% pentru suspensii, 85,9% pentru CBO5 și nulă pentru CCO.

LOCALITĂȚILE RURALE

Din cele 19 comune care dispun de alimentare cu apă numai 18 comune au rețele canalizare. Lungimea străzilor echipate cu rețele de canalizare este de 10,1 km. Nici o comună nu are stație de epurare a apelor uzate colectate, ceea ce duce la concluzia că deversarea se face direct în râurile din apropierea localităților, cu consecințe negative asupra mediului înconjurător.

SITUAȚIA EXISTENTĂ A SERVICIULUI PUBLIC DE ALIMENTARE CU APĂ POTABILĂ							
Localitatea, municipii și orașe	Total apă	din care:					
	Distribuită m ³ /zi	Uz casnic	%	Uz public	%	Industria locală	%
BACĂU	77.737	45.395	58	13.901	18	18.441	24
ONEȘTI	32.868	17.603	54	12.329	37	2.936	9
BUHUȘI	4.605	3.470	81	493	11	372	8
COMĂNEȘTI	9.981	6.573	66	3.408	34	-	-
MOINEȘTI	8.912	3.817	44	3.055	34	1.986	22
SLĂNIC MOLDOVA	2.490	279	11	2.211	89	-	-
TÂRGU OCNA	7.581	5.886	77	715	9	1.000	14
DĂRMĂNEȘTI	2.712	2.055	76	657	24	-	-
TOTAL ÎN URBAN	146.886	85.382	58	36.769	25	24.735	17
TOTAL ÎN RURAL	532	330	62	135	25	67	13
TOTAL JUDEȚ	147.418	85.712	58	36.904	25	24.802	17

SITUAȚIA EXISTENTĂ A SERVICIULUI PUBLIC DE CANALIZARE						
Localitatea municipii, orașe	Apă distribuită m ³ /zi	Debit apă uzată 80% cal 3 (m ³ /zi)	Debitul stației de epurare în funcțiune (m ³ /zi)	Apă reziduală epurată (m ³ /zi)	Nămoluri rezultate (t/zi)	Obs.
BACĂU	77.737	62.190	112.320	57.526	56	-
ONEȘTI	32.868	26.294	39.398	6.849	14	-
BUHUȘI	4.605	3.684	4.320	4.932	3	-
COMĂNEȘTI	9.981	7.985	-	-	-	-
MOINEȘTI	8.912	7.130	4.660	5.293	0,5	-

SLĂNIC MOLDOVA	2.490	1.992	3.110	2.490	0,4	-
TÂRGU OCNA	7.581	6.065	2.592	2.885	0,3	-
DARMĂNEȘTI	2.712	2.169	-	-	-	-
TOTAL ÎN URBAN	146.886	117.509	164.400	79.975	74,2	-
TOTAL ÎN RURAL	532	425	-	-	-	-
TOTAL JUDEȚ	147.418	117.934	166400	79.975	74,2	-

ECHIPAREA CU REȚELE PUBLICE DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE					
Localitatea, municipii și orașe	Lungimea străzilor (km)	Alimentarea cu apă		Canalizare	
		Lungime străzi (km)	% din col.3	Lungime străzi (km)	% din col.3
BACĂU	202	176,2	87	127,7	63
ONEȘTI	69	60,7	88	62,9	91
BUHUȘI	60	43,3	72	22,1	37
COMĂNEȘTI	79	28,8	36	20,0	25
MOINEȘTI	62	33,4	54	17,0	27
SLĂNIC MOLDOVA	41	8,9	22	13,4	33
TÂRGU OCNA	60	37,0	62	14,6	24
DĂRMĂNEȘTI	64	9,3	15	1,5	2
TOTAL ÎN URBAN	637	397,6	62	279,2	44
TOTAL ÎN RURAL	2.677	28,7	1	10,1	0,4
TOTAL JUDEȚ	3.314	426,3	13	289,3	8

ASIGURAREA GAZELOR NATURALE

În toate localitățile urbane sunt realizate distribuiri de gaze naturale, asigurând gaze naturale la 302.437 locuitori, reprezentând 92,37% din populația urbană.

În mediul rural sunt 15 localități cu distribuții de gaze naturale asigurându-se gazele naturale la 30.318 locuitori, reprezentând 7,95% din populația rurală. Pe total județ beneficiază de serviciul de asigurare cu gaze naturale 332.755 locuitori, reprezentând 46,95% din populația județului Bacău.

SITUAȚIA EXISTENTĂ - privind numărul de locuitori care au asigurate serviciile publice de gospodărire comunală

Localitate										
Serviciul	BACĂU	ONEȘTI	BUHUȘI	MOINEȘTI	COMĂNEȘTI	TG. OCNA	SLĂNIC MOLDOVA	DĂRMĂNEȘTI	RURAL	TOTAL
Populație	175.500	51.547	18.846	24.070	23.679	13.464	5.017	14.194	380.306	706.623
Alimentare cu apă	165.342	48.280	12.475	17.720	16.464	8.666	3.216	3.228	12.465	287.856
din care:										
-cu apă caldă;	149.042	45.580	5.875	10.020	10.164	4.566	1.016	600	3.400	230.263
-fără apă caldă;	14.00	2.100	4.564	4.500	3.200	2.070	1.000	1.600	4.000	37.034
-alimentare curți;	1.500	600	1.536	3.200	3.100	1.900	900	1.028	3.000	16.764
-cișmele stradale	800	-	500	-	-	130	300	-	2.065	3.795
Energie termică în regim centralizat	129.980	41.002	4.284	6.520	5.840	-	-	-	-	187.626
Canalizare	163.042	47.439	10.439	15.520	13.364	6.566	1.516	2.200	7.065	267.392
Gaze naturale	170.900	50.400	12.862	21.966	21.061	11.400	4.854	8.944	30.318	332.755

ALIMENTAREA CU ENERGIE ELECTRICĂ

SURSE DE PRODUCȚIE A ENERGIEI ELECTRICE

Județul Bacău, datorită potențialului său hidroenergetic ridicat, este unul din producătorii energetici importanți din țara noastră.

Pe cele 2 râuri ce străbat teritoriul au fost date în exploatare în perioada 1946 – 1985 o serie de hidrocentrale conform tabelului alăturat ce sunt racordate la sistemul energetic național.

CENTRALE HIDROELECTRICE ÎN JUDEȚUL BACĂU ADMINISTRATE DE F.F. BISTRIȚA – PIATRA NEAMȚ

Hydro-centrala	Tip	Lungime canal (m)	Cădere max (m)	Debit instalat mc/s	Putere instalată (MW)	Producție anuală (MWh) 1996	Punere în funcțiune
CHE Buhuși pe râul Bistrița	CANAL	6.667,4	17,11	84	11(2x5,5)	<u>50.000</u> 59.506	1964
CHE Racova pe râul Bistrița	DERIVATIE CANAL Vlac=7.750.000 mc Siac=285 ha	1153,9 8	16,45	180	23(2x11,5)	<u>60.000</u> 70.204	1965
CHE Gârleni pe râul Bistrița	DERIVATIE CANAL Vlac=5.100.000 mc Siac=320 ha	2.156,5	16,3	180	23(2x11,5)	<u>61.000</u> 78.679	1965
CHE Lilieci pe râul Bistrița	DERIVATIE CANAL Vlac=7.400.000 mc Siac=230 ha	1.726	16,95	180	23(2x11,5)	<u>56.000</u> 84,670	1966
CHE Bacău pe râul Bistrița	DERIVATIE CANAL Vlac=4.000.000 mc Siac=320 ha	3.952	22,07	180	30(4x7,5)	<u>74.000</u> 95.777	1966
CHE Galbeni pe râul Siret	DERIVATIE CANAL Vlac=39.600.000 mc Siac=1.004 ha		12	330 (2x65)	29,15 (2x14,6)	<u>78.000</u> 128.975	1983- 84
CHE	DERIVATIE		18,3	330	45 (2x22,5)	<u>112.300</u>	1985

Răcăciuni pe râul Siret	CANAL Vlac=103.000.000 mc Siac=1.758 ha			(2x65)		209.032	
CHE Berești pe râul Siret	DERIVATIE CANAL Vlac=102.400.000 mc Siac=1.800 ha		18,5	330 (2x65)	45 (2x22,5)	<u>105.000</u> 205.785	1986
CHE Poiana Uzului pe râul Uz	DERIVATIE CANAL Vlac=4.000.000 mc Siac=334 ha		57 gr.1 76 gr.2	7,6 6	0,7 3,4	<u>14.600</u> 4.936	1976-77
CHE Tazlău Belci pe râul Tazlău	Vlac=12.000.000 mc				1	<u>3.500</u> -	1983
TOTAL					234,25	<u>614.900</u> 937.582	

Puterea instalată în aceste surse de producere a energiei electrice este de 234,25 MW, iar producția de energie anuală medie este de 614.900 Mwh.

În afară de aceste centrale hidroelectrice, de puteri mai mari de 1MW, în județ au fost realizate și o serie de centrale de mică putere (CHEMP) și microhidrocentrale conform legislației românești (PE306/90) microcentralele au puteri instalate până la 200 kw, iar centralele hidroelectrice de mică putere au puteri instalate între 200 și 300 kw. Pe baza programului vast de amenajare a micropotențialului hidroenergetic inițiat la sfârșitul anilor '80, în județul Bacău au fost date în folosință 7 astfel de centrale, așa cum se poate vedea în tabelul alăturat.

MICROHIDROCENTRALE ȘI CENTRALE HIDROELECTRICE DE MICĂ PUTERE ÎN JUDEȚUL BACĂU

Microcentrale și centrale de mică putere	Beneficiar	Râul pe care este amplasată	Puterea proiectată KW	Puterea normată KW	Producție planificată MWh	Producție realizată în 1996 KMh	Anul punerii în funcțiune
OITUZ – 1	SC HIDROELECTR. SA S.H.BISTRITA	OITUZ	625	-	3.700	-	1986
CAȘIN– 1 treapta I	SC HIDROELECTR. SA S.H.BISTRITA	CAȘIN	157	120	1.030	15,4	1987
CAȘIN– I	SC	CAȘIN	159	125	1.042	1,1	1988

treapta II	HIDROELECTR. SA S.H.BISTRITA						
CAȘIN – 2	SC HIDROELECTR. SA S.H.BISTRITA	CAȘIN	161	98,4	1.075	1,1	1985
HEMEIUȘ	SC HIDROELECTR. SA S.H.BISTRITA	BISTRIȚA	85	41,5	478	263,4	1990
CAȘIN – 4	SC HIDROELECTR. SA S.H.BISTRITA	CAȘIN	202	125,9	1.136	41,1	1993
CARALITA	SC HIDROELECTR. SA S.H.BISTRITA	CIOBANUȘ	1.000	546	4.400	-	
TOTAL			2.389	1056,8	12.561	322,1	

Puterea instalată în ele este de 1056,8 kw, iar energia medie furnizată 12.561 MW. Pe lângă sursele nepoluante de producție, în județul Bacău s-au realizat și o serie de centrale termoelectrice ce folosesc toate tipurile de combustibil solid, situație prezentată în tabelul următor.

CENTRALE TERMoeLECTRICE ÎN JUDEȚUL BACĂU

CENTRALA	BENEFICIAR	TIP DE COMBUSTIBIL	PUTERE INSTALATĂ	PRODUCȚIE ANUALĂ Mwh Realizat 1996
CET-BORZEȘTI I	RENEL	Gaz+pacură	420 (2x110)	<u>1.706.100+62.000</u> 1.032.963
CET-BORZEȘTI II	RENEL	Lignit+pacură+gaze naturale	150 (3x50) 100 (2x50)	<u>737.000</u> 200.000
CET COMĂNEȘTI	RENEL	Lignit+pacură+gaze naturale	24 (2x12)	<u>167.200</u> -
CET-BACĂU	RENEL	Pacură+gaze naturale	50 (1x50)	<u>300.000</u> -
CET-SOFERT BACĂU	SC SOFERT SA	Pacură+gaze naturale	24 (2x12)	<u>125.000</u> 102.361
CET-RAFINARIA DĂRMĂNEȘTI	RAFINARIA DARMANESTI	Pacură+gaze naturale	8 (2x4)	<u>12.300</u> 7.630
CET-LETEA BACĂU	SC LETEA BACAU	Pacură+gaze	19,5 (1x4) (1x4,5) (1x5)	<u>71.100</u> 29.805

			(1x6)	
CET-STOFE BUHUȘI	SC POSTAV SA	Gaze+pacură		<u>2.000</u> 415
TOTAL			962	<u>3.415.700</u> 1.372.174

Puterea instalată în centralele termoelectrice este de 962 MW, iar producția anuală medie este de 3.415.700 Mwh.

REȚELE DE TRANSPORT A ENERGIEI ELECTRICE ÎN JUDEȚUL BACĂU

Teritoriul județului Bacău este strabătut de următoarele
MAGISTRALE DE TRANSPORT a energiei electrice, magistrale ce fac parte din
Sistemul Energetic Național (SEN)

Linii de 400 kv (LEA 400 kv)

Gutinași – Smârdan;

Gutinași – Brașov;

Gutinași – Bacău – Roman (funcționează la 220 kv);

Volumul de instalații LEA 400 kv – 230,6 km.

Linii de 220 kv (LEA 220 kv)

Gutinași – Barboși;

Gutinași – Vaslui – Iași

Gutinași – Dumbrava – Bicăz;

Volumul de instalații LEA 220 kv – 287,1 km.

REȚELE DE REPARTIȚIE PUBLICĂ

Linii de 110 kv (LEA 110 kv) – Adjud – Borzești – Comănești – Făgetul de Sus – Comănești – Buhuși. Volumul de instalații LEA 110 kv – 1.099,2 km.

REȚELELE DE DISTRIBUȚIE PUBLICĂ

Liniile de distribuție publică (linii de 20 kv sau 6 kv) au răspândire mare atât în mediul rural cât și în cel urban. Preponderente sunt liniile aeriene (LES 20 kv). Aceste rețele sunt destinate alimentării cu energie electrică a consumatorilor casnici, edilitari, sociali, culturali, - consum terțiar – inclusiv a celor consumatori industriali de puteri reduse (agenți economici).

Retele de inalta tensiune - 110 kV

SDFEE Bacau are retele electrice de inalta tensiune (110 kV) in lungime de 546,97 Km.

Retele de medie tensiune

Retelele de medie tensiune sunt destinate distributiei publice in localitatile urbane si rurale, alimentari cu energie electrica a consumatorilor casnici, industriali, edilitari sociali, culturali. SDFEE Bacau are in exploatare , o retea de medie tensiune in lungime de 2698,795 Km, traseu din care:

- 494,394 Km linii electrice subterane (LES) de medie tensiune
- 2204,401 km linii electrice aeriene (LEA) de medie tensiune

Linii de medie tensiune (LEA MT, LES MT)

Rețele de joasa tensiune

Sint destinate alimentarii cu energie electrica a consumatorilor casnici, industriali, edilitari sociali, culturali.

In mediul urban rețelele de joasa tensiune sunt preponderent de tip suteran, iar in mediul rural sunt de tip aerian.Volumul de instalatii electrice de joasa tensiune din exploatarea SDFEE Bacau este de 4955,48 km traseu din care:

- 3906,9 km linii electrice aeriene de joasa tensiune.
- 1048,587 km linii electrice subterane de joasa tensiune.

STAȚII DE TRANSFORMARE

În județul Bacău sunt 27 de stații de transformare din care stațiile din Bacău Sud (220/ 110 kv) și Gutinaș (400/ 220/ 110 kv) sunt stații care alimentează stația de repartiție (110 kv), iar celelalte alimentează rețeaua de distribuție de medie tensiune. Datorită faptului că stațiile de transformare existente prezintă un grad de uzură morală ridicat, FRE Bacău, a elaborat o strategie de efectuare a unor lucrări de re tehnologizare și modernizare a stațiilor de transformare.Astfel in anul 2004 s-a construit la Comanesti o noua stati ede transformare care a creat posibilitatea preluarii consumatorilor industriali racordati pe barele statiei CET comanesti, statie ce nu aapartine SDFEE Bacau.

CARACTERISTICILE STAȚIILOR DE TRANSFORMARE EXISTENTE ÎN PATRIMONIUL SDFEE BACĂU

Denumirea stației	Raport de transformare(kv/kv)	Putere instalata (mva)
ASAU	110/27.5	Alimenteaza liniile CFR
BACOVIA	110/20	1X16
N. BĂLCESCU	110/20	1X10+1X25
BOLOVĂNIȘ	20/15	2X6,3
BOLATU	20/6	1X1
BUHUȘI	110/20/6	2X10+1X25
COMANESTI	110/20/6	1X6.3
COTEȘTI	110/20	1X16
DĂRMĂNEȘTI	110/20	2X16
FILIPEȘTI	110/20	1X10+1X16
FARAOANI	110/27.5	Alimenteaza liniile CFR
GHERĂEȘTI	110/20	2X16
GLĂVĂNEȘTI	110/20	1X10
LETEA	110/20/6	3X25
MILCOV	110/20	1X25
MOINEȘTI	110/35/20/6	2X25+2X6,3
MARGINENI	110/6	2X25
ONEȘTI	110/20/6	2X16
ONEȘTI centru	20	
PARTIZANU	110/20/10	2X25+1X6,3
RĂCĂCIUNI	110/20	1X10
SISCANI	110/20	2X16

TARITA	110/20	2X10
TG. OCNA	35/20/6	2X5
TG. TROTUS	110/27.5	Alimenteaza liniile CFR
ZEMEȘ	110/20/6	2X10

POSTURI DE TRANSFORMARE

Alimentarea rețelelor electrice de joasa tensiune din mediul urban si rural se face prin intermediul posturilor de transformare SDFEE Bacau are in exploatare un numar de 1631 de posturi de transformare cu o putere totala instalata de 411,255 MVA

REȚELE DE DISTRIBUȚIE DE JOASĂ TENSIUNE

În mediul rural rețelele de distribuție de joasă tensiune sunt de tip aerian (LEA 0,4 kv) și se întind pe o lungime de 3.323,5 km, iar în mediul urban, în zonele centrale (zone sistematizate) rețelele sunt de tip subteran (LEA 0,4 kv) și se întind pe o lungime de 823,8 km.

Alimentarea rețelelor de joasă tensiune se face din rețelele de medie tensiune prin intermediul a 1676 posturi de transformare (putere totală = 443,95 MVA).

LOCUIREA – CONFORM DATE RECENSĂMÂNT POPULAȚIE ȘI LOCUINȚE 2002

Datele privind fondul de locuit din județul Bacău sunt furnizate de Direcția de Statistică Bacău.

	JUDEȚ BACĂU	MEDIUL URBAN	%	MEDIUL RURAL	%
Nr. Locuințe	256.889	120.926	47.07	135.963	52.98
Populație	706.623	326.317	46.18	380.306	53.82

În mediul urban, unde locuiesc 46,18% din populația totală a județului există un deficit de locuințe și număr de camere în raport cu situația din mediul rural, unde locuiește o populație comparativ egală, 53,82%.

În județul Bacău, în mediul rural majoritatea locuințelor sunt locuințe individuale ce conțin de regulă o singură gospodărie.

Indicatorii număr persoane/gospodărie și număr gospodării/locuință, la nivelul județului Bacău au valori medii apropiate de valorile medii pe țară. În județul Bacău, gospodăria medie este formată din 2,97 persoane ce locuiesc în 2,51 camere și locuința medie de 2,75 persoane.

Pentru orașe, cei doi indicatori au valorile următoare:

Unitatea administrativ-teritorială	Număr pers./gospodărie	Număr camere/locuință
Mun. Bacău	2.85	2.35
Mun. Onești	2.69	2.27
Orașul Buhuși	2.93	2.44
Orașul Comănești	3.08	2.65
Orașul Dărmănești	3.22	2.79

Mun. Moinești	3.01	2.54
Orașul Slănic Moldova	3.15	2.58
Orașul Târgu Ocna	2.92	2.59
Total urban	2.88	2.41

În ceea ce privește vechimea locuințelor, situația acestora pe total județ și pe medii este:

NUMĂRUL LOCUINTELOR CONSTRUITE ÎN PERIOADA					
	Până 1919	1919-1945	1946-1960	1961-1989	1990-2004
Total județ	9.041	24.052	47.813	45.906	57.110
Mediu urban	1.853	5.714	14.342	19.878	40.394
Total rural	7.188	18.338	33.471	26.028	16.716

Se constată că cele mai multe locuințe s-au construit în mediul rural în toate perioadele analizate la 75,5% până în 1919, 76,2% până în 1945, 70% până în 1960, pentru ca între anii 1961 – 1989 să scadă construirea la 56,7%. Pentru mediul urban perioada semnificativă în construcția de locuințe a fost: 1961 – 1989, când s-au construit 43,3% din totalul locuințelor din județ.

Din totalul locuințelor de la sate 5,28% au fost construite până în anul 1919, 13,48% până la cel de-al doilea război mondial, 43,76% în perioada 1946 – 1990 și 8,7% în perioada 1992 – 2004.

Pentru o analiză calitativă a locuirii, au fost studiați o serie de indicatori care pot oferi o imagine globală, la nivel teritorial asupra gradului de confort al locuințelor și anume:

1. suprafața locuibilă/persoană la nivelul județului are valoare medie de 13,16 mp/persoană apropiată de valoarea medie pe țară.
2. număr mediu de camere/1 locuință la nivelul județului = 2,51 camere/locuință.
3. număr mediu de locuitori / 1 gospodărie la nivelul județului = 2,97 locuitori/gospodărie.
4. număr locuitori/ locuință cu suprafață medie = 2,75 locuitori/locuință.
5. număr gospodării/ 1 locuință = 0,93 gospodării/locuință.
6. număr locuințe/ 1 gospodărie = 1,08 locuințe/gospodărie.
7. număr locuitori/ 1 cameră = 1,10 locuitori/cameră.
8. suprafața medie a 1 locuință/județ = 36,19 mp.
9. număr locuințe cu energie electrică = 95,39%.
10. număr locuințe alimentate cu apă potabilă = 42,58%.

Indicatorul număr persoane/cameră: 20 comune, 10,30% din populație, înregistrează o situație foarte bună (sub un locuitor/cameră), iar marea majoritate a comunelor (60 din 80) și toate localitățile urbane se situează pe palierul de mijloc (1,1 – 1,3 locuitori/cameră).

Starea clădirilor de locuit la nivelul anului 2004 a fost analizată pe unități administrative, pe bază de criterii ca:

ponderea clădirilor executate din materiale durabile;

În ceea ce privește ponderea clădirilor realizate din materiale durabile se constată o grupare a lor în centrul și vestul teritoriului județean.

Se constată astfel că în 2 localități urbane (Comănești și Onești) există un procent cuprins între 50 – 74,9% de clădiri de locuit executate din materiale durabile și anume:

- din beton armat sau prefabricate din beton
- din caramidă, piatră sau înlocuitori, cu planșee din beton armat
- din caramidă, piatră sau înlocuitori, cu planșee din lemn

O situație defavorizată este prezența în 69 de comune (între 12-30% clădiri din materiale durabile), dotarea locuințelor, la nivelul 2004, în funcție de ponderea locuințelor cu instalație de alimentare cu apă, ponderea locuințelor cu instalație de canalizare (în interiorul sau exteriorul locuințelor);

Aceste analize au pus în evidență un grad redus de echipare în special în mediul rural (sub 10% în 73 de comune la canalizare și 65% la alimentare cu apă), excepție făcând numai în comuna Zemeș (procentul se apropie de 50%), iar în mediul urban gradul de echipare este de peste 50%.

Indicatori de locuire la nivelul anului 2002:

	Județul Bacău	România
Număr locuințe	256.889	7.781.660
Număr camere	645.034	19.229.595
Număr persoane	706.623	22.656.145
Număr locuințe/1000 locuitori	363	343
Număr locuințe/persoană	0,36	11,70
Număr cameră/locuință	2,51	2,47
Număr persoane/locuință	3,63	2,91
Număr persoane/cameră	10,95	1,18

Locuirea ca o componentă esențială a cadrului de viață și de muncă a populației este cuantificată și exprimată prin calitatea locuirii. Indicatorii din domeniul economic, sănătate, învățământ, mediu, cultură și a calității locuirii, constituie elemente pe baza cărora se stabilește indicatorul de dezvoltare urbană a localităților. Din acest punct de vedere, indicatorul de dezvoltare urbană a județelor României se grupează în 3 categorii:

- Dezvoltare durabilă (DU) ridicat – județele Brașov, Cluj, Timiș și București;
- Dezvoltare durabilă (DU) moderat – județele Covasna, Constanța, Iași, Suceava, Bacău;
- Dezvoltare durabilă (DU) scăzut – județele Vaslui, Giurgiu, Satu Mare.

Nivelul de dotare al locuințelor conform D.S. Bacău la recensământ 2002

Unitate administrativ teritorială	LOCUIŢE			Nr. total de camere	Suprafață (mii mp)
	Total	din care:			Total
		Electrice	Alim. Cu apă		
Jud. Bacău	256889	245051	109382	645034	9297786
Total urban	120926	119883	101413	290977	4367389
Mun. Bacău	65945	65717	61786	155030	2334593
M. Moinești	8345	8242	6300	21239	314803
Mun. Onești	20364	20257	18752	46318	732712
Oraș Buhuși	6966	6787	4616	16990	240548
O. Comănești	8025	7950	5386	21271	303821
O. Dărmănești	4487	4279	830	12539	185069
O. Slănic Moldova	1877	1836	836	4848	68284
Oraș Tg. Ocna	4917	4815	2907	12742	187559
Total rural	135963	125168	7969	354057	4930397
Agăș	2402	2288	273	6655	101645
Ardeoani	979	931	68	2531	35922
Asău	2349	2262	497	7369	106502
Balcani	2641	2405	31	7486	102888
Bârsănești	1709	1603	50	4895	66822
Berești – Bistrița	1454	1358	37	3489	47058
Berești – Tazlău	2072	1944	30	5177	71982
Berzunți	1797	1569	47	5011	67595
Blăgești	2481	2221	42	6582	88486
Bogdănești	1032	968	50	2945	41710
Brusturoasa	1246	1141	85	3339	52940
Buhoci	1547	1444	33	3824	53360
Căiuți	1914	1815	56	5357	75644
Cașin	1307	1231	58	4479	71526
Cleja	1874	1748	54	4731	63532
Colonești	783	614	16	1840	26150
Corbasca	1605	1462	21	4345	59291
Coțofănești	1200	1043	34	3218	45121
Dămieniști	836	766	6	2231	27967
Dealul Morii	1314	1149	40	3353	41823
Doftena	3190	3007	395	9527	134976
Faraoni	1576	1548	36	3959	53912
Filipeni	1189	1059	19	2726	36803
Filipești	1897	1781	117	4424	59038
Găiceana	1197	1048	37	2963	39625
Gârleni	1902	1829	205	5311	73905
Ghimeș – Făget	2103	1966	289	4252	78943
Glăvănești	1542	1438	22	4137	54118
Gura Văii	2163	1827	12	5062	68756
Helegiu	2598	2424	65	6821	93338
Hemeiuș	1469	1374	182	4014	58790
Horgești	1558	1371	41	3982	52908

Huruiești	1145	1032	14	2906	36113
Iz. Berheciului	823	712	40	1824	24904
Letea Veche	1795	1720	157	5027	67457
Lipova	1092	863	9	2463	34207
Livezi	1871	1691	122	5516	73660
Luizi – Călugăra	1699	1616	87	4306	68401
Măgirești	1509	1475	51	4695	74006
Măgura	1371	1310	103	3696	50918
Mănăstirea Cașin	1816	1629	14	5579	79621
Mărgineni	2904	2808	296	7613	106523
Motoșeni	1925	1603	26	4439	55325
Negri	1161	1039	23	2746	36499
N. Bălcescu	3444	3233	235	8942	121418
Oituz	3198	3032	200	9119	126819
Oncești	753	616	11	1741	23646
Orbeni	1595	1393	58	3607	50841
Palanca	1439	1399	103	3583	55972
Pâncești	1579	1388	48	3831	51094
Parava	1217	1064	23	2961	42973
Pârgărești	1573	1534	144	4485	62167
Parincea	1514	1312	112	3900	50832
Pârjol	2485	2320	51	5965	79331
Plopana	1238	1144	23	2959	40386
Podu Turcului	2181	2037	419	5672	74687
Poduri	2598	2480	27	7571	106846
Răcăciuni	2291	2118	278	5875	80495
Răchitoasa	1896	1634	67	4470	60662
Racova	1297	1208	60	3530	48515
Roșiori	861	737	4	1875	25577
Sănduleni	1451	1265	37	3971	53973
Sascut	3906	3838	912	9921	140356
Săucești	1502	1417	57	3868	50489
Scorțeni	1249	1188	42	3060	41143
Secuieni	1784	1557	5	4128	56831
Solonț	1298	1251	32	3344	46456
Stănișești	1859	1490	24	4235	56404
Ștefan cel Mare	2772	2664	51	6851	99309
Strugari	1100	1036	10	2615	37141
Tamași	1986	1827	36	4871	67013
Târgu Trotuș	1769	1720	136	5571	76844
Tătăraști	1118	978	15	2812	37264
Traian	1977	1858	60	4639	62195
Ungureni	1273	1064	26	2939	38949
Urechești	1506	1357	69	4126	57708
Valea Seacă	1550	1439	1	3476	51039
Vultureni	1054	872	16	2513	31250
Zemeș	1613	1566	687	4186	63062

Situația gospodăriilor și a locuințelor la nivel recensământ 2002

Denumire localitate	Nr. Gospodării	Nr. Locuințelor (inclusiv din necesitate)
Jud. Bacău	237827	256889
Total urban	113478	120926
Mun. Bacău	61606	65945
M. Moinești	7998	8345
Mun. Onești	19133	20364
Oraș Buhuși	6432	6966
Oraș Comănești	7697	8025
Oraș Slănic Moldova	1592	1877
Oraș Târgu Ocna	4607	4917
Oraș Dărmănești	4413	4487
Total rural	124349	135963
Agăș	2208	2402
Ardeoani	909	979
Asău	2416	2349
Balcani	2564	2641
Bârsănești	1216	1454
Berești – Bistrița	1888	2072
Berești – Tazlău	1745	1797
Berzunți	1715	1709
Blăgești	2297	2481
Bogdănești	950	1032
Brusturoasa	1209	1246
Buhoci	1440	1547
Cașin	1214	1307
Căiuți	1831	1914
Cleja	1816	1874
Colonești	663	783
Corbasca	1449	1605
Coțofănești	1131	1200
Dămieniști	737	836
Dealul Morii	1118	1314
Doftena	3169	3190
Faraoni	1455	1576
Filipeni	986	1189
Filipești	1722	1897
Găiceana	1029	1197
Gârleni	1793	2103
Ghimeș – Făget	1848	1902
Glăvănești	1407	1542
Gura Văii	2072	2163
Helegiu	2478	2598
Hemeiuș	1223	1469
Horgești	1394	1558
Huruiești	1025	1145
Iz. Berheciului	647	823

Letea Veche	1673	1795
Lipova	948	1092
Livezi	1767	1871
Luizi – Călugăra	1534	1699
Măgirești	1446	1509
Măgura	1256	1371
Mănăstirea Cașin	1748	1816
Mărgineni	2661	2904
Motoșeni	1567	1925
Negri	1019	1161
N. Bălcescu	3022	3444
Oituz	3101	3198
Oncești	653	753
Orbeni	1374	1595
Palanca	1286	1439
Pâncești	1056	1217
Parava	1288	1514
Pârgărești	1471	1579
Parincea	1496	1573
Pârjol	2357	2485
Plopana	1135	1238
Podu Turcului	1840	2181
Poduri	2362	2598
Răcăciuni	2170	2291
Răchitoasa	1687	1896
Racova	1242	1297
Roșiori	693	861
Sănduleni	3577	3906
Sascut	1355	1451
Săucești	1352	1502
Scorțeni	1134	1249
Secuieni	1524	1784
Solonț	1244	1298
Stănișești	1604	1859
Ștefan cel Mare	2583	2772
Strugari	952	1100
Tamași	1849	1986
Tătărăști	919	1118
Târgu Trotuș	1734	1769
Traian	1681	1977
Ungureni	1107	1273
Urechești	1470	1506
Valea Seacă	1152	1550
Vultureni	862	1054
Zemeș	1634	1613

1.5. INFRASTRUCTURILE TEHNICE (planșele 22 – 28)

1.5.1. GOSPODĂRIREA APELOR

RESURSELE

Apele de suprafață

Județul Bacău este situat în întregime în bazinul hidrografic Siret. Rețeaua hidrografică este prezentată în capitolul 1 punctul 1.2.2.

Apele subterane

Județul Bacău dispune de resurse subterane de apă estimate la 12,2 m³/s. Debitul total exploatat în prezent este de 2.235 dm³/s și se prelevează din 18 captari. Există un număr de 5 captări din freatic care au un debit disponibil în prezent de 289 dm³/s.

Pentru viitor sunt disponibile 7 captări din freatic și acviferul de adâncime, care pot da un debit total de 2.400 dm³/s.

Captările de apă subterană exploatate în prezent sunt:

CAPTAREA	UTILIZATORUL	DEBIT EXPLOATAT dm ³ /s
BUHUSI	Industria	36
BUHUSI	R.A.G.C.L.	42
HEMEIUS	R.A.G.C.L.	180
GHERAESTI I	R.A.G.C.L.	230
GHERAESTI II	R.A.G.C.L.	530
GHERAESTI III	R.A.G.C.L.	264
BACAU	Industria	94
PUTURI IZOLATE	Agroindustrial	24
COMANESTI	Industria	32
TARGU OCNA	R.A.G.C.L.	30
SLANIC MOLDOVA	R.A.G.C.L.	16
BORZESTI	Combinatul chimic	33
URECHESTI	Balastiera D.G.R.S.	11
NICOLAE BALCESCU	I.S.C.I.P.	49
SASCUT	Fabrica de zahar	82
BACAU	C.P.L.	107
PUTURI IZOLATE	Diversi	325
PUTURI IZOLATE	Diversi	150
TOTAL		2.235

AMENAJAREA BAZINELOR HIDROGRAFICE

Lucrările de gospodărire a apelor în cadrul bazinului hidrografic cuprind:

acumulări pe râuri, din care se asigură necesarul de apă pentru centrale populare, industrie, irigații, producere energie electrică;
lucrări de derivații, regularizări, indiguiri, și apărări de maluri.

Situația acestor lucrări se prezintă astfel:

Acumulări

Acumularea Poiana Uzului – este situată pe râul Uz în amonte de confluența cu râul Izvorul Negru. Volumul total al acumulării este de 90,0 mil. m³. Acumularea asigură un debit de 1,9 m³/s pentru alimentarea cu apă și cca. 3,7 m³/s pentru producerea energiei electrice.

Acumularea Belci – este amplasată pe râul Tazlău în amonte de orașul Onești. Volumul total al lacului de acumulare este de 4,00 mil. m³. Categoria de folosință este cea de alimentare cu apă. În urma viiturilor din iulie – august 1991, lacul a fost distrus. În prezent este în curs de refacere.

Acumularea Berești – se află pe râul Siret în amonte de confluența cu râul Trotuș. Volumul total al lacului de acumulare este de 160,0 mil. m³. Destinația acumulării este în principal de producere a energiei electrice, un debit de 330 m³/s și a asigurării alimentării cu apă, un debit de 10,7 m³/s. De asemenea, acumularea asigură apărarea împotriva inundațiilor a unei suprafețe de 0,7 mii ha.

Acumularea Răcăciuni – este amplasată pe râul Siret în amonte de acumularea Berești. Volumul total este de 146,40 mil. m³. Din acumulare sunt asigurați 21,3 m³/s pentru alimentarea cu apă, 330 m³/s pentru producerea de energie electrică. Suprafețele de apărare împotriva inundațiilor sunt de 2,0 mii ha.

Acumularea Galbeni – este situată pe râul Siret, la confluența cu râul Bistrița. Volumul total al acumulării este de 710 mil. m³. Acumularea asigură 10,7 m³/s pentru alimentarea cu apă, 330 m³/s pentru producerea de energie electrică. De asemenea sunt apărate împotriva inundațiilor 2,0 mii ha.

Acumularea Bacău – se află pe râul Bistrița, în amonte de acumularea Galbeni. Volumul total este de 4,0 mil. m³, iar folosința asigurată în principal este de producerea energiei electrice - 180 m³/s. Pentru asigurarea alimentării cu apă este asigurat 1,0 m³/s.

Acumularea Lilieci - se află pe râul Bistrița, în amonte de acumularea Bacău. Volumul total este de 7,40 mil. m³. Acumularea asigură, pentru producerea de energie, un debit de 180 m³/s, aproximativ 2,8 m³/s pentru alimentarea cu apă. De asemenea, apără împotriva inundațiilor o suprafață de 0,025 mii ha.

Acumularea Gârleni - se află pe râul Bistrița, în amonte de acumularea Lilieci. Volumul total este de 5,10 mil. m³. Acumularea asigură, pentru producerea de energie, un debit de 180 m³/s, aproximativ 2,8 m³/s pentru alimentarea cu apă potabilă și industrială. De asemenea, apără împotriva inundațiilor o suprafață de 0,025 mii ha.

Acumularea Racova - se află pe râul Bistrița, în amonte de acumularea Gârleni, în apropiere de orașul Buhuși. Volumul total al acumulării este de 8,50 mil m³. Acumularea asigură, pentru producerea de energie, un debit de 180 m³/s, aproximativ 2,8 m³/s pentru alimentarea cu apă. De asemenea, apără împotriva inundațiilor o suprafață de 0,01 mii ha.

Acumularea Răcătău – este situată pe râul Răcătău, în amonte de localitatea Bibirești. Volumul total al acumulării este de 1,44 mil. m³, iar destinația este pentru piscicultură.

Aducțiuni

Aducțiunea Ac. Izvorul Muntelui – Ac. Bacau

Lungimea acestei aducțiuni pe teritoriul județului este de aproximativ 27,0 km. Debitul de transit este de 200 m³/s și asigură producerea energiei electrice.

Aducțiunea Ac. Galbeni – Ac. Berești

Lungimea acestei aducțiuni pe teritoriul județului este de aproximativ 10,0 km. Debitul de transit este de 330 m³/s și asigură producerea energiei electrice.

Aducțiunea de apă tratată din Ac. Poiana Uzului

Această aducțiune asigură alimentarea cu apă a orașelor: Comănești, Bacău, Onești și Tg. Ocna. Caracteristicile tehnice, date pe tronsoane, sunt:

- Ac. Poiana Uzului – Stație tratare Caraboaia L=8,5 km, q=1,40 m³/s
- Stație tratare Caraboaia – Comănești L=10,1 km, q=0,25 m³/s
- Stație tratare Caraboaia – Onești L=28,7 km, q=0,80 m³/s
- Stație tratare Caraboaia – mun. Bacău L=60,0 km, q=0,35 m³/s

Indiguiri și regularizări de râuri – eliminarea riscului natural de inundații

Aceste lucrări asigură protecția așezărilor umane, a obiectivelor industriale și a terenurilor agricole, drumurilor și căilor ferate. Lungimea regularizărilor și a îndiguirilor, la nivelul județului este de 113,43 km. Prin aceste lucrări sunt apărate împotriva inundațiilor cca. 40 de localități și obiectivele industriale precum și 7,55 mil. ha de teren.

Pe principalele râuri din județ s-au îndiguit sau regularizat 27,7 km pe Siret, 12,3 km pe Bistrița și 10,96 km pe Trotuș.

Efectul acestor lucrări este apărarea unui număr de 23 de localități și obiective industriale precum și 6,16 mii ha de terenuri. De asemenea sunt executate lucrări de regularizare și îndiguire a lacurilor de acumulare.

GOSPODĂRIREA APELOR

Teritoriul județului se află în bazinele hidrografice Siret, Bistrița, Trotuș, și Tazlău și este străbătut de 4 cursuri importante de apă, în general pe direcția N-S. Cele 4 bazine hidrografice ale regiunii sunt râurile Siret, Bistrița, Trotuș și Tazlău.

Multe din cursurile de apă au suferit lucrări tehnice pentru acumularea unor volume de apă cu destinații diverse precum și apărarea împotriva inundațiilor.

În general, aceste lucrări respectă gradul de apărare pentru care au fost realizate. Există totuși zone în regiune, în care există lucrări cu acest grad incert.

În bazinul hidrografic Siret aceste zone se află în județul Bacău pe râurile Siret și Bistrița.

Acest fapt impune gospodărirea rațională a apelor în cele 2 bazine, astfel încât, această activitate să se integreze în procesul de dezvoltare spațială durabilă.

În ceea ce privește apărarea împotriva inundațiilor, lucrările existente necesită – în mare măsură – studii pentru reconsiderarea clasei de importanță.

1.5.2. LUCRĂRI DE ÎMBUNĂTĂȚIRI FUNCiare

În vederea prevenirii și înlăturării acțiunii factorilor de risc și a valorificării capacităților de producție a terenurilor agricole, înainte de 1990 s-a urmărit aplicarea unui program de îmbunătățiri funciare.

Deși regiunea dispune de suprafețe amenajate cu lucrări de irigații, se constată reducerea drastică a utilizării irigațiilor în zonele în care există sisteme, ceea ce are drept consecință însemnate pierderi de producție la ha.

Exploatarea agricolă, în special din sectorul vegetal (pentru cultura cerealelor și a plantelor tehnice, pomicultură, viticultură, legumicultură) se confruntă cu o lipsă acută a unor instalații moderne de irigații.

Pe de altă parte, sistemele de irigații au instalațiile distruse sau descompletate, există dificultăți în aplicarea udărilor în perioada secetoasă datorită mulțimii de proprietari și diversității culturilor.

Desecările sunt în mare măsură colmate, fondurile pentru lucrările de întreținere și reparații în amenajările pentru desecări sunt insuficiente.

Lucrările de bază pentru combaterea eroziunii solului (benzile inierbate, agroterasele, plantațiile silvice) sunt în mare parte distruse de proprietarii terenurilor orientate din deal în vale, lucrările de combatere a eroziunii se efectuează pe suprafețe reduse în comparație cu cele degradate, datorită consumurilor mari și a utilajelor insuficiente. Lipsa fondurilor necesare și lipsa de interes manifestată în întreținerea și exploatarea amenajărilor de combatere a eroziunii solului are consecințe în diminuarea efectului benefic al acestor lucrări asupra solului.

Dacă înainte de 1990 au fost întocmite și realizate lucrări de îmbunătățiri funciare pe bazine hidrografice – inclusiv pentru înființarea de noi plantații de pomi și vie, precum și pentru împădurirea terenurilor cu alunecări active, în prezent aceste lucrări sunt într-o avansată stare de degradare.

1.5.3. REȚELE DE CĂI DE COMUNICAȚIE

Căi de comunicație care fac obiectul Planului de Amenajare a Teritoriului Județean au fost analizate în contextual legăturilor cu județele învecinate și a legăturilor de transport național și internațional.

În cadrul echipărilor de infrastructură, rețeaua de căi de comunicație și transport ocupă un loc important, fiind compusă din rețeaua de căi rutiere, rețeaua de căi feroviare și rețeaua de căi aeriene.

Datele necesare analizei situației existente pe toate tipurile de căi de comunicație s-au obținut din evidențe statistice din G.H.R. 540/ 2000.

Ansamblul de căi de comunicație a județului Bacău este integrat sistemului de circulație național și internațional.

Rețeaua rutieră

Județul Bacău beneficiază de un important număr de trasee de clasa superioară: DN2(E85), DN2G, DN2F, DN11(E577), DN 11A, DN12A, DN12B și DN15.

Din analiza echipării cu drumuri publice – DN, DJ, DC a județului Bacău a rezultat:

Lungimea drumurilor publice pe total județ conform datelor din Anuarul Statistic 2002, a rezultat ca fiind peste media pe țară care este de 30,6 km/100 kmp. Din totalul drumurilor publice, 525 km (28%) sunt drumuri modernizate, 504 km (21,9%) au îmbrăcămînți asfaltice ușoare și 1.274 km (55,3%) sunt nemodernizate.

Drumurile naționale – în lungime de 449,485 km, reprezintă 18,31% din lungimea totală a drumurilor din județ și sunt modernizate aproape în totalitate – 422 km, restul au îmbrăcămînți asfaltice ușoare.

Teritoriul județului este străbătut de 8 trasee de drumuri naționale: **DN2, DN2F, DN2G, DN11, DN11A, DN12A, DN15, DN12B**, care asigură legătura județului cu restul țării. Pe drumurile naționale sunt zone care creează dificultăți circulației auto datorită alunecărilor de teren, pe DN2F, DN2G, și DN11 și datorită căderilor de stâncă și avalanșelor pe DN2G și DN12A.

În traseele de clasă superioară de pe teritoriul județului Bacău se înscriu și:

2 DRUMURI EUROPENE:

E85 – drum reper de orientare N-S, care face legătura între Comunitatea Statelor Interdependente prin municipiul Bacău, străbătând județul de la Nord la Sud, legând punctul de trecere a frontierei Siret - Porumbnoe (Ucraina);

E577 – este un drum interior fără continuitate în afara țării și clasificat ca drum de categorie B de legătură.

REȚEAUA DRUMURILOR LOCALE – DJ și DC – are o lungime de 2004,6 km respectiv:

49 DRUMURI JUDEȚENE – în lungime de 979,046 km, reprezentând 39,89% din lungimea totală a drumurilor publice din județ;

211 DRUMURI COMUNALE – în lungime de 1025,6 km, reprezentând 41,79% din lungimea totală a drumurilor din județ, fiind parțial modernizate, parțial cu îmbrăcămînți asfaltice ușoare, parțial nemodernizate, împietrite sau din pământ.

Rețeaua drumurilor locale completează rețeaua principală a drumurilor naționale și servește rețeaua de localități și traficul local. Drumurile județene și comunale nu asigură fluenta traficului, îmbrăcămînțile moderne existente având pe o lungime de 439 km durata de serviciu expirată.

Existența unor poduri cu stare de viabilitate necorespunzătoare sau subdimensionate, a unor pasaje de nivel cu C.F. unde circulația auto este îngreunată prin staționarea la barieră, duc la diminuarea vitezei comerciale și a capacității de circulație, la consumul suplimentar de carburanți.

Astfel, pe drumurile județene sunt 6 poduri în stare rea și 18 în stare medie, iar pe drumurile comunale sunt 29 de poduri în stare rea și 44 de poduri în stare medie.

Drumurile județene și comunale, în mare parte nu asigură o suprafață de rulare corespunzătoare pentru desfășurarea unui trafic de călători în condiții de siguranță și confort optime.

Analiza situației a scos în evidență următoarele:

legătura directă cu județele învecinate trebuie îmbunătățită;

legătura mai directă între drumurile județene existente, cu cele naționale, cu centrele de comună, sau între satele aparținând unor comune învecinate, trebuie îmbunătățită, pentru fiecare județ în parte, analizând situația drumurilor comunale care îndeplinesc condiții pentru a fi clasate ca drumuri județene.

accesul de la centrul comunei la satele componente, legătura între satele aparținând unor comune învecinate și legătura directă între localități cu drumurile

naționale și județene, trebuie rezolvată pentru fiecare județ în parte, analizând situația drumurilor care pot fi clasate ca drumuri comunale.

Pe rețeaua de drumuri naționale și locale există lucrări de artă (pasaje, poduri și podețe). Lucrările de artă de pe traseele drumurilor naționale au o stare tehnică bună, dar nu toate sunt în clasa de încărcare E.

Din analiza stării de viabilitate a drumurilor locale, județene și comunale, s-a observat că de regulă starea de viabilitate a podurilor este similară cu cea a drumurilor, necorespunzând cerințele de capacitate portantă (clasa E de încărcare) și nici cerințele traficului actual.

Rețeaua de drumuri naționale din județul Bacău

1	DN2	Limita jud. Vrancea – Sascut – Bacău – Filipești – Limita jud. Neamț	236+832	318+100	81,281 km
2	DN2F	Bacău(DN2) – Secuieni – Plopana – Limita jud. Vaslui	0+000	39+100	39,152 km
3	DN2G	Bacău(DN2) – Mărgineni – Luncani – Scorțeni – Ardeani – Moinești – Comănești(DN12A)	0+000	55+600	55,475 km
4	DN11	Limita jud. Covasna – Poiana Sărată – Hârja – Oituz – Onești – Helegiu – Sănduleni – Bacău	90+000	179+094	88,823 km
5	DN11A	Onești(DN11) – Căiuți – Urechești – Limita jud. Vrancea(km 34+300) – Lim. jud. Vrancea(km 59+243) – Lehancea – Podu Turcului – Căbești – Limita jud. Vaslui	0+000	80+243	55,744 km
6	DN12A	Limita jud. Harghita – Ghimeș-Palanca – Brusturoasa – Comănești – Onești(DN11)	38+035	116+600	78,832 km
7	DN15	Limita jud. Neamț – Buhuși – Bacău(DN2)	345+100	373+931	28,778 km
8	DN12B	Tg. Ocna – Slănic Moldova (HG 787/19.05.04)	0+000	21+400	21,400 km

Sursa: Ministerul Transporturilor

Reteaua de cai ferate

Județul Bacău este străbătut de o rețea de căi ferate în lungime de 226 km, din care 191 sunt electrificați: 116 km cu o cale și 110 km cu 2 căi.

Densitatea rețelei C.F. la 100 kmp pe județ este de 34,1 km/1000 kmp, față de media pe țară care este de 46,2 km/1000 kmp. Rezultă o insuficiență dotare cantitativă și calitativă în echiparea județului cu rețea feroviară.

Pe teritoriul județului funcționează:

calea ferată dublă și electrificată: - Adjud – Bacău – Roman care face parte din magistrala 500 București – Buzău – Focșani – Bacău – Pașcani – Vișani, cotate ca magistrală trans-europeană;

calea ferată dublă și electrificată – pe direcția Onești – Adjud;

calea ferată simplă electrificată – pe traseul Onești – Comănești – Ciceu;

trasee cu **cale ferată simplă neelectrificată** sunt pe direcțiile: Comănești – Moinești și Bacău – Bicz.

Traficul pe calea ferată este inadapdat la cerințele traficului European, necesitând amenajări la parametrii de trafic internațional.

Zona de est a județului Bacău ce reprezintă 1/3 din totalul suprafeței județului nu dispune de nici un traseu de cale ferată.

Starea tehnică a rețelei de cale ferată în județ este în general bună. Nivelul dotărilor și starea tehnică a liniilor nu permit viteze mai mari de 60-80 km/h.

Lucrările de artă întâlnite pe rețeaua de căi ferate a zonei în studiu sunt viaductele, podurile cu deschideri mai mari de 10m și podețe cu deschideri între 0,5 și 10m.

Trecerile la nivel cu calea ferată în mare parte nu dispun de instalații automate de semnalizare rutieră, sunt fără barieră și nu sunt păzite. Pasajele denivelate, superioare sau inferioare de pe traseul căilor ferate sunt într-un număr foarte mic.

Transportul combinat – Romania este parte semnatară a Acordului European privind marile linii de transport combinat și instalații conexe (AGTC). La Bacău funcționează un terminal de transport combinat de mărfuri. Aceste terminale se află printre cele 11 terminale principale de transport combinat din țară.

Rețeaua de căi aeriene – județul Bacău este deservit de Aeroportul Internațional din municipiul Bacău.

Puncte de control și trecere a frontierei – pe raza județului sunt următoarele puncte de control și trecere a frontierei:

Bacău – trafic rutier internațional;

Aeroportul Internațional Bacău – trafic aerian internațional de călători și marfă;

Vama din punctele de control și trecere a frontierei dispune de amenajări și dotări edilitar - gospodărești, care se ridică la standardele internaționale de desfășurare a activității vamale în condiții de siguranță și control.

Liniile de telefonie fixă sunt efectuate în anii socialismului, pe când fibra optică a fost instalată începând cu anul 1995.

Județul Bacău se situează pe o poziție medie față de celelalte județe în ceea ce privește indicatorii energetici:

LEA – MT	= 0,31 km/km ² ;
LEA – JT	= 0,50 km/km ² ;
LES+LEA – MT/Post	= 1,75 km/Post;
LES+LEA – JT/Post	= 2,77 km/Post;

1.5.4. TELECOMUNICAȚII

Populația județului Bacău, de 706.623 locuitori (cf. datelor de D.T.C. Bacău – Birou Plan Statistică), din care 326.317 în mediul urban și 380.306 în mediul rural, este concentrată în 8 localități urbane și 485 localități rurale.

Pe întreg județul sunt 111.297 abonamente telefonice, ceea ce reprezintă o densitate de 14,95 posturi la 100 locuitori.

În mediul urban sunt 89.876 abonamente (23,85 la 100 locuitori), iar în mediul rural 21.421 abonamente (5,83 la 100 locuitori).

În județul Bacău, din totalul de 485 sate în mediul rural, 119 nu sunt racordate la rețeaua telefonică. Celelalte 366 localități rurale sunt deservite de o rețea telefonică aeriană de 1.027 km.

Sectorul de telecomunicații, parte importantă a infrastructurii unei țări s-a dezvoltat continuu în ultimul sfert de secol abordând, în funcție de necesități atât soluții calitative cât și cantitative.

România a trecut și ea în ultimii 7 ani la noile tehnologii utilizate în țările dezvoltate. Și în județul Bacău s-a trecut la modernizarea accentuată a tehnologiei în domeniul telecomunicațiilor. S-a adoptat de către ROMTELECOM pentru instalarea în

toate localitățile importante a unor centrale telefonice digitale, susținute de o rețea urbană aliniată la standardele mondiale, rețea ce utilizează cabluri de import și care o înlocuiește pe cea veche.

Direcția de telecomunicații Bacău s-a orientat pentru creerea de puternice centre zonale care acoperă întreaga arie geografică a județului. În felul acesta s-a creat posibilitatea ca abonații de orice categorie să comunice cu orice direcție națională și internațională.

În anul 2002 s-au realizat o serie de modernizări a structurilor telefonice existente cum ar fi:

Extensii centrală telefonică digitală Bacău – cu 18.00 linii și 1.260 joncțiuni cu următoarea distribuție:

Bacău – 67.500 linii digitale;

Moinești – 6.000 linii digitale din care 5.000 linii au înlocuit echipamentul analogic vechi, iar 1.00 de linii sunt extensii noi;

Buhuși – 5.000 linii, din care 4.000 linii au înlocuit echipamentul vechi;

Măgura – 250 linii.

Extensia de 18.00 linii, s-a făcut la centrala telefonică digitală de 20.000 care a fost instalată în 1994 în municipiul Bacău, cuprinzând și zonele limitrofe: Letea Veche, Măgura, Nicolae Bălcescu și Mărgineni.

Tot în 2002 s-au finalizat lucrările la rețeaua telefonică începute în 1995.

- **Instalare centrală telefonică digitală Onești** – cu 9.000 de linii și 900 joncțiuni, din care 4.400 au înlocuit echipamentul analogic vechi, iar 5.600 linii sunt în creștere de capacitate.
- **Extensie centrală telefonică digitală Traian** – cu 500 de linii simultane cu execuție rețea telefonică nouă. S-au cuprins localitățile Buhoci, Prăjesti, Secuieni. Au fost înlocuite centralele telefonice manuale.
- Instalare centrală telefonică digitală Helegiu – cu 2.100 linii cu următoarea distribuție:
  - Helegiu – 600 linii digitale;
  - Sănduleni – 300 linii digitale;
  - Livezi – 400 linii digitale;
  - Bârsănești – 400 linii digitale;
  - Berzunți – 400 linii digitale;

Instalare centrală telefonică digitală cu o capacitate de :

400 linii la – Brusturoasa;

500 linii la – Zemeș, Parjol;

600 linii la – Agăș;

1.000 linii la – Slănic Moldova

Au fost înlocuite centralele telefonice manuale, și cele analogice care aveau echipament învechit.

Instalările de echipamente digitale au fost posibile datorită existenței centralei digitale tranzit Bacău instalată în 1993, extinsă în 1995 (3.000 joncțiuni) și 1996 (3000 joncțiuni).

Acest centru de tranzit efectuează tranzitul pentru toată Moldova. Interconectarea între centralele digitale și unitățile distanțe, se realizează prin cablu cu

fibră optică, iar interconectarea între noile orașe ale țării se face prin magistrala de fibră optică.

În județul Bacău s-a realizat suportul de fibră optică pe traseele Bacău – Moinești – Tg. Ocna – Onești și Bacău – Buhuși.

Prin lucrările de instalații efectuate în ultimii ani, în județ s-a realizat o îmbunătățire substanțială a serviciilor telefonice atât în mediul urban cât și în mediul rural, eliminând astfel timpii foarte mari de așteptare și creându-se în rural aceleași facilități ca în mediul urban.

În tabelele alăturate sunt prezentate localitățile din județul Bacău care sunt deservite de centrale automate analogice și digitale.

Starea tehnică a rețelei telefonice existente se poate considera satisfăcătoare.

LOCALITĂȚILE JUDEȚULUI BACĂU DESERVITE DE CENTRALE AUTOMATE ANALOGICE

Localitatea	Comuna	Capacitatea centralei	Nr. abonați
BACAU	BACAU	37.100	34.954
COMANESTI	COMANESTI	3.900	3.461
DARMANESTI	DARMANESTI	8.600	663
ONESTI	ONESTI	3.250	8.527
TG. OCNA	TG. OCNA	800	3.019
ASĂU	ASĂU	245	740
CASIN	CASIN	750	242
PODU TURCULUI	PODU TURCULUI	850	725
RACACIUNI	RACACIUNI	1.450	818
SASCUT	SASCUT	100	1.246
PANCESTI	PANCESTI	100	152
PARAVA	PARAVA	57.945	178
TOTAL		57.945	54.743

LOCALITĂȚI ALE JUDEȚULUI BACĂU DESERVITE DE CENTRALE AUTOMATE DIGITALE

Localitatea	Comuna	Capacitatea centralei	Nr. abonați
BACAU	BACAU	25.132	22.900
ONESTI	ONESTI	8.972	4.408
BUHUSI	BUHUSI	4.988	4.557
MOINESTI	MOINESTI	5.498	4.754
SLANIC MOLDOVA	SLANIC MOLDOVA	1.000	880
AGAS	AGAS	600	279
ZEMES	ZEMES	500	344
BERZUNTI	BERZUNTI	400	315
BARSANESTI	BARSANESTI	400	357
MAGURA	MAGURA	510	296
TRAIAN	TRAIAN	672	468

BRUSTUROASA	BRUSTUROASA	400	265
SAUCESTI	SAUCESTI	129	116
BUHOCI	BUHOCI	428	357
HELEGIU	HELEGIU	600	400
LETEA VECHE	LETEA VECHE	510	342
LIVEZI	LIVEZI	400	301
MARGINENI	MARGINENI	750	670
N. BALCESCU	N. BALCESCU	255	250
PARJOL	PARJOL	500	242
PODURI	PODURI	510	288
SANDULENI	SANDULENI	300	239
SECUIENI	SECUIENI	400	242
TAMASI	TAMASI	500	398
TOTAL		54.354	43.660

1.5.5. GESTIUNEA DESEURILOR

La nivelul zonei studiate nu există un sistem integrat de gestionare a deșeurilor. Lipsa unui sistem de gospodărire integrată a deșeurilor se reflectă prin:

cantitățile crescute de deșeuri colectate neselectiv și depozitate în depozite de deșeuri;

existența depozitelor neorganizate de deșeuri datorată necolectării tuturor reziduurilor;

depozitarea deșeurilor tehnologice produse de agenții economici, pe depozitele de deșeuri menajere;

depozitarea deșeurilor toxice și periculoase provenite din activitățile casnice pe depozitele comunitare.

Acutizarea problematicei deșeurilor este generată de creșterea semnificativă a cantității acestora, precum și de modul defectuos în care sunt soluționate în prezent diferitele etape de gestionare a deșeurilor.

În marea lor majoritate, gropile de gunoi, prin modul în care sunt realizate și exploatate, sunt departe de respectarea exigențelor de mediu. Peste 93% din deșeurile generate ajung pe astfel de amplasamente, cu toate că înglobează materii utile: sticlă, metal, hârtie, plastic.

Depozitarea întâmplătoare pe sol a deșeurilor, evacuarea acestora în cursurile de apă, arderea necontrolată a deșeurilor din mediul urban, (devenite practică curentă) reprezintă un risc major pentru mediul ambiant.

TIPURI PRINCIPALE DE DEȘEURI

După proveniența lor deșeurile produse sunt constituite din:

Deșeuri urbane

deșeuri menajere de la populație;

deșeuri menajere colectate de la agenții economici;

deșeuri stradale – din servicii municipale, construcții și demolări.

În zona urbană, activitatea de colectare (salubritate) a deșeurilor menajere de la populație este asigurată de agenții economici specializați. Depozitarea deșeurilor se realizează neselectiv, fără a fi supuse unei forme de tratare.

Conform rapoartelor statistice furnizate de unitățile de utilitate publică de interes local cantitatea de deșeuri solide urbane pe județ, în anul 2002 este:

Județul	Total, din care	Depozitate în halde de gunoi	Depozitate în locuri neamenajate
Bacău	193.462	193.462	-

Deșeurile menajere din zona rurală nu sunt supuse unui sistem de gestionare, neexistând servicii de colectare și transport. Depozitarea deșeurilor se face în general în perimetre stabilite de primărie fără a fi supravegheate și împrejmuite. Aceste perimetre nu sunt respectate în totalitate existând cazuri de depozități necontrolate de deșeuri în special pe malul curenților de apă.

Deșeuri din activități economice

Principalele deșeuri din activități economice sunt cu precădere rezultate din:

deșeuri minerale din exploatarea miniere – (halde de steril)

deșeuri industriale și din construcții (fier vechi, cenușă, zgură, lemn)

depozite de carburanți

deșeuri din agricultură, inclusiv deșeuri fitosanitare – constituite din dejecții animaliere, deșeuri vegetale, materiale fitosanitare expirate.

DEPOZITE DE DEȘEURI

Eliminarea deșeurilor urbane în zona studiată are loc prin depozitare pe sol, neselectiv, fără a fi supuse unei forme de tratare.

Deșeurile menajere din zona rurală, în cea mai mare parte a cazurilor, nu sunt supuse unui sistem de gestionare, neexistând servicii de colectare și transport. Această situație a avut drept consecință depozitarea necontrolată a tuturor categoriilor de deșeuri produse în timp, fiind afectate suprafețe de teren utilizabile în alte scopuri și malurile cursurilor de apă din localități. Deșeurile industriale produse, prin conținutul lor de substanțe toxice și metale grele, constituie surse de risc deosebit de grav pentru vegetație, faună, afectând productivitatea agricolă.

Referitor la deșeurile industriale s-au constatat următoarele:

stocarea acestora nu se face pe criteriul unității, depozitarea făcându-se necorespunzător;

există zone de depozitare a fierului vechi, dar nu sunt amenajate corespunzător;

zgura și cenușa rezultate în urma arderii cărbunelui se depozitează lângă centralele termice;

deșeurile lemnoase rezultate din atelierele de tâmplărie se depozitează lângă acestea.

Surse majore de poluare a solului sunt constituite din exploatarea petroliere (comuna Zemeș), CET Bacău, SC Sofert Bacău, CET Borzești.

Un caz particular îl constituie numeroasele depozite de rumeguș, caracteristice zonelor forestiere. Ca o caracteristică regională, se evidențiază faptul că capacitățile haldelor de depozitare deșeurilor sunt insuficiente față de cerințe.

Deșeurile asimilabile celor menajere generate de către agenții economici, sunt depozitate împreună cu deșeurile colectate de la populație pe depozitele de deșeurilor menajere. Datorită lipsei unui sistem de precolectare selectivă, deșeurile asimilabile conțin și deșeurilor tehnologice care ar putea fi valorificate. Astfel pe depozitele de deșeurilor municipale/orășenești/comunale sunt întâlnite cantități semnificative de deșeurilor textile, deșeurilor lemnoase, rumeguș, plastic.

Deșeurile spitalicești nu sunt supuse unui sistem de gospodărire adecvat, deficiențele sistemului de colectare reprezintă un factor important de risc pentru populație.

În județul Bacău nu se efectuează colectare selectivă și procesare a deșeurilor menajere, în scopul obținerii de energie, compost și biogaz. Practicile actuale de colectare, transport, tratare și depozitare a deșeurilor, fără aplicarea principiilor sistemului de gestiune integrată a acestora generează un impact negativ asupra factorilor de mediu și asupra sănătății populației.

Depozite de deseuri urbane

Nume depozit	Suprafața ocupată (ha)	Număr locuitori deserviți	Distanța zone locuite (m)	Distanța ape de suprafață (m)	Apa subterană (m)	Încadrare conf. HG 162/2002
Depozit mixt de deșeurilor menajere și industriale Moinești	2,0	11.033	500	50	2	B
Depozit mixt de deșeurilor menajere și industriale Tg. Ocna	1,5	20.000	1.000	25	5	B
Depozit mixt de deșeurilor menajere și industriale Dărmănești	0,3	14.223	1.700	25	1	B
Depozit mixt de deșeurilor menajere și industriale Bacău	7,5	176.488	1.600	800	2	B
Depozit mixt de deșeurilor menajere și industriale Comănești	5,5	12.500	1.000	25	5	B
Depozit mixt de deșeurilor menajere și industriale Buhuși	1,9	10.761	200	50	5	B
Depozit mixt de deșeurilor menajere și industriale (Onești)	4	60.234	500	5	2	B

Depozite deșeurilor depozite industriale

Nr. crt.	Localitate	Tip depozit	Nume depozit	Operator depozit	Cod deșeu	Suprafața totală (ha)
1	Comănești	DINP	Haldă de steril Crăciunești	Exploatarea Minieră Comănești	01 01 02 10 01 01	1,7
2	Comănești	DINP	Haldă de steril Livada 2	Exploatarea Minieră Comănești	01 01 02	4,5
3	Onești	DINP	Batal de nămol Secția Jevreni	SC Carom SA Onești	19 08 12	10,4
4	Onești	DINP	Haldă deșeuri solide	SC Carom SA Onești	20 03 01 17 06 04 17 05 04 07 01 99	0,4
5	Onești	DINP	Haldă de cărbune uzat	SC Carom SA Onești	16 08 04	0,7
6	Onești	DIP	Batal nămol 2+3	SC Chimcomplex SA Borzești	06 03 14 19 02 06	5,44
7	Onești	DIP	Batal negru de fum	SC Chimcomplex SA Borzești	07 01 08 07 01 09 13 01 05	0,0324
8	Onești	DIP	Halda deșeuri menajere și industriale	SC Chimcomplex SA Borzești	20 03 01 20 01 11 19 13 02 17 01 07 19 13 01 06 03 14	4
9	Onești	DIP	Batal nămol 1	SC Chimcomplex SA Borzești	06 03 04	1,3
10	Dărmănești	DIP	Batal nămoluri petroliere nr.1	SC Rafinăria Dărmănești SA	05 01 09	0,5
11	Dărmănești	DIP	Batal nămoluri petroliere nr.2	SC Rafinăria Dărmănești SA	05 01 09	0,32
12	Onești	DIP	Batal nămoluri petroliere nr.8	SC Rafo SA Onești	05 01 09	0,7
13	Onești	DINP	Halda deșeuri industriale și menajere	SC Rafo SA Onești	20 03 01	0,625
14	Bacău	DIP	Haldă fosfogips Sofert	SC Sofert SA Bacău	06 09 03 06 05 02	16,02
15	Letea Veche Furnicari	DII	Haldă de zgură și cenușă	Sucursala Electrocentrale Borzești – CET Bacău	10 01 01 10 01 02	50
16	Moinești	DIP	Batal Albotești	Sucursala Petrom Moinești	05 01 03 01 05 00 05 02 00	0,9
17	Moinești	DIP	Batal central Moinești	Sucursala Petrom Moinești	05 01 03 01 05 00 05 02 00	0,32

1.6. ZONIFICAREA TERITORIULUI

1.6.1. UTILIZAREA TERENURILOR

În județul Bacău categoriile de terenuri considerate au fost cele listate în anuarele statistice ale României.

Bilanț teritorial

	UTILIZAREA TERENURILOR	SUPRAFAȚA (ha)	%
1	TERENURI AGRICOLE , din care	323.415	48,85
	Arabil	184.794	27,91
	Pasuni	8.377	1,26
	Fanete	39.752	6,00
	Vii	7.386	1,11
	Livezi	3.106	0,47
2	TERENURI FORESTIERE	279.058	42,15
3	TERENURI AFLATE SUB APE	14.763	2,23
4	CĂI DE COMUNICAȚII	10.230	1,55
5	TERENURI INTRAVILANE	20.078	3,03
6	TERENURI NEPRODUCTIVE	14.508	2,19
	TOTAL	662.052	100.0

SURSA DATELOR: Anuarul statistic al României 2001

Se observă preponderența suprafeței agricole în total (48,85%), cu o foarte semnificativă pondere a pădurilor (42,15%), mult peste media pe țară (cca.21%). De asemenea, ponderea mică a suprafețelor aflate sub ape reflectă problemele pe care regiunea le are din punctul de vedere al resurselor de apă.

Macrozonarea funcțională pe profile dominante arată preponderența terenurilor forestiere în partea de vest și nord-vest a regiunii județului, corespunzător zonei geografice a munților. Ponderea pădurilor se află în vestul județului este de 42,15%. Pe totalul județului, peste jumătate din păduri sunt cu funcții de producție (gr. I funcțională). Partea de centru și est cuprinde cu preponderență terenuri agricole, cu mențiunea că în urma scăderii suprafeței forestiere în ultimile două secole a scăzut valoarea agricolă a terenurilor, prin fenomenele de eroziuni și alunecări.

1.6.2. ZONE CU FOLOSIRE REDUSĂ ȘI INTENSIVĂ

Semnalăm aici definiția termenilor: **arii cu folosire redusă** se consideră cele mai puțin modificate de activitățile antropice, care adăpostesc mai puține activități umane, iar cele ce se desfășoară aici, aduc venituri financiare relativ redus raportat la unitatea de suprafață. Arii cu folosire redusă sunt terenurile agricole, pădurile, rezervațiile naturale, și alte spații libere. Prin contrast , **arii cu folosire intensivă** se considera a fi puternic antropizate, cu densități mari de persoane la unitatea de suprafață pe județ (este în medie de 35 locuitori/ha) și venituri financiare semnificative. În această categorie intră intravilanele, utilizate pentru locuire (case de vacanță), industrie, depozitare sau servicii (parcuri de activități).

Zonele de interes folosite suferă, după un timp, de „uzură”, prin:

poluarea solului și a celorlalți factori de mediu, (solul fiind factorul cel mai inert, cu un ciclu de refacere mult mai lung decât aerul sau apa, și concomitent, și cel mai afectat de construcții și amenajări);

distrugerea sau îndepărtarea humusului și astfel, dificultatea reconstrucției ecologice a terenurilor.

De aceea, este extrem de importantă stabilirea unui echilibru între ciclurile de utilizare a terenurilor. În prezent, nu deținem informații privind suprafețele antropizate redede circuitului natural, sau refolosirea unor suprafețe antropizate și degenerate (foste terenuri industriale sau de depozite, mari terenuri intravilane virane) prin investiții pe terenuri „uzate” (brownfield development).

Zona de est a județului – folosire redusă, dar cu populație redusă, suprafața mare, fără industrie, agricultura, servicii, căi de comunicație importante, căi ferate.

1.6.3. PRESIUNEA ASUPRA SPAȚIULUI RURAL

Presiunea asupra spațiului rural se referă în principal la tendința de dezvoltare de tip excesiv a localităților, în detrimentul spațiului deschis.

Se au în vedere:

extinderea marilor orașe în zonele înconjurătoare care ar trebui să se constituie în centura verde sau verde – galbenă;

dezvoltarea localităților de toate tipurile de-a lungul principalelor trasee rutiere (**urbanizare tentaculară**) care poate duce la afectarea stării de sănătate a populației datorită poluării din trafic, sufocarea circulației de tranzit de către cea de interes local și înmulțirea accidentelor;

dezvoltarea necontrolată a zonelor rezidențiale secundare (case de vacanță sau cea de-a doua reședință) în zone valoroase din punct de vedere natural și adesea fragile ecologic (cartiere de vile în păduri, maluri de lacuri);

Tendința orașelor mari de a-și rezolva unele probleme de natură tehnico-edilitară în spațiul rural adiacent, fără a acorda atenția cuvenită necesităților populației rurale și deopotrivă problemelor de protecție a mediului (de exemplu depozite neecologice de deșeuri, deversări de ape uzate deloc sau insuficient epurate, spații de producție poluatoare).

Conform ESDP (Perspectiva Dezvoltării Spațiale în Europa), frânarea expansiunii orașelor și intravilanelor este posibilă doar într-un context regional, ceea ce presupune cooperarea dintre oraș și spațiul rural înconjurător. Cooperarea, în opinia documentelor europene de referință, este principalul instrument de reconciliere a intereselor aparent divergente ale mediului urban, cu terenuri intens folosite și echipate, cu densități de populație mari care aduc profit economic semnificativ, și ale mediului rural, cu terenuri agricole, forestiere și arii naturale protejate, care însă nu produc, din puncte de vedere economic și financiar, volume mari.

Prin instrumente specifice amenajării teritoriului și urbanismului (planificare comună, politici comune în domenii diverse (economic, social, locuire, ecologic, utilizarea terenurilor, etc.), corelări și consultări la nivel metropolitan, servicii publice și investiții comune care să deservească mai multe unități administrative teritoriale), se caută reducerea extinderii necontrolate a terenurilor urbanizate.

În prezent, asemenea structuri și activități în județ sunt reduse, singura structura cunoscută este cea aferentă municipiului Bacău și zonei sale periurbane (18 comune), unde se vor încheia contracte de cooperare între Primăria Municipiului și fiecare din

comunele din zona periurbană identificate și nominalizate pe baza studiului pilot de dezvoltare instituțională a zonei periurbane întocmit de (SC Vanel SRL Bacău, INCD Urbanproiect București, IHS România). Acest studiu prevede, la nivelul administrațiilor locale a comunelor, asocieri în vederea cooperării pentru asigurarea de servicii urbane, pentru populație prin cadrul instituțional prezumat pentru asigurarea cooperării în zona periurbană și anume, posibil, o viitoare agenție periurbană, competentă privind planificarea și dezvoltarea.

Există deja în teritoriul județului și alte structuri și activități de asigurare în toate domeniile, prin cooperare, dar nerecunoscute și nestudiate; acestea au generat areale cu un rol puternic de atracție și influență între teritorii și localități, din care amintim:

în zona Moinești – Comănești – Dărmănești și comunele limitrofe se identifică astfel de semnale rezultate din studii anterioare;

în zona Tg. Ocna – Slănic Moldova și comunele limitrofe;

în zona comunei Sascut și comunele limitrofe.

Pentru aceste zone nu s-au întocmit strategii de dezvoltare în concordanță cu exigențele documentelor internaționale și europene, cooperarea teritorială, în toate domeniile, în aceste teritorii, funcționează aleator și parțial.

Domeniile de cooperare prezumate sunt: (1) dezvoltare economică, (2) dezvoltarea infrastructurii, îndeosebi a alimentării cu apă, (3) dezvoltarea serviciilor publice urbane, în special a transporturilor, (3) dezvoltarea organizațională, prin constituirea unei agenții de dezvoltare periurbane, (4) managementul informației și (5) controlul poluării. Conform viziunii proiectului pilot, rolul arealelor cuprinse în zona periurbană ar fi:

Zona urbană: planificare și operare a serviciilor și utilităților;

Zona rurală: activități agricole ca motorul economiei rurale;

Zona agricolă: întreținerea și protejarea zonelor cu productivitate;

Zone protejate: protejarea rețelei de valori peisagistice și culturale.

Pentru zona periurbană Bacău, s-a întocmit o strategie de dezvoltare cu obiective, politici și programe în concordanță cu exigențele unui asemenea document la nivel european. Astfel, au fost atinse aspecte legate de cooperarea teritorială, politica de terenuri, locuire dezvoltarea economică, serviciile publice și mediu.

2. STRUCTURA SOCIO - DEMOGRAFICĂ

(Planșele 29 – 36)

2.1. EVOLUȚIA POPULAȚIEI ȘI POTENȚIALULUI ECONOMIC

2.1.1. NUMĂRUL, DENSITATEA ȘI STRUCTURA POPULAȚIEI

La data ultimului recensământ (18 martie 2002), populația totală a județului Bacău însemna 706.623 persoane, reprezentând 3,2% din populația României și 19,2% din populația regiunii Nord – Est.

Județul Bacău este **unul dintre cele mai mari județe** ale țării, situându-se pe locul cinci, după municipiul București și județele Prahova, Iași și Dolj.

Comparativ cu populația totală a țării și cu cea a regiunii Nord – Est, județul Bacău se prezintă după cum urmează:

	Județul Bacău	România	Regiunea Nord-Est	% județ/țară	% județ/reg. N-E
Număr total locuitori	706.623	21.680.974	3.674.367	3,2	19,2
Număr locuitori mediul urban	326.317	11.435.080	1.491.282	2,8	21,9
Număr locuitori mediul rural	380.306	10.245.894	2.183.085	3,7	17,4

Comparativ cu județele componente ale Regiunii Nord – Est, județul Bacău este al doilea ca mărime, după cum urmează:

	Județ Bacău	Județ Botoșani	Județ Iași	Județ Neamț	Județ Suceava	Județ Vaslui	Total regiune Nord-Est
Număr total locuitori	706.623	452.834	816.910	554.516	688.435	455.049	3.674.367
Număr locuitori mediul urban	326.317	165.984	387.786	203.106	229.088	179.001	1.491.282
Număr locuitori mediul rural	380.306	286.850	429.124	351.410	459.347	276.048	2.183.085
Pondere județ/reg.	19,2%	12,3%	22,2%	15,2%	18,7%	12,4%	100%

N-E							
Ierarhizare	II	VI	I	IV	III	V	

Populația urbană a județului reprezintă 46,2% din numărul total al locuitorilor; rezultă un grad de urbanizare mult mai scăzut decât media pe țară care este de **52,7%** și decât **media** regiunii Nord – Est care este de **40,5%**.

Densitatea brută a populației în județul Bacău este de 107 loc/km², fiind depășită doar de județele Prahova, Iași, Galați, Dâmbovița, Brașov.

Densitatea rezidențială a populației în județul Bacău este de 1537 loc/km².

Fenomenul de distribuție a populației ca generator al densității este neuniform. Densitatea brută descrește de la centru spre marginile județului. Cele mai mari valori se manifestă în municipiile Bacău și Onești (900 – 5000 loc/km²), după care urmează municipiul Moinești, orașele Comănești și Buhuși.(300 – 600 loc/km²)

În jurul orașelor și de-a lungul văii Siretului există un număr de 14 comune, în care densitatea este cuprinsă între 100 – 250 loc/km². Pe valea Trotușului și a Bistriței, densitatea este cuprinsă între 80 – 90 loc/km², scăzând simțitor spre granițele județului, zone unde se întâlnesc valori sub 45 loc/km².

Densitatea rezidențială descrește din vestul spre estul județului, lunca Siretului constituind o zonă clară de demarcare. În vestul și centrul județului se întâlnesc densități cuprinse între 1000 și 3500 loc/km² și chiar peste 3500 loc/km², în partea de est valorile sunt cuprinse între 400 – 1000 loc/km², 14 comune având densitatea sub 700 loc/km².

2.1.2. EVOLUȚIA POPULAȚIEI

- Pe ansamblul județului, populația prezintă, în ultimele trei decenii, o tendință ascendentă.

Anii de recensământ	Număr locuitori	Dinamică față de recensământul anterior (%)	Rată medie anuală (%)
1966	598.321	-	-
1977	667.791	111,6	1,0
1992	737.512	110,4	0,7
2002	706.623	- 95,8	- 0,4

Perioada luată în studiu pentru analiza tendințelor demografice este de **36 ani (1966 – 2002)**. În acest timp, în ansamblu, **populația județului a crescut cu cca. 108.302 persoane** (rată medie anuală 5‰). Se disting două perioade:

1966 – 1992: Populația județului crește cu cca. 139.191 persoane (rată medie anuală de creștere 9‰).

Factori de creștere: caracteristici tradiționale: fertilitate ridicată, spor natural mare (7‰ – 8‰); mișcare migrațională redusă datorată stabilității forței de muncă până în anul 1990.

1992 – 2002: Populația județului scade cu cca. 30.889 persoane (rată medie anuală de scădere 4‰).

Factori de scădere: spor natural mic (2,3‰)

spor migratoriu mare (0,3‰ pentru plecările cu schimbare definitivă a domiciliului și 16‰ pentru plecări fără schimbare definitivă a domiciliului).

Tendențele demografice se prezintă diferit în municipii și orașe comparativ cu cele 80 de comune ale județului.

Anii de recensământ	Număr locuitori	Mediul urban	Mediul Rural
1966	598.321	174.289	424.032
1977	667.791	244.263	423.528
1992	737.512	370.876	366.636
2002	706.623	326.317	380.306

➤ **În mediul urban**, tendințele populației urmează curba demografică generală a județului, astfel că: în perioada 1966 – 2002, numărul locuitorilor a crescut în ansamblu cu cca. 152.028 persoane (rată medie anuală 24,3‰). Se disting două subperioade:

- **1966 – 1992:** Populația mediului urban crește cu cca. 196.587 persoane (rată medie anuală: 43,4‰).

Factori de creștere: F. naturali – spor natural important datorat tinereții populației și modelului reproductiv pronatalist.

F. migraționali – atracția exercitată asupra rezervelor de muncă din mediul rural.

F. administrativi – legislația în vigoare până în anul 1990 referitoare la interzicerea avorturilor pentru grupele de vârstă feminine fertile; declararea comunei Dărmănești ca oraș în 1989.

- **1992 – 2002:** Populația mediului urban scade cu cca. 44.559 persoane (rată medie anuală 12‰).

Factori de scădere: F. naturali: spor natural mic

F. migraționali: spor migratoriu mare, respectiv plecări datorate degradării calității vieții și reducerii numărului locurilor de muncă.

Dinamica demografică a orașelor este diferită, fiind dependentă de funcțiile administrative și social – economice ale acestora.

	1966	1977	1992	2002	Dinamică	
					1992/1966	2002/1992
Mun. Bacău	73.414	127.299	204.766	175.500	278,9	-85,8

Mun. Onești	35.663	41.738	58.728	51.547	164,7	-87,8
Mun. Moinești	18.714	20.862	25.544	24.070	136,5	-94,2
Oraș Buhuși	15.341	20.148	21.602	18.846	140,8	-87,2
Oraș Comănești	14.653	16.879	25.008	23.679	170,7	-94,7
Oraș Dărmănești	-	-	13.876	14.194	-	102,3
Oraș Sl. Moldova	4.857	4.734	5.306	5.017	109,2	-94,5
Oraș Tg. Ocna	11.647	12.603	16.046	13.464	138,8	83,9
Total urban	174.289	244.263	370.876	326.317	212,8	-88,0

- **Cel mai dinamic oraș** a fost reședința de județ – **municipiul Bacău** – a cărei populație a crescut cu un ritm de 3,9% pe an, ajungând la un volum de populație de trei ori mai numeros decât în anul 1966. Următoarele localități mai dinamice au fost municipiul Onești și orașul Comănești, al căror ritm de creștere s-a situat între 1,2% și 1,7%.
- **Orașele cu creșterea cea mai lentă** au fost municipiul Moinești (ritm 0,8%/an), orașul Buhuși (ritm 0,6%/an) și stațiunea balneară Slănic Moldova (ritm de 0,1%/an).

Ca urmare a acestei evoluții diferențiate, s-a produs o creștere a gradului de concentrare a populației în capitala județului: în anul 1966, în municipiul Bacău trăia 40% din populația urbană, iar în anul 2002 în reședință trăiesc 54% din populația urbană a județului.

De asemenea, decalajul dintre primul și al doilea oraș al județului s-a mărit; în anul 1966 în Bacău locuiau de doua ori mai multe persoane decât în Onești, iar în anul 2002, de trei ori mai multe.

- **În mediul rural**, tendințele populației urmează o curbă demografică complementară tendințelor mediului urban, astfel că: în perioada 1966 – 2002, numărul locuitorilor a scăzut, în ansamblu, cu cca. 43.726 persoane (rată medie anuală 2,9‰).

Se disting două subperioade:

- **1966 – 1992:** Populația mediului rural scade cu cca. 57.396 persoane (rată medie anuală -5,2‰).
Factori de scădere: atracția exercitată de mediul urban asupra rezervelor de muncă și implicit asupra populației tinere din mediul rural.
- **1992 – 2002:** Populația mediului rural crește cu cca. 13.670 persoane (rată medie anuală 3,7‰).
Factori de creștere: degradarea calității vieții în mediul urban; disponibilizările de forță de muncă din mediul urban.

- În funcție de caracteristicile demografice, comunele județului se încadrează în următoarele categorii:
  - Comune caracterizate prin **stabilitate demografică**; comune în care numărul de locuitori a crescut accentuat și continuu în perioada 1966 – 2002. Acestea sunt: Asău, Doftena, Gârleni, Horgești, Livezi, Oituz, Parava, Răcăciuni, Tamași, Tg. Trotuș, Berzunți, Cleja, Pângărești, Zemeș, Agăș (ritm mediu anual de creștere cuprins între 0,3% - 0,9%).
  - Comune caracterizate prin **instabilitate demografică**:
    - Comune în care numărul locuitorilor a crescut **accentuat** numai în intervalul 1992 – 2002; acestea fiind: Berești – Bistrița, Colonești, Coțofănești, Gura – Văii, Hemeiuși, Letea Veche, Lipova, Măgura, Mărgineni, Negri, Roșiori, Săucești, Secuieni, Ungureni (ritm mediu anual de creștere cuprins între 1% - 2,2%).
    - Comune în care numărul locuitorilor a crescut **moderat** numai în intervalul 1992 – 2002; acestea fiind: Ardeoani, Berești – Tazlău, Bârsănești, Blăgești, Bogdănești, Buhoci, Cașin, Căiuți, Corbasca, Dămieniști, Filipeni, Filipești, Găiceana, Ghimeș – Făget, Helegiu, Izvoru Berheciului, Măgirești, M. Cașin, Motoșeni, N.Bălcescu, Sărata, Oncești, Orbeni, Parincea, Plopana, Poduri, Racova, Sănduleni, Scorțeni, Solonț, Stănișești, Strugari, Stefan cel Mare, Urechești (ritm mediu anual de creștere sub 1%).
    - Comune în care numărul locuitorilor **stagnează** sau **scade** în intervalul de timp studiat. Acestea sunt: Balcani, Brusturoasa, Dealu – Morii, Faraoani, Glăvănești, Huruiești, Luizi – Călugăra, Palanca, Pârjol, Podu – Turcului, Răchitoasa, Sascut, Tătărăști, Traian, Valea – Seacă, Vultureni (ritm mediu anual de scădere cuprins între –0,9% și –0,1%).

Sintetizând, zonele de **creștere și concentrare** a populației sunt zonele vestul, centrul și nordul județului, în timp ce zona de sud – est a fost și rămâne o zonă cu **descreștere demografică**.

2.1.3. STRUCTURA POPULAȚIEI PE GRUPE DE VÂRSTĂ ȘI SEXE

Structura populației pe grupe de vârstă și sexe

Județ Bacău – anul 2002

Grupe de vârstă	Total	Masc.	Fem.
0 – 4 ani	41.921	21.302	20.619
5 – 9 ani	43.608	22.246	21.362
10 – 14 ani	57.897	29.557	28.340
15 – 19 ani	55.238	28.086	27.152
20 – 24 ani	53.192	27.699	25.493
25 – 29 ani	52.165	26.723	25.442
30 – 34 ani	61.026	30.896	30.130
35 – 39 ani	39.213	20.175	19.038
40 – 44 ani	47.267	23.883	23.384
45 – 49 ani	49.304	24.294	25.010
50 – 54 ani	43.619	20.922	22.697

55 – 59 ani	32.043	15.068	16.975
60 – 64 ani	37.098	17.000	20.098
65 – 69 ani	35.520	16.317	19.203
70 – 74 ani	27.135	12.512	14.623
75 ani și peste	30.377	12.372	18.005
TOTAL	706.623	349.052	357.571

Structura populației pe grupe de vârstă și sexe

Județ Bacău – mediul urban – anul 2002

Grupe de vârstă	Total	Masc.	Fem.
0 – 4 ani	14.556	7.423	7.133
5 – 9 ani	16.708	8.532	8.176
10 – 14 ani	27.445	14.014	13.431
15 – 19 ani	29.508	14.759	14.749
20 – 24 ani	24.955	12.764	12.191
25 – 29 ani	23.003	11.357	11.646
30 – 34 ani	30.472	14.234	16.238
35 – 39 ani	20.838	9.576	11.262
40 – 44 ani	27.949	13.139	14.810
45 – 49 ani	29.047	14.272	14.775
50 – 54 ani	22.256	10.955	11.301
55 – 59 ani	13.791	6.672	7.119
60 – 64 ani	14.647	6.725	7.922
65 – 69 ani	13.031	6.040	6.991
70 – 74 ani	9.194	4.155	5.039
75 ani și peste	8.917	3.417	5.500
TOTAL	326.317	158.034	168.283

Structura populației pe grupe de vârstă și sexe

Județ Bacău – mediul rural – anul 2002

Grupe de vârstă	Total	Masc.	Fem.
0 – 4 ani	27.365	13.879	13.486
5 – 9 ani	26.900	13.714	13.186
10 – 14 ani	30.452	15.543	14.909
15 – 19 ani	25.730	13.327	12.403
20 – 24 ani	28.237	14.935	13.302
25 – 29 ani	29.162	15.366	13.796
30 – 34 ani	30.554	16.662	13.892
35 – 39 ani	18.375	10.599	7.776
40 – 44 ani	19.318	10.744	8.574
45 – 49 ani	20.257	10.022	10.235

50 – 54 ani	21.363	9.967	11.396
55 – 59 ani	18.252	8.396	9.856
60 – 64 ani	22.451	10.275	12.176
65 – 69 ani	22.489	10.277	12.212
70 – 74 ani	17.941	8.357	9.584
75 ani și peste	21.460	8.955	12.505
TOTAL	380.306	191.018	189.288

Repartiția pe sexe a populației județului, în anul 2002, a fost aproximativ echilibrată, numărul femeilor depășind cu numai cca. 8500 persoane pe cel al bărbaților: 357.571 femei și 349.052 bărbați (50,6% și 49,4%).

Ponderea populației pe cele două sexe înregistrează creșteri în favoarea celui feminin, în ultimii 10 ani, atât la nivel de țară cât și de județ. Astfel, dacă la nivel de țară a crescut ponderea femeilor în total de la 50,8% în anul 1992 la 51,2% în anul 2002, pentru județul Bacău, aceasta a crescut de la 50,2% la 50,6%, în paralel cu diminuarea ponderii populației masculine de la 49,8% la 49,4%.

Cele două medii (urban și rural) înregistrează proporții diferite a populației pe sexe. Dacă în mediul urban predomină femeile (51,6%) în mediul rural predomină bărbații (50,3%). Singurul oraș la care situația este inversă, din acest punct de vedere, este Slănic Moldova (50,7% masculin). Distribuția populației pe sexe în județ este oarecum echilibrată ținând cont că în medie la 100 bărbați existau 102 femei.

Comuna Faraoni înregistrează cea mai mare pondere a femeilor în total (52,7% sau 111 femei la 100 bărbați). Urmează municipiul Onești (52,2% sau 109 femei la 100 bărbați), orașul Buhuși (52,0% sau 108 femei la 100 bărbați) și municipiul Bacău (51,8% sau 108 femei la 100 bărbați). Într-un număr de 37 localități, numărul femeilor depășește numărul bărbaților, iar în 49 de localități situația este inversă.

Comuna Berești – Bistrița prezintă o repartiție pe sexe perfect uniformă: 3420 persoane din care 1710 femei și 1710 bărbați. Comunele în care numărul bărbaților depășește numărul femeilor sunt: Colonești (52,1% bărbați sau 92 femei la 100 bărbați), Ghimeș – Făget (51,7% bărbați sau 93 femei la 100 bărbați), Lipova (51,7% bărbați sau 94 femei la 100 bărbați), Pârlol (51,6% bărbați sau 93 femei la 100 bărbați), Stănișești, Roșiori, Berzunți.

Aceste dezechilibre produc efecte negative asupra relațiilor sociale (constituirea familiilor, asigurarea reproducerii populației).

Structura populației pe grupe de vârstă reliefează o populație tânără, cu o prezență mai mare a tinerilor decât media pe țară (35,6% județul Bacău – 32,4% media pe țară). Evoluția structurii pe grupe mari de vârstă, după anul 1990, pune în evidență o tendință de instalare a procesului de **îmbătrânire demografică**.

Grupe de vârstă	anul 1992			anul 2002		
	Total județ	Urban	Rural	Total județ	Urban	Rural
0 – 14 ani	184.638	99.389	85.249	143.426	58.709	84.717
15 – 59 ani	447.926	238.979	208.947	433.067	221.819	211.248
60 ani și peste	104.948	32.937	72.011	130.130	45.789	84.341

În intervalul anilor 1992 – 2002, ca urmare a scăderii natalității, s-a redus numărul copiilor cu cca. 41.000; în mediul urban scăderea grupelor de vârstă 0 – 14 ani a fost de cca. 40.000 persoane (98% din total), comparativ cu mediul rural unde scăderea a fost de cca. 500 persoane (1,3% din total).

Numărul **persoanelor în vârstă de muncă a scăzut** pe total județ cu cca. 15.000 persoane; în mediul urban diminuarea a fost de cca. 17.000 persoane, iar în mediul rural are loc o creștere de cca. 2.000 persoane a acestor grupe de vârstă.

Numărul **persoanelor vârstnice** (peste 60 ani) a crescut cu cca. 25.200 persoane, creșterea manifestându-se atât în mediul urban cât și în mediul rural. Ca urmare, în întreg județul, structura pe grupe de vârstă s-a schimbat în defavoarea tinerilor și în sensul accentuării îmbătrânirii demografice.

Evoluția structurii populației pe grupe mari de vârstă

	anul 1992			anul 2002		
	0–14 ani	15–59 ani	60 ani și peste	0–14 ani	15–59 ani	60 ani și peste
Total	25,0	60,7	14,3	20,3	61,3	18,4
Urban	26,8	64,4	8,8	18,0	68,0	14,0
Rural	23,3	57,1	19,6	22,3	55,5	22,2

Structura populației pe grupe mari de vârstă

	anul 2002			România		
	0–14 ani	15–59 ani	60 ani și peste	0–14 ani	15–59 ani	60 ani și peste
Total	20,3	61,3	18,4	18,3	62,9	18,8
Urban	18,0	68,0	14,0	17,0	68,7	14,3
Rural	22,3	55,5	22,2	19,7	56,0	24,3

Totuși, comparativ cu structura medie pe țară, județul Bacău continuă să aibă o structură pe vârste specifică unei populații mai tinere și cu posibilități mai mari de înnoire chiar și în mediul rural.

La nivelul județului, din 3 persoane în vârstă de 60 ani și peste, unul locuiește în oraș și doi locuiesc în sate. Această realitate crează probleme economice, sanitare și de asistență socială deosebite, mai ales în mediul rural. **Procesul de îmbătrânire demografică** se manifestă cu precădere în comunele din sud – estul județului (Glăvănești, Motoșeni, Dealu – Morii, Vultureni, Răchitoasa, Stănișești, etc.).

Vârsta medie a populației din această zonă este ridicată (ex: Glăvănești = 41,8 ani; Motoșeni = 44,5 ani; Vultureni = 44,1 ani; Izvorul Berheciului = 41,6 ani).

Zonele cu populație rurală foarte tânără sunt zone specifice în care populația crește, cum ar fi: comunele cu stabilitate demografică (Asău, Dofteana, Zemeș, Tg. Trotuș, Berzunți, Răcăciuni, Tamași, Cleja, Parava). Se conturează astfel două zone: zona de munte din vestul județului unde vârsta medie este între 30,0 ani și 32,0 ani și zona din sudul Bacăului unde vârsta medie este între 29,0 – 32,2 ani.

Raportul de dependență

Ca urmare a caracteristicilor mișcării naturale din perioada 1992 – 2002, mai ales reducerea numărului de nașteri, sarcina economică a contingentului în vârstă de muncă, exprimat prin raportul de dependență s-a redus (cu excepția mediului rural).

(pers. 0-14 ani + pers. 60 ani și peste)/1000 pers. 15-59

	Județul Bacău		România	
	1992	2002	1992	2002
Mediul urban	553	471	560	455
Mediul rural	751	800	754	787
Total	647	631	642	589

Comparativ cu nivelul mediu pe țară, raportul de dependență la nivelul județului este mai mare, dată fiind prezența mai numeroasă a copiilor.

Situația în mediul rural poartă însă amprenta specifică zonei, **de rezervă de forță de muncă**: în județ există o populație mai mare de persoane în vârstă de muncă decât media pe țară, în prezent această proporție fiind în creștere.

Rezultă că presiunea pe piața muncii pe plan local este în creștere. Acest fapt se concretizează în nivelul șomajului mai ridicat decât media pe țară. Practic însă participarea la activitatea economică nu se reduce numai la persoanele în vârstă de muncă, **vârsta până la care se activează în agricultură fiind mult mai înaintată**.

Astfel se explică rata de activitate destul de ridicată chiar în comunele cu populație în vârstă de muncă puțină, așa cum se va vedea la capitolul privind resursele de muncă.

2.1.4. MIȘCAREA NATURALĂ A POPULAȚIEI

Județul Bacău face parte dintr-un areal geografic, care în mod tradițional, are un comportament demografic favorabil creșterii populației: rata fertilității este printre cele mai ridicate din țară (locul patru pe țară). Comparativ cu fertilitatea pe țară, fertilitatea feminină în județul Bacău este mai ridicată cu aproape șapte la mie (40,3‰ – 48‰).

Caracteristicile fertilității ridicate se păstrează mai ales în mediul rural, reprezentând o natalitate ce înregistrează a 5-a valoare între județe, dar s-a diminuat mult în mediul urban, unde rata natalității înregistrează a 15-a valoare între județe. Tendința de evoluție a fenomenelor demografice în perioada 1992 – 2002 se înscrie în tendința generală din țară: de reducere a numărului de nașteri (cu cca. 35% în urban și cu cca. 20% în rural) și de creștere a numărului de decese.

Nașterile au scăzut în mediul urban de la 11,4‰ în anul 1992 la 9,4‰ în anul 2002, iar în mediul rural de la 16,9‰ în anul 1992 la 12,9‰ în anul 2002. Decesele au crescut în mediul urban de la 6,5‰ în anul 1992 la 9,4‰ în anul 2002, iar în mediul rural de la 12,7‰ în anul 1992 la 13,9‰ în anul 2002. Ca rezultat al tendințelor acestor fenomene demografice, sporul natural s-a diminuat, semnificând **scăderea potențialului natural de creștere**, după cum rezultă:

Evoluția sporului natural

1000% locuitori

Anii	Total județ	Mediul urban	Mediul rural
1992	4,5	4,9	4,2
1993	3,3	3,6	3,0
1994	3,4	3,6	3,2
1995	2,3	2,8	1,7
1996	1,3	1,8	0,5
1997	1,8	2,1	1,4
1998	2,3	2,5	2,2
1999	2,2	1,9	2,0
2000	1,8	1,9	1,6
2001	0,7	0,8	0,7
2002	-0,5	0,0	-1,0

Tendențele de scădere ale sporului natural se manifestă atât la nivel de județ, cât și în mediul urban și rural. În același timp, se constată diferențe foarte mari din punct de vedere al potențialului natural de creștere demografică.

În mediul urban se disting două tendințe: menținerea **unui spor natural pozitiv**, dar cu valori mici (1,4‰ – 1,9‰ medie anuală) în 3 municipii și 4 orașe, precum și un **spor natural negativ** pentru orașul Tg. Ocna (-2,2‰ rată medie anuală).

În mediul rural se disting patru tendințe cu o repartitie în teritoriu neuniformă: spor natural pozitiv mare (rată medie anuală 5,1‰ – 8‰) pe valea Siretului, în sudul și estul municipiului Bacău și în sud – vestul municipiului Onești; spor natural pozitiv mediu (rată medie anuală 3‰ – 5‰) în centrul și sudul județului; spor natural pozitiv mic (rată medie anuală 1,0‰ – 2,9‰) în vestul, nordul și estul județului; spor natural negativ în sudul, estul și nordul județului.

În ansamblu, tendințele sporului natural sunt caracteristice unei populații în a cărei structură procesul de îmbătrânire se accentuează, în detrimentul potențialului natural de creștere.

Evoluția fenomenelor demografice 1992 – 2002

număr persoane ‰

Anii	Nașteri			Decese			Rată medie anuală ‰					
	Total județ	Urban	Rural	Total județ	Urban	Rural	Nașteri			Decese		
							Total Județ	Urban	Rural	Total Județ	Urban	Rural
1992	10.408	4.277	6.131	7.070	2.449	4.621	14,1	11,4	16,9	9,6	6,5	12,7
1993	9.647	3.830	5.817	7.174	2.485	4.689	13,0	10,2	15,8	9,7	6,6	12,8
1994	9.869	3.854	6.015	7.398	2.532	4.866	13,3	10,3	16,4	9,9	6,7	13,2
1995	9.285	3.638	5.647	7.624	2.608	5.016	12,5	9,7	15,3	10,2	6,9	13,6
1996	9.069	3.533	5.536	8.191	2.865	5.326	12,2	9,4	15,0	10,9	7,6	14,5
1997	9.105	3.527	5.578	7.787	2.731	5.056	12,2	9,3	15,1	10,4	7,2	13,7
1998	9.385	3.663	5.722	7.642	2.729	4.913	12,5	9,7	15,4	10,2	7,2	13,2
1999	9.235	3.536	5.699	7.785	2.838	4.947	12,3	9,4	15,2	10,4	7,5	13,2
2000	8.981	3.413	5.568	7.630	2.716	4.914	11,9	9,1	14,5	10,1	7,2	12,9
2001	8.415	3.188	5.227	7.831	2.878	4.953	11,1	8,5	13,7	10,4	7,7	13,0
2002	7.988	3.081	4.907	8.348	3.064	5.284	11,3	9,4	12,9	11,8	9,4	13,9

2.1.5. MIȘCAREA MIGRATORIE A POPULAȚIEI

Populația județului Bacău se caracterizează printr-o **mobilitate accentuată**, atât din punct de vedere intrajudețean cât și interjudețean.

Mișcarea migratorie a populației

Anul	Total județ		Urban		Rural	
	Plecări	Sosiri	Plecări	Sosiri	Plecări	Sosiri
1996	9.953	8.889	4.151	4.100	5.802	4.789
1997	9.101	7.810	3.101	4.390	6.000	3.420
1998	10.119	9.399	3.892	4.361	6.227	5.038
1999	9.665	9.495	4.364	4.202	5.301	5.293
2000	8.768	8.848	4.187	3.845	4.581	5.003
2001	9.521	9.673	4.848	3.697	4.673	5.976
2002	10.488	10.281	5.661	3.651	4.827	6.630

• **Intrajudețean.** În anul 1992, din totalul populației de 737.512 persoane, 33% (cca. 243.300 persoane) își schimbaseră domiciliul în perioada anterioară, iar în anul 2002, din totalul populației de 706.623 persoane, 32,8% (cca. 232.000 persoane) și-au schimbat domiciliul în ultimii zece ani.

Locuitorii județului născuți în aceeași localitate în care trăiesc în prezent sunt mai numeroși decât media pe țară, iar din cei care s-au născut în alte localități, 2/3 provin tot din județul Bacău, spre deosebire de media națională, unde numărul persoanelor născute în același județ este mai mic de jumătate din totalul celor recenzate în județul respectiv.

Plecările din județ sunt nemeroase: în anul 1996 au fost de cca. 9.953 persoane (13,3‰ din populația județului), iar în anul 2002 au fost de cca. 10.488 persoane (14,8‰ din populația județului). Media anuală în perioada 1996 – 2002 este de cca. 9.659 persoane (12,9‰ din populația județului). Principalele direcții spre care au plecat persoanele emigrate au fost: București, unde locuiesc 6,5% din cei născuți în județul Bacău, Brașov (1,8%), Neamț (1,5%), Vrancea (1,1%). Zonele mai importante de plecare din județ sunt zona urbană, centrul și estul județului. În ansamblu, plecările se manifestă la grupele de vârstă tinere, până în 30 – 34 ani.

Sosirile în județ sunt mai mici decât plecările: în anul 1996 au fost de cca. 8.889 persoane (11,8‰ din populația județului), iar în anul 2002 au fost de cca. 10.281 persoane (14,5‰ din populația județului). Media anuală în perioada 1996 – 2002 este de cca. 9.199 persoane → 12,3‰. Acestea au ca motivație principală disponibilizările de forță de muncă din alte județe și retrocedările de terenuri proprietate personală. Marea majoritate a sosirilor în județ, se manifestă la grupele de vârstă peste 40 – 44 ani.

Un fenomen socio – demografic nou, apărut după anul 1990 și manifestat cu tendințe ascendente în perioada 1992 – 2002, îl reprezintă **plecările periodice ale populației în afara granițelor țării** pentru a căuta și a realiza **activități mai bine plătite**. În perioada 2001 – 2002 au plecat în străinătate cca. 11.300 persoane (1,6%

din populația recenzată). Persoanele plecate sunt din mediul urban (ex: municipiul Bacău, oraș Buhuși, municipiul Moinești) și din mediul rural (ex: comunele Faraoani, Luizi – Călugăra, Răcăciuni, N. Bălcescu, Parava, Mărgineni, Buhoci, Ghimeș – Făget, Palanca, etc.).

• **Interjudețean.** Mișcarea migratorie interjudețeană este caracterizată în perioada 1992 – 2002 prin două direcții:

❖ **rural – urban.** Din totalul celor 326,3 mii locuitori urbani, cca. 50,2% s-au născut în mediul rural. Localitățile urbane au crescut din punct de vedere demografic datorită atracției exercitate asupra mediului rural, de unde provin cca. 78% din cei stabiliți în orașe. Acest fenomen prezintă însă o **tendință descrescătoare**, mai ales începând cu anii 1996 – 1997.

	(nr. persoane)						
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Municipiul Bacău							
Plecări	1989	1398	1796	2278	2244	2522	3017
Sosiri	2131	2210	2126	2231	1892	1862	1808
Municipiul Onești							
Plecări	783	605	738	748	766	924	1149
Sosiri	741	871	766	681	795	741	673
Municipiul Moinești							
Plecări	336	274	360	293	312	340	410
Sosiri	232	234	325	327	232	253	278
Oraș Buhuși							
Plecări	180	156	178	248	178	288	266
Sosiri	195	171	226	229	198	199	191
Oraș Comănești							
Plecări	360	350	407	380	339	408	397
Sosiri	366	514	425	352	351	299	306
Oraș Dărmănești							
Plecări	156	119	150	124	122	113	136
Sosiri	109	99	145	160	109	129	101
Oraș Tg. Ocna							
Plecări	217	118	187	204	156	171	199
Sosiri	226	256	283	172	220	180	239
Oraș Sl. Moldova							
Plecări	130	81	76	89	70	82	87
Sosiri	100	35	65	50	48	34	55

❖ **urban – rural.** Acest fenomen cu **tendință crescătoare** este consecința degradării calității vieții în mediul urban, a costurilor foarte ridicate pentru un trai decent în orașe și a disponibilizărilor de forță de muncă din localitățile urbane (în special din orașele industrializate masiv până în anul 1989, cum ar fi: Bacău, Onești, Moinești, Buhuși). Exemplificări referitoare la numărul persoanelor revenite definitiv în mediul rural, în perioada 1992 – 2002:

Comuna Agăș: 267 persoane
 Comuna Asău: 284 persoane
 Comuna Balcani: 70 persoane
 Comuna Blăgești: 100 persoane
 Comuna Brusturoasa: 45 persoane
 Comuna Buhoci: 60 persoane
 Comuna Cleja: 160 persoane
 Comuna Dealu Morii: 70 persoane
 Comuna Filipeni: 75 persoane
 Comuna Ghimeș-Făget: 30 persoane
 Comuna Hemeiuși: 287 persoane
 Comuna Măgirești: 170 persoane

Comuna Măgura: 295 persoane
 Comuna Mărgineni: 682 persoane
 Comuna Oncești: 183 persoane
 Comuna Pîrgărești: 52 persoane
 Comuna Racova: 165 persoane
 Comuna Scorțeni: 89 persoane
 Comuna Secuieni: 104 persoane
 Comuna Strugari: 177 persoane
 Comuna Valea Seacă: 40 persoane
 Comuna Zemeș: 435 persoane
 Comuna Săucești: 373 persoane
 Comuna Letea Veche: 356 persoane

În ansamblu, mișcarea migratorie în județul Bacău, prezintă următoarele caracteristici:

- la **nivel de județ**, plecările definitive din județ sunt mai numeroase decât sosirile definitive în județ. În ultimii 7 ani, rata medie anuală a soldului mișcării migratorii este de -1% . Partea ascunsă a migrației, ceea ce înseamnă plecările periodice fără schimbarea domiciliului, în străinătate, în căutarea unui loc de muncă mai bine plătit, reprezintă cca. 16% (medie anuală) din populația județului.

	Rată medie anuală	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Total urban	- 0,7	1,9	1,0	0,2	0,7	0,6	- 3,1	- 6,1
Mun. Bacău	- 0,8	3,9	1,6	0,7	- 0,2	- 1,7	- 3,2	- 6,9
Mun. Moinești	- 2,2	- 1,6	- 1,4	- 2,0	1,3	- 3,1	- 3,4	- 5,4
Mun. Onești	- 1,2	4,4	0,5	- 0,7	- 1,1	0,5	- 3,0	- 9,2
Oraș Buhuși	- 0,6	0,6	2,2	0,7	- 0,8	0,9	- 4,1	- 3,9
Oraș Comănești	- 0,1	6,4	0,7	0,3	- 1,1	0,5	- 4,1	- 3,8
Oraș Dărmănești	- 0,7	- 1,5	- 0,3	- 3,3	2,5	- 0,9	1,1	- 2,5
Oraș Moldova Sl.	- 1,3	- 8,5	- 2,0	5,5	7,2	4,1	- 8,9	- 6,4
Oraș Tg. Ocna	4,0	9,9	6,9	0,7	- 2,3	4,6	2,8	5,6

- în **mediul urban**, plecările definitive sunt mai numeroase decât sosirile, cu excepția orașului Tg. Ocna. În ultimii 7 ani, rata medie anuală a soldului mișcării migratorii este de $-0,7\%$.

- în **mediul rural**, în ansamblu plecările definitive sunt mai numeroase decât sosirile. În ultimii 7 ani, rata medie anuală a soldului mișcării migratorii este de $-1,3\%$. Această tendință este însă în descreștere: în anul 2001, rata medie a soldului mișcării migratorii în mediul rural a fost de $3,4\%$, iar în anul 2002 de $4,7\%$. În cadrul mediului rural a crescut fenomenul migrațional invers, adică urban – rural,

la care se adaugă sosirile din afara județului. Se disting următoarele patru tendințe ale soldului mișcării migratorii în cele 80 comune ale județului:

- sold pozitiv cu valori mari caracteristic pentru 5 comune;
- sold pozitiv cu valori medii caracteristic pentru 20 comune;
- sold pozitiv cu valori mici caracteristic pentru 9 comune;
- sold negativ cu valori medii și mici caracteristic pentru 46 comune.

De remarcat faptul că numai în perioada 2001 – 2002, sosirile definitive în cele 5 comune cu sold migratoriu pozitiv mare, reprezintă 116‰ din sosirile totale în mediul rural. Dacă la aceste 5 comune se adaugă următoarele 20 comune cu sold migratoriu pozitiv mediu, rezultă că ponderea este de 400‰, adică la 1000 persoane sosite în mediul rural, 400 persoane au venit în aceste comune, care sunt următoarele:

Nr. Crt.	Comune	nr. persoane	
		Sosiri definitive	
		Anul 2001	Anul 2002
1	Hemeiuș	90	147
2	Letea Veche	180	176
3	Măgura	89	162
4	Săucești	168	205
5	Zemeș	112	130
	Total	639	820
1	Agăș	108	116
2	Ardeoani	53	34
3	Asău	103	104
4	Berești – Tazlău	66	90
5	Bogdănești	47	76
6	Căiuți	56	77
7	Coțofănești	93	106
8	Gârleni	98	93
9	Gura Văii	67	115
10	Luizi Călugăra	50	47
11	Mărgineni	245	276
12	Oituz	71	88
13	Racova	104	57
14	Roșiori	35	45
15	Sănduleni	42	66
16	Sascut	135	145
17	Scorțeni	31	42
18	Ștefan cel Mare	168	194
19	Tătăraști	36	40
20	Urechești	65	99
	Total	1673	1910
	Total general	2312	2730

În concluzie, în perioada 1992 – 2002, **mișcarea migratorie** caracteristică județului Bacău este **deosebit de complexă** prin prezența atât a **tendințelor vechi** respectiv deplasări rural – urban și către alte județe, cât și a **tendințelor noi** respectiv **deplasări urban – rural, migrații ascunse** (deplasări pentru muncă în străinătate), acestea din urmă, în ascensiune.

2.1.6. NUPTIALITATE. DIVORȚIALITATE

În județul Bacău, în șapte ani, s-au efectuat 33.697 căsătorii și 11.066 divorțuri ceea ce înseamnă un **număr mediu anual de cca. 3.233 noi familii** sau altfel spus la 1000 persoane se formează anual cca. 4 noi familii.

Din numărul total al căsătoriilor 51% au avut loc în mediul urban și 49% în mediul rural, iar din numărul total al divorțurilor, 70% s-au produs în mediul urban și doar 30% în mediul rural.

Din datele prezentate în tabel, rezultă o tendință de diminuare a numărului căsătoriilor atât la nivel de județ, cât și în mediile urban și rural, în paralel cu tendința de crește a numărului divorțurilor, fenomene ce pot fi puse în legătură cu scăderea nivelului de trai și cu o educație precară. Prin corelare cu numărul locuitorilor, rezultă indicatorii **nuptialitate** și **divorțialitate**, care prezintă următoarele caracteristici și tendințe:

- **La nivel de județ**, nuptialitatea prezintă o tendință **minoră de scădere** (de la 6,8‰ în anul 1996 la 6,3‰ în anul 2002), iar divoțialitatea prezintă o tendință **ascendentă** (de la 1,8‰ în anul 1996 la 2,2‰ în anul 2002).

- **În mediul urban**, ambii indicatori au tendințe **de creștere**. Nuptialitatea crește de la 6,7‰ în anul 1996 la 7,3‰ în anul 2002, creșterile cele mai mari fiind în municipiile Bacău, Onești și în orașul Sl. Moldova. Divorțialitatea crește de la 2,5‰ în anul 1996 la 3,3‰ în anul 2002, creșterile cele mai mari înregistrându-se în municipiile Bacău, Onești și orașele Buhuși, Sl. Moldova.

- **În mediul rural**, nuptialitatea este în **scădere**, de la 7‰ în anul 1996 la 5,4‰ în anul 2002. Tendințe accentuate de diminuare se manifestă în comunele:

Berzunți: de la 7,0‰ în anul 1996 la 6,5‰ în anul 2002;

Buhoci: de la 11,7‰ în anul 1996 la 5,4‰ în anul 2002;

Coțofănești: de la 5,4‰ în anul 1996 la 3,9‰ în anul 2002;

Gura Văii: de la 7,3‰ în anul 1996 la 5,7‰ în anul 2002;

Huruiești: de la 8,5‰ în anul 1996 la 4,2‰ în anul 2002;

Mărgineni: de la 9,0‰ în anul 1996 la 4,7‰ în anul 2002;

Sănduleni: de la 7,7‰ în anul 1996 la 5,0‰ în anul 2002;

Săucești: de la 8,6‰ în anul 1996 la 5,6‰ în anul 2002;

Ștefan cel Mare: de la 8,1‰ în anul 1996 la 4,5‰ în anul 2002;

Valea Seacă: de la 6,1‰ în anul 1996 la 4,8‰ în anul 2002.

Divorțialitatea crește de la 1,0‰ în anul 1996 la 1,3‰ în anul 2002. În particular, pentru fiecare comună, media anuală oscilează între 0,2‰ și 2,5‰.

nr. persoane

	Casătorii							Divorțuri						
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Total județ	5123	4974	4996	4826	4769	4556	4453	1333	1483	2015	1709	1523	1420	1583
Mediul urban	2509	2456	2516	2479	2463	2384	2389	944	1055	1402	1202	1081	985	1081
Mun. Bacău	1416	1337	1411	1424	1398	1365	1332	426	465	769	655	547	503	572
Mun. Onești	395	410	416	374	408	420	436	228	241	244	239	214	221	223
Mun. Moinești	170	177	160	191	162	146	148	79	109	100	67	63	59	77
Oraș Buhuși	167	167	172	125	123	135	122	49	97	102	95	82	83	76
Oraș Comănești	156	147	137	159	169	137	132	92	69	96	67	105	61	44
Oraș Sl. Moldova	25	35	31	35	31	32	48	8	13	17	11	7	11	16
Oraș Tg. Ocna	89	88	87	78	89	76	75	45	30	42	36	34	39	44
Oraș Dărmănești	91	95	102	93	83	73	96	17	31	32	32	29	8	29
Mediul rural	2614	2518	2480	2347	2306	2172	2064	389	428	613	507	442	435	502

‰

	Nupțialitate							Divorțialitate						
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Total județ	6,8	6,6	6,6	6,4	6,3	6,0	6,3	1,8	2,0	2,7	2,3	2,0	1,9	2,2
Mediul urban	6,7	6,5	6,7	6,6	6,5	6,4	7,3	2,5	2,8	3,7	3,2	2,9	2,6	3,3
Mun. Bacău	6,8	6,4	6,7	6,8	6,7	6,6	7,6	2,0	2,2	3,7	3,1	2,6	2,4	3,2
Mun. Onești	6,5	6,8	6,8	6,1	6,7	5,7	6,1	3,8	4,0	4,0	3,9	3,5	3,7	4,3
Mun. Moinești	6,6	6,9	6,2	7,4	6,3	5,7	6,1	3,1	4,2	3,9	2,6	2,5	2,3	3,2
Oraș Buhuși	7,6	7,6	7,8	5,7	5,6	6,2	6,5	2,2	4,4	4,6	4,3	3,7	3,8	4,0
Oraș Comănești	6,0	5,6	5,2	6,1	6,4	5,2	5,6	3,5	2,6	3,7	2,6	4,0	2,3	1,8
Oraș Sl. Moldova	4,6	6,5	5,8	6,5	5,8	6,0	9,6	1,5	2,4	3,2	2,0	1,3	2,1	3,2
Oraș Tg. Oraș	6,3	6,3	6,2	5,6	6,3	5,3	5,6	3,2	2,1	3,0	2,6	2,4	2,7	3,3
Oraș Dărmănești	6,4	6,7	7,1	6,5	5,7	5,1	6,8	1,2	2,2	2,2	2,2	2,0	0,5	2,0
Mediul rural	7,0	6,7	6,6	6,2	6,1	5,7	5,4	1,0	1,1	1,6	1,3	1,2	1,1	1,3

2.1.7. GOSPODĂRII

Conform datelor de recensământ, situația gospodăriilor, la nivelul județului se prezintă astfel:

	Anul 1992			Anul 2002		
	Număr locuitori	Număr gospodării	Nr. mediu pers/gosp	Număr locuitori	Număr gospodării	Nr. mediu pers/gosp
Total județ	737.026	238.063	3,10	706.623	242.129	2,92
Total urban	370.876	115.556	3,21	326.317	114.787	2,84
Mun. Bacău	204.766	63.904	3,20	175.500	62.710	2,78
Mun. Onești	58.728	18.456	3,18	51.547	19.186	2,69
Mun. Moinești	25.544	7.804	3,27	24.070	8.004	3,01
Oraș Buhuși	21.602	6.745	3,20	18.846	6.503	2,89
Oraș Comănești	25.008	7.871	3,18	23.679	7.716	3,07
Oraș Sl. Moldova	5.306	1.686	3,15	5.017	1.583	3,17
Oraș Tg. Ocna	16.046	4.833	3,32	13.464	4.630	2,91
Oraș Dărmănești	13.876	4.257	3,26	14.194	4.455	3,19
Total rural	366.150	122.507	2,99	380.306	127.342	2,99

La recensământul din martie 2002, au fost recenzate un număr de **242.350 gospodării** ale populației constituite din 706.623 persoane care locuiesc permanent. Din acestea, **242.129 gospodării** (99,9%) se găsesc în **locuințe permanente și sezoniere**, iar un număr de 221 gospodării se află în **spații amenajate din necesitate** (construcții gospodărești, dependințe, construcții provizorii, unități mobile).

La numărul total de gospodării înregistrate, se adaugă cca. 119 gospodării instituționale (colectivități constituite în unități de locuit în comun de tip cămin) cu o populație stabilă de cca. 8.322 persoane.

Din numărul total al gospodăriilor, 47,4% le regăsim în mediul urban, iar 52,6% în cel rural. Din numărul total de persoane care locuiesc în spații improvizate, 31,1% sunt în mediul urban și 68,9% în mediul rural. Din cele 8.322 persoane care trăiesc în unități de locuit în comun, 86,5% sunt în mediul urban și 13,5% sunt în mediul rural.

În ceea ce privește tendințele acestui indicator, din tabelul nr.19, rezultă:

❖ Între anii 1992 – 2002, la nivel de județ, numărul gospodăriilor **a crescut** cu cca. 4.066 gospodării. Creșterea este **mică**, fiind **consecința** directă a diminuării numărului de locuitori și a ratei de formare de noi familii. Astfel, mărimea medie a

gospodăriei scade de la 3,10 pers./gosp. în anul 1992 la 2,92 pers./gosp. în anul 2002.

❖ **În mediul urban**, în aceeași perioadă, numărul gospodăriilor scade cu cca. 769 gospodării, acest fenomen înregistrându-se în: municipiul Bacău (-1194 gospodării), oraș Buhuși (-242 gospodării), oraș Comănești (-155 gospodării), oraș Slănic Moldova (-103 gospodării), oraș Tg. Ocna (-203 gospodării).

❖ **În mediul rural**, numărul gospodăriilor crește cu cca. 4.835 gospodării. Cele mai importante creșteri se înregistrează în comunele următoare:

Comune	Nr. gospodării		Comune	Nr. Gospodării	
	1992	2002		1992	2002
Agăș	2230	2337	Buhoci	1288	1510
Ardeaoani	872	930	Cașin	1134	1287
Asău	2254	2416	Căiuți	1751	1848
Balcani	2440	2570	Cleja	1567	1827
Bârsănești	1657	1737	Colonești	650	736
Dofteana	2890	3204	Oituz	2912	3033
Ghimeș - Făget	1824	1978	Orbeni	1448	1556
Gârleni	1557	1946	Parava	1109	1203
Gura Văii	1888	2093	Pâncești	1369	1492
Helegiu	2390	2471	Pârjol	2294	2428
Hemeiuși	986	1398	Răcăciuni	1976	2206
Livezi	1623	1759	Sănduleni	1257	1351
Luizi Călugăra	1333	1525	Tamași	1547	1864
Măgura	1170	1245	Tg. Trotuș	1620	1736
Mărgineni	2205	2878	Ungureni	1099	1126
N. Bălcescu	2833	3033	Zemeș	1484	1661

Mărimea medie a gospodăriei a scăzut la nivel de județ de la 3,10 pers./gosp. în anul 1992 la 2,92 pers./gosp. în anul 2002, de la 3,21 pers./gosp. în anul 1992 la 2,84 pers./gosp. în anul 2002 în mediul urban și a rămas constantă în mediul rural: 2,99 pers./gosp.

2.2. RESURSE DE MUNCĂ ȘI POPULAȚIA ACTIVĂ

În județul Bacău, resursele de muncă se prezintă după cum urmează (extras din Balanța forței de muncă – anul 2002):

mii persoane

Județ Bacău	Anul 2002 date medii
Populație stabilă	706,6
1. Resurse de muncă (2-3-4+5+6±7)	456,6
2. Populație în vârstă de muncă	452,3
3. Pensionari în vârstă de muncă ce nu lucrează	13,3

4. Persoane în vârstă de muncă cu incapacitate permanentă de muncă	10,3
5. Salariați sub și peste vârsta de muncă	1,4
6. Alte persoane sub și peste vârsta de muncă aflate în activitate	29,3
7. Soldul mișcării interjudețene ($\pm$)	- 2,8

Rezervele de muncă ale județului (pentru anul 2002, populația în vârstă de muncă, conform legislației în vigoare, cuprinde: bărbați în vârstă de 16 – 62 ani și femei în vârstă de 16 – 57 ani) reprezintă 64,6% din populația stabilă. Populația în vârstă de muncă reprezintă 64,0% din populația stabilă.

	Populație stabilă recensământ 18.03.2002	din care, după participarea la activitatea economică				Rata generală de activitate %
		Populație curent activă	din care			
			Populație curent ocupată	Șomeri în căutarea altui loc de muncă	Șomeri în căutarea primului loc de muncă	
Total județ Bacău	706.623	336.017	308.149	19.444	8.424	47,6
Mediul urban	326.317	143.710	123.832	14.672	5.206	44,0
Mediul rural	380.306	192.307	184.317	4.772	3.218	50,6

La recensământul din anul 2002, populația activă a județului Bacău era de 336.017 persoane, ceea ce reprezintă 47,6% din populația totală. Acest procent semnifică o participare mare a populației județului, superioară mediei pe țară (45,6%), dar mai mică decât la recensământul din anul 1992 (49,3%).

Populația activă este **mai mică** în municipii și orașe (143.710 persoane) și **mai mare** la sate (192.307 persoane). Nu numai ca valoare absolută, dar și ca proporție, mediul rural dispune de resurse de muncă mai numeroase decât mediul urban (**50,6%** și respectiv **44,0%** din populația totală).

În mediul urban, există diferențe între ratele care indică **participarea populației la activitățile economice**:

- în Bacău, Onești, Buhuci peste jumătate din locuitori sunt activi;
- în Slănic Moldova, Tg. Ocna, Comănești și Moinești participarea este mai redusă (45 – 49%);
- în Dărmănești este cea mai scăzută participare din județ (32,2%).

În mediul rural, participarea foarte mare la activitatea economică se explică prin faptul că agricultura fiind activitatea preponderentă, ea antrenează un număr important de persoane care depășesc cu mult vârsta de muncă (16 – 57 ani pentru femei și 16 – 62 ani pentru bărbați).

În partea de est a județului (comunele Roșiori, Negri, Lipova, Plopana, Ungureni, Filipeni, Colonești, Oncești, Vultureni, Răchitoasa, Motoșeni, Dealu Morii, Glăvănești, Găiceana, Huruiești), ponderea celor care realizează activități lucrative depășește cu mult jumătate din populație, respectiv 60 – 67%.

O participare la fel de mare se înregistrează în comunele din vecinătatea municipiilor și orașelor. În jurul municipiului Bacău, între Onești și Tg. Ocna, la nord de Moinești, domiciliază o parte din forța de muncă ocupată în activități economice urbane în paralel cu apariția pe teritoriul acestor comune a unor agenți economici care concentrează lucrători locali și din vecinătăți. Astfel, comparativ cu anul 1992, rata de activitate prezintă următoarele caracteristici:

	Rata de activitate – nr. persoane active/1000 locuitori			
	1992	2002	România	
			1992	2002
Total județ	493	476	459	457
Mediul urban	479	440	472	450
Mediul rural	507	506	443	455

Rata de activitate a scăzut la nivel de județ cu cca. 17‰, în mediul urban cu cca. 39‰, iar în mediul rural este relativ constantă. Motivațiile sunt atât de natură demografică (diminuarea numărului de locuitori și îmbătrânirea populației), cât și de natură socială (cca. 11.300 persoane – 16% din populația județului sunt plecate în străinătate pentru locuri de muncă mai bine plătite).

Structura populației active

- **După statutul profesional**

	Pop. curent activă (fară șomeri în cautarea primului loc de muncă)	nr. persoane din care					
		Salariați	Patroni	Lucrători pe cont propriu	Membri ai unor soc. agr.	Lucrători familiari în gosp. proprii	Alte situații
Total județ	327.593	185.972	5.476	54.543	125	77.818	3.659
Mediul urban	138.504	128.075	4.197	4.078	28	1.806	320
Mediul rural	189.089	57.897	1.279	50.465	97	76.012	3.339

Din totalul populației curent active, 42,3% se află în municipii și orașe, iar diferența de 57,7% la sate.

La nivel de județ, salariații dețin ponderea cea mai mare (56,8%), după care urmează lucrătorii familiali în gospodăriile proprii (23,7%) și lucrătorii pe cont propriu (16,6%).

Analizând repartitia teritorială a acestor categorii, rezultă că salariații dețin ponderea cea mai mare în mediul urban (69%), în timp ce lucrătorii familiali în gospodăria proprie și lucrătorii pe cont propriu au ponderea cea mai mare în mediul rural (98% și 92%).

Patronii (întreprinzători privați) reprezintă 1,7% din populația activă, marea majoritate a acestora fiind în mediul urban (76,6% din total județ).

- **După sectorul în care lucrează**

	nr. persoane			
	de stat	privat	mixt	în gospodăria Proprie
Total județ	70.432	135.089	4.815	117.257
Mediul urban	48.519	83.483	3.979	2.523
Mediul rural	21.913	51.606	836	114.734

La nivelul județului, **41,2%** din populația activă lucrează în sectorul privat, **35,8%** în gospodăria proprie și doar **21,5%** în sectorul de stat. Activii în sectorul **privat** dețin ponderea cea mai mare în mediul urban (**62%**), iar activii în gospodăria proprie dețin ponderea cea mai mare în mediul rural (**97,8%**).

Repartitia populației curent ocupată pe activități ale economiei naționale

Populația curent ocupată reprezintă 91,7% din populația curent activă și 43,6% din populația stabilă.

Între cele două recensăminte (1992 și 2002) s-au produs **modificări importante** din punct de vedere al structurii resurselor de muncă. În momentul recensământului din anul 1992, populația ocupată a județului era legată în principal de industrie, declarându-se ocupați în **industria extractivă și prelucrătoare** 131,5 mii persoane, adică 36,1% din populația ocupată. **Agricultura** era a doua ramură importantă, cu 105,9 mii persoane, adică 29,1% din populația ocupată. **Serviciile**, atât cele sociale cât și cele comerciale, nu înregistrau decât 80,5 mii persoane (22,1% din totalul ocupaților). Profilul ocupațional al populației județului era **industrial – agrar**. După zece ani, pe primul loc în ocuparea rezervelor de muncă, se află **agricultura și silvicultura** cu 136,6 mii persoane (44,3% din populația ocupată). **Serviciile sociale și comerciale** se află pe locul doi, reprezentând 24,5% din populația ocupată (75.530 persoane), urmate de industria **extractivă și prelucrătoare** – 20,4% din populația ocupată (63.016 persoane ocupate). Profilul ocupațional al populației județului este **agro – comercial**.

nr. persoane

Activități ale econ. naționale Total județ	Total	Salariați	Patroni	Lucrători pe cont propriu	Membri ai unor societăți agricole sau cooperative	Lucrători familiari în gospodării proprii	Alte situații
Agricultură, silvicultură, vânătoare	136.631	6.557	133	48.878	94	77.732	3.237
Pescuit, piscicultură	37	34	1	-	1	-	1
Industria extractivă	6.309	6.302	2	4	-	-	1
Industria prelucrătoare	56.707	54.882	703	1.055	15	33	19
Energie electrică, termică, gaze, apă	6.264	6.252	5	6	-	-	1
Construcții	18.758	16.861	222	1.413	1	18	243
Comerț cu ridicata, amănuntul, repararea și întreținerea autovehiculelor și bunuri casnice	23.453	18.910	3.350	1.160	8	5	20
Hoteluri și restaurante	3.546	3.354	136	55	-	-	1
Transport, depozitare și comunicații	10.769	10.057	232	451	1	7	21
Activități financiare	1.904	1.857	17	30	-	-	-
Tranzacții imobiliare	3.913	3.477	210	225	-	-	1
Administrație publică	11.531	11.400	-	128	-	-	3
Învățământ	11.671	11.616	10	45	-	-	-
Sănătate și asistență socială	8.955	8.534	274	145	-	-	2
Alte activități de servicii colective, sociale, personale	5.195	4.701	138	271	1	2	82
Activ. ale pers. angajate în gospodării personale	2.501	2.020	-	480	-	-	1
Activ. ale organizațiilor extrateritoriale	5	5	-	-	-	-	-
TOTAL	308.149	166.819	5.433	54.346	121	77.797	3.633

Din punct de vedere al activității dominante (agricultura și silvicultura), pe teritoriul județului se disting **trei mari zone cu profiluri ocupaționale distincte:**

- în partea de est a județului, în stânga Siretului, în zona Podișului Bârladului, populația ocupată este aproape în totalitate agricolă, depășind 70% din totalul ocupațiilor; cele mai mari proporții sunt în comunele: Stănișești (86%), Oncești (84%), Filipeni, Colonești (83%), Lipova, Motoșeni (81%), Vultureni (80%).

- în zona muntoasă din vestul județului, populația este angajată predominant în activități neagricole în proporție de peste 60%, în agricultură lucrând maximum 40% din populația ocupată și acestea sunt în majoritatea cazurilor aproape numai femei; de exemplu: în comuna Palanca, agricultura atrage numai 28% dintre localnici și dintre aceștia 98% sunt femei; în Zemeș, numai 25% sunt activi în agricultură, din care 91% femei.

- în partea centrală a județului, în perimetrul dintre văile Trotuș și Siret, activitățile agricole se îmbină cu cele neagricole, în proporții diferite: agricultura este domeniul predominant de activitate (50 – 70% din populația ocupată) între Bacău și Onești și în triunghiul format de comunele Tamași – Helegiu – Valea Seacă, precum și nordul Bacăului și pe Valea Tazlăului, între Bacău și Moinești. În comunele aflate în zonele de influență a orașelor sau în cele în care există activități industriale locale (extractive sau de prelucrare agro – industrială) predomină populația neagră, în agricultură lucrând mai puțin de jumătate din populația ocupată.

Structura populației ocupate pe sectoare de activitate

Județ Bacău	nr. persoane	
	Anul 1992	Anul 2002
Populație ocupată	345.766	308.149
Sector primar	124.092	142.977
Sector secundar	130.262	81.729
Sector terțiar	91.412	83.443

După anul 1992, până în prezent, structura activităților economice a suferit modificări, ele reflectându-se în **schimbări ale structurii populației ocupate**. Astfel, dacă în anul 1992 erau preponderente sectoarele secundar și primar (37,7% și 35,9%), sectorul terțiar fiind mult rămas în urmă (26,4%), recensământul din anul 2002 semnalează **redistribuirea** populației ocupate pe sectoare de activitate. Numărul celor ocupați în sectorul primar a crescut în valoare absolută și ca pondere, reprezentând în prezent 46,4% din populația ocupată totală. Sectoarele secundar și terțiar au scăzut în valoare absolută. Raportând la numărul total al celor ocupați, sectorul secundar reprezintă 26,5% (diminuare cu 11,2%), iar sectorul terțiar 27,1% (creștere cu cca. 0,7%).

Deplasările pentru muncă în cadrul județului (navetismul)

În structura forței de muncă a județului Bacău, navetismul ca deplasare din localitatea de domiciliu în localitatea în care se află locul de muncă, nu dispăre, ci devine un fenomen complex motivat de:

- atracția exercitată de municipii și orașe asupra mediului rural;
- reorientarea agenților economici în ceea ce privește eficiența activităților realizate, productivitatea muncii și numărul de angajați;
- reorientarea amplasării unor obiective noi, cu caracter industrial;
- retrocedarea terenurilor agricole foștilor proprietari.

În acest context, navetismul se prezintă ca un fenomen complex cu trei mari componente:

- **Navetism urban – rural**, cu referire la locuitorii cu domiciliul în municipii și orașe, având locul de muncă în comunele limitrofe sau chiar mai îndepărtate. În această categorie se înscriu în primul rand cadrele didactice și personalul medical, dar și persoane cu alte profesii al căror loc de muncă se află în localități rurale. Exemplificări ale acestui fenomen:

- deplasări pentru muncă din municipiul Bacău către comunele Hemeiuș, Mărgineni, Măgura, Luizi – Călugăra, N. Bălcescu, Cleja, Faraoani, Răcăciuni, Letea – Veche, Buhoci, Traian, Săucești (cca. 400 – 500 navetiști);

- deplasări cu același scop din municipiile Onești și Moinești către comunele: Gura Văii, Ștefan cel Mare, Mânăstirea Cașin, Bogdănești, Tg. Trotuș, Poduri, Ardeoani, Asău (cca. 800 – 900 navetiști).

- **Navetismul rural – urban**, cu referire la populația cu domiciliul în localitățile rurale și loc de muncă în municipiile și orașele învecinate. Exemplificări:

- zona de influență a municipiului Bacău, zonă ce cuprinde cca. 18 – 20 comune. Deplasările pentru muncă se cuantifică la cca. 5 – 6.000 persoane anual.

- zona de influență a municipiului Onești, zonă ce cuprinde cca. 12 comune. Deplasările pentru muncă sunt de cca. 2 – 3.000 persoane anual.

- Zona de influență Moinești – Comănești, zonă ce cuprinde cca. 3 – 4.000 persoane anual.

Navetismul rural – rural cu referire la populația care se deplasează în scopuri lucrative din localitatea de domiciliu în altă localitate rurală. În această categorie se încadrează persoanele angajate, cu loc de muncă permanent și persoanele care se deplasează periodic pentru activități lucrative agricole neremunerate, pe terenurile de proprietate personală. Aceste categorii de deplasări sunt cuantificate la cca. 2 – 3.000 persoane anual.

În prezent în județ sunt cca. **27.868 șomeri**, din care **71% în mediul urban și 29% în mediul rural**. Cele mai ridicate rate ale șomajului (14 – 16%) sunt în orașele Comănești, Moinești, Buhuși.

Zonele rurale cu cei mai numeroși șomeri (peste 11% în raport cu populația activă) sunt cele care au fost furnizoare de forță de muncă pentru economia orașelor:

la nord de Onești (Gura Văii, Helegiu, Bârsănești), în jurul municipiului Bacău (Letea Veche, Mărgineni, Hemeiuși, Buhoci, Săucești), lângă orașul Buhuși (Blăgești, Racova), lângă municipiul Moinești (Poduri, Măgirești, Asău).

În zonele din est și din vest, respectiv Podișul Bârladului, Munții Tazlăului și Vrancei, șomajul este mai scăzut; în majoritatea comunelor rata șomajului este mai mică de 8%.

Evoluția efectivului de șomeri și a ratei șomajului în județul Bacău

Anul	Efectivul șomerilor la sfârșitul anului	Rata șomajului înregistrat %
1994	38.291	11,6
1995	33.632	10,5
1996	24.251	7,6
1997	32.462	10,1
1998	31.542	10,1
1999	36.467	12,4
2000	26.168	9,5
2001	29.816	6,5
2002	27.868	8,3

Numărul șomerilor, rezultat al procesului de recesiune economică și a modificărilor structurale din economia județului, s-a modificat continuu sub influența fluxurilor existente pe piața muncii. Rata șomajului a scăzut de la 11,6% în anul 1994 la 8,3% în anul 2002.

Numărul real al persoanelor apte de muncă, care nu au loc de muncă și doresc să se angajeze este mult mai mare, pe piața forței de muncă existând o altă categorie a populației inactive, denumită „persoane descurajate”. Nefiind înscrise la agențiile de ocupare și formare profesională aceste persoane nu fac parte din categoria șomeri și în consecință nu au fost luate în considerare în analiza de piață.

3. STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR

(Planșele 37 – 48)

Caracteristici de ansamblu

Județul Bacău, al 5-lea ca mărime în țară, este caracterizat printr-un potențial economic complex, concretizat în primul rând în existența a cca. **32.480 unități active**, al căror profil acoperă în mare măsură nomenclatorul activităților economice și a căror evoluție prezintă o tendință ascendentă.

An	nr. unități active			
	Total agenți economici	Asociații familiale	Persoane fizice	Total unități active
1992	5.640	183	618	6.441
1993	7.761	271	690	8.722
1994	10.356	328	708	11.392
1995	12.464	609	928	14.001
1996	14.678	1.155	1.148	16.981
1997	16.556	1.669	1.346	19.571
1998	19.316	2.807	1.904	24.027
1999	21.080	3.378	2.446	26.904
2000	22.517	3.792	2.912	29.221
2001	23.864	4.112	3.233	31.209
2002	24.749	4.293	3.438	32.480

În zece ani, numărul unităților active a crescut de 5 ori, cel al agenților economici și al persoanelor fizice autorizate la fel, iar numărul asociațiilor familiale s-a mărit de cca. 23 ori.

Caracteristici ale unităților active

Anul 2002	Număr total	din care: pe clase de mărime după număr de salariați			
		0 – 9	10 – 49	50– 249	250 și peste
Nr. unități active	32.480	27.608	3.573	974	325
- mediul urban	26.958	22.915	2.965	809	269

- mediul rural	5.522	4.693	608	165	56
Nr. mediu salariați	185.972	18.597	27.896	48.353	91.126
- mediul urban	128.075	11.912	17.546	32.915	65.702
- mediul rural	57.897	6.685	10.350	15.438	25.424

Din analiza tabelului nr.2, rezultă:

- cele mai multe unități active sunt în municipii și orașe – 83% și doar 17% în mediul rural;
- cele mai multe unități active sunt cele mici, până la 9 salariați – 85% din care 83% în mediul urban;
- cel mai mare număr de salariați îl însumează unitățile mari cu peste 250 salariați – 49% din care 72% sunt în municipii și orașe și 28% în comune.

Repartiția agenților economici pe grupe mari de activități

	Total		Industrie		Comerț		Agricultură	
	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
Județ Bacău	24.749	100	2.357	9,5	15.624	63,2	1.359	5,5
	Turism, A.P.		Servicii		Construcții			
	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
Județ Bacău	1.069	4,3	3.651	14,7	689	2,8		

Marea majoritate a agenților economici din județ realizează activități comerciale (comerț cu amănuntul, cu ridicata și depozitare). Aceștia reprezintă 63,2% din total. Pe locul doi se situează agenții economici din sfera serviciilor cu 14,7%, urmați de industrie – 9,5% și agricultură – 5,5%.

Situația agenților economici pe medii și forme de proprietate

Medii	Forma de proprietate	Nr. agenți economici
Total județ	Majoritar de stat	222
	Majoritar privat	24.527
	Total județ	24.749
Urban	Majoritar de stat	197
	Majoritar privat	20.345
	Total urban	20.542
Rural	Majoritar de stat	25
	Majoritar privat	4.182
	Total rural	4.207

Agenții economici cu capital majoritar privat reprezintă 99% din numărul total al agenților economici, cea mai mare parte a acestora, respectiv 83% desfășurându-și activitățile în municipii și orașe.

Indicatori sintetici ai economiei județului

Indicatori	Unitate de măsură	Cumulat 5 luni 2002
1. Volum valoric al producției industriale	miliarde lei	11.833,8
- sector public	miliarde lei	2.427,4
- sector mixt	miliarde lei	2.052,8
- sector particular	miliarde lei	7.353,6
2. Productivitatea muncii în industrie	milioane lei/salariat	281,8
3. Export din producție proprie	mii dolari	4.505,6
- sector public	mii dolari	664,0
- sector mixt	mii dolari	7.719,0
- sector particular	mii dolari	36.673,0
4. Producție totală animală		
- carne	mii tone	22.905
- sector mixt	mii tone	4
- sector particular	mii tone	22.901
- lapte de vacă	mii hl	477,5
- sector mixt	mii hl	0,1
- sector particular	mii hl	477,4
- ouă consum	milioane bucăți	104,9
- sector particular	milioane bucăți	104,9
5. Investiții	miliarde lei	672,5
- proprietate de stat	miliarde lei	142,6
- proprietate mixtă	miliarde lei	165,5
- proprietate privată	miliarde lei	355,9

Sectorul întreprinderilor mici și mijlocii s-a dezvoltat foarte mult, ajungând ca numărul lor să fie în anul 2002, de 10.474 IMM-uri, din care 9.637 microîntreprinderi și 649 întreprinderi mici. Ponderea acestora față de numărul total al unităților active este de 32,2%, iar față de total agenți economici de 42,3%.

Evoluția sectorului privat de întreprinderi mici și mijlocii

	1992	1993	1995	1996	2002
Total județ Bacău	2.914	4.201	6.669	7.223	10.474
Micro 0 - 9 salariați	2.573	3.787	5.395	6.269	9.637
Mici 10 - 99 salariați	327	397	365	378	649
Mijlocii 100 - 500 sal.	12	17	35	38	188

Întreprinderile mici și foarte mici reprezintă 98%. Această pondere mare caracterizează economiile de piață tinere, în formare, în care are loc acumularea treptată de capital.

Repartiția IMM-urilor pe ramuri ale economiei naționale

	Tabel	Industrie	Comerț	Agricult. și ind. aliment.	Turism și alim. publică	Servicii	Con-Strucții
Micro 0-9 sal.	9.637	751	6.438	281	379	1.567	221
Mici 10-99 sal.	649	142	276	57	28	93	53
Mijlocii 100-500	188	77	31	13	6	35	26
Total	10.474	970	6.745	351	413	1.695	300

Se constată, că în județ, ponderea cea mai mare o au **microîntreprinderile**, iar din punct de vedere al activităților desfășurate, pe primul loc sunt activitățile **comerciale** (64,4%), după care urmează **serviciile** (16,2%) și **industria** (9,3%).

Caracteristici ale potențialului economic rezultate din analiza grupelor mari de activități

Deși din punct de vedere al numărului de unități active (agenți economici, asociații familiale, persoane fizice) agricultura se află pe locul cinci în județ, din punct de vedere al repartiției teritoriale și a ocupării forței de muncă, această ramură se situează înaintea tuturor celorlalte activități.

3.1. AGRICULTURA, PISCICULTURA ȘI SILVICULTURA

3.1.1. AGRICULTURA

Cea mai importantă resursă naturală a județului este **fondul funciar agricol**, a cărui suprafață este de 323.478 ha (49% din suprafața administrativă a județului), din care 320.319 ha în proprietate privată a statului, a unităților administrativ – teritoriale, a persoanelor juridice și a persoanelor fizice.

În funcție de categoriile de folosință suprafața agricolă se împarte în:

- teren arabil – 184.606 ha – 57,1% din total agricol
- teren pășuni – 87.529 ha – 27,1% din total agricol

- teren fânețe – 40.275 ha – 12,4% din total agricol
- vii și pepiniere viticole – 7.597 ha – 2,3% din total agricol
- livezi și pepiniere pomicele – 3.471 ha – 1,1% din total agricol

Condițiile fizico – geografice specifice județului Bacău (climă, relief, rocă, sol) au determinat anumite procese pedogenetice în care influența factorilor de formare a solurilor a determinat apariția unui înveliș de sol variat.

Teritoriul județului Bacău prezintă caracteristicile a trei unități de relief și anume: **unitatea montană, unitatea subcarpatică și unitatea de podiș.**

Contactul dintre munte și zona subcarpatică pe de o parte și cea de podiș pe de altă parte, se face prin intermediul văii Siretului, vale cu aspect de culoar.

În munți predomină solurile brune eumezobaice, răspândite pe culmile joase. Pe culmile înalte sunt soluri brune acide, iar peste 1.600m, soluri brune podzolice.

Pe valea Troțușului, predomină solurile brune eumezobaice asociate cu soluri brune eumezobaice erodate (în general pe pante 4 – 5%) și cu soluri brune acide spre contactul cu muntele și la pante mai mari de 5%. Textura este lutoasă.

În depresiunea Dărmănești predomină solurile podzolite pseudogleizate cu potențial de fertilitate scăzut. Pe lunca Troțușului se întâlnește o asociație de soluri (soluri aluviale, uneori gleizate și protosoluri aluviale) favorabile unei game largi de culturi agricole datorită gradului relativ înalt de fertilitate.

În zona subcarpaților solurile dominante sunt soluri argiloiluviale și solurile brune luvice (podzolite) în asociație pe versanți cu variantele lor erodate și chiar erodisoluri.

În zona depresionară subcarpatică învelișul de sol este variat, de la soluri aluviale în lunci, la cernoziomuri cambice și argiloiluviale pe terasele joase și mijlocii; pe terasele înalte și culmile largi se întâlnesc soluri brune luvice (podzolite) pseudogleizate. Alunecările de teren și eroziunea sunt prezente pe versanții mai puternic înclinați.

În zona de podiș învelișul de soluri se caracterizează prin predominarea solurilor brune luvice tipice, pseudogleizate pe culmile mai largi din partea de nord, iar spre sud apar cernoziomuri argiloiluviale și soluri cenușii.

Lunca Siretului este acoperită cu soluri aluviale și protosoluri aluviale; pe terase apar cernoziomuri cambice și argiloiluviale. Sunt soluri cu o fertilitate relativ ridicată, reprezentând alături de solurile aluviale, domeniul terenurilor agricole.

Clase de pretabilitate pentru folosință agricolă

Aprecierea calității solurilor se face prin încadrarea acestora în clase de pretabilitate, așa cum au fost ele definite în studiile de specialitate și în legislația în vigoare: „Stabilirea claselor de pretabilitate pentru folosința arabilă în județul

Bacău” elaborat de Institutul pentru Cercetări Pedologice și Agrochimice în 1997 și Legea nr. 18/1991 privind fondul funciar.

Gruparea terenurilor în clase de pretabilitate s-a realizat luându-se în considerare natura și intensitatea factorilor limitativi ai protecției agricole dintre care unii sunt legați direct de sol, cum ar fi: textura, sărăturarea, iar alții de teren: neuniformitatea, adâncimea apei freactice, panta, etc. În urma aplicării principiilor și criteriilor de grupare, pe teritoriul județului Bacău, terenurile se grupează în 6 clase de pretabilitate.

Clasa I (29.871 ha – 9,2%)

Terenuri fără limitări în cazul utilizării ca arabil

În această clasă se încadrează terenurile situate pe terasele râurilor. Sunt suprefețe relativ plane, alcătuite din depozite loessoide, ceea ce le asigură o permeabilitate bună. Solurile dominante (cernoziomuri cambice, argiloiluviale și solurile cenușii) și însușirile lor (textură lutoasă, permeabilitate, porozitate bună, conținut bogat în humus) fac terenurile respective să fie cultivate fără aplicarea unor măsuri de prevenire a degradării sau ameliorării, cu excepția fertilizărilor curente.

Clasa a II – a (54.378 ha – 16,8%)

Terenuri cu limitări reduse în cazul utilizării ca arabil

Factorii restrictivi care au condus la încadrarea terenurilor în această clasă, sunt: textura lutoargiloasă sau nisipoasă, panta slabă a terenului, adâncimea apei freactice de 2 – 3 m adâncime. Terenurile din această clasă se înaltnesc pe forme de relief variate de la terase cu altitudine mică și medie până la versanți slab moderați înclinați cu sau fără eroziune.

Clasa a III – a (56.821 ha – 17,6%)

Terenuri cu pretabilitate mijlocie, cu limitări moderate pentru culturi de câmp

Terenurile din această clasă sunt concentrate în depresiuni pe partea estică a subcarpaților, în jumătatea sudică a podișului și pe lunca Siretului. Factorii limitativi sunt legați de pantă moderat înclinată asociată cu eroziunea solurilor, alunecările de teren mai frecvente în arealele de podiș, inundabilitatea și neuniformitatea terenului la care se asociază textura nisipo – lutoasă (albia minoră a râului Siret), exces de umiditate de suprafață pe terenurile situate pe terasele înalte din depresiunea Tazlău și Oituz – Cașin.

Clasa a IV – a (118.355 ha – 36,5%)

Terenuri cu limitări severe în cazul utilizării ca arabil

Sunt terenuri situate în arealul montan, unde restricțiile sunt: aciditatea solurilor, excesul de umiditate, volumul edafic mic și terenurile situate în arealul de podiș la care limitările sunt panta, eroziunea și alunecările de teren, deci cu procese de versant de intensitate mijlocie.

Terenurile din clasa a IV – a se întâlnesc și pe văi cu lunci înguste (valea Trotușului, valea Tazlăului, valea Răcătăului) și au ca limitare principală inundabilitatea asociată cu neuniformitatea și volumul edafic mijlociu, solurile sunt slab evaluate cu textură predominant nisipo – lutoasă.

Clasa a V – a (53.507 ha – 10,5%)

Terenuri cu limitări foarte severe

Sunt terenuri nepretabile în condiții de neamenajare pentru culturile de câmp, livezi sau vii, situate pe versanții din podiș, versanții puternic înclinați ai culmilor muntoase și terenuri situate în vecinătatea pădurilor. Factorii limitativi sunt legați de alunecări de teren active, excesul de umiditate pe pante, aciditate ridicată.

Clasa a VI – a (10.990 ha – 3,4%)

Tenuri cu limitări extrem de severe

Aceste terenuri nu pot fi folosite pentru culturi de câmp sau plantații viticole ori pomicole. Lucrările de amenajare fiind complexe și costisitoare, se recomandă ca aceste terenuri să fie împădurite.

În legătură cu factorii restrictivi (alunecările de teren, eroziunea în adâncime) există două situații:

- terenuri situate pe malul stâng, abrupt al Siretului și Trotușului, la care, pe lângă ravene și ogașe se întâlnesc și prăbușiri de mal.
- terenuri pe care eroziunea în adâncime, sub formă de ogașe și ravene, este asociată cu alunecări active.

Producția agricolă

În evoluția producției agricole se înregistrează în ultimii ani, două etape semnificative: un declin pronunțat între anii 1990 – 1992, urmat de intrarea în normalitate prin stoparea declinului și relansarea producției agroalimentare în perioada 1992 – 2002, în vederea asigurării securității alimentare a populației, a creșterii de disponibilități pentru export, dezvoltarea și consolidarea proprietății și a exploatațiilor agricole, continuarea procesului de restructurare și privatizare.

Teritoriul județului Bacău dispune de o ofertă naturală favorabilă pentru dezvoltarea agriculturii ca funcțiune economică cu profil complex (cereale, plante tehnice, legume și creșterea animalelor).

Din totalul de 662.052 ha suprafață administrativă a județului Bacău, suprafața agricolă este de 323.478 ha (49%), din care:

- arabil 184.606 ha
- pășuni și fânețe naturale 127.804 ha (39,5%)
- vii și pepiniere viticole 7.597 ha (2,3%)
- livezi și pepiniere pomicole 3.471 ha (1,1%)

Ca urmare a aplicării prevederilor legii fondului funciar, 320.319 ha teren agricol au trecut în proprietate privată. Peste 90% din suprafața arabilă (177.683 ha) a trecut în proprietatea agricultorilor individuali.

Suprafața cultivată și producția vegetală

cea mai mare pondere din totalul suprafeței cultivate o ocupă **porumbul** = 91.195 ha (49,4%), sectorul particular deținând cea mai însemnată suprafață (90.587 ha);

grâul și secara ocupă în arabilul județului o suprafață de 25.245 ha, din care sectorul privat deține 22.176 ha (12% din total arabil);

cultura cartofului – suprafața cultivată este de 567 ha (3,1% din suprafața arabilă), majoritatea suprafeței (5.472 ha) aparținând sectorului privat;

plantele de nutreț dețin o pondere însemnată în suprafața cultivată, respectiv 36.184 ha (19,6% din arabil) sectorul privat deținând cea mai mare parte, 34.332 ha;

viile și livezile totalizează 11.068 ha (3,4% din terenul agricol)

pășunile și fânețele naturale ocupă o suprafață însemnată din terenul agricol 127.804 ha (39,5%) din care aparțin sectorului privat 43.414 ha pășuni (49,6%) și 38.865 ha fânețe naturale (96,5%).

Evoluția structurii suprafeței cultivate cunoaște în ultimii ani importante modificări de la o structură dominantă de cerințele unei agriculturi de subzistență spre o structură care va răspunde cerințelor economiei de piață prin utilizarea cât mai completă a potențialului arabil. Producția vegetală a fost dependentă în ultimii ani de factori climatici, de gradul redus de mecanizare și de asigurarea cu îngrășăminte chimice, ceea ce a și condus la înregistrarea unor mari oscilații în rândul producției realizate și la producțiile medii pe hectar.

În anul 2002, creșteri ale producției medii la hectar, comparativ cu anul anterior, se înregistrează la porumb, de la 3.098 kg/ha la 3.209 kg/ha (3.204 kg/ha în sectorul privat) și sfecla de zahăr de la 14.698 kg/ha la 20.481 kg/ha (20.879 kg/ha în sectorul privat).

Scăderi ale producției medii se înregistrează la:

- grâu și secară de la 2.956 kg/ha la 1.898 kg/ha (1.111kg/ha în sectorul privat);
- cartofi de la 20.113 kg/ha la 17.849 kg/ha (17.942 kg/ha în sectorul privat);
- legume de la 17.824 kg/ha la 14.960 kg/ha (14.060 kg/ha în sectorul privat).

Printre localitățile care se remarcă printr-o activitate vegetală intensă și diversificată se remarcă: Nicolae Bălcescu, Răcăciuni, Parava, Blăgești, Dămieniști, Berești – Bistrița, Săucești, Tamași, Roșiori, Secuieni, Bârsănești, Letea Veche, Măgura, Cleja, Cașin, Tg. Trotuș.

Gradul de mecanizare a agriculturii

În domeniul serviciilor cu lucrări mecanice se înregistrează degradarea și insuficiența parcului existent. Numărul de tractoare este de 2.499 bucăți din care 1.727 bucăți (69%) sunt concentrate în sectorul privat; pe ansamblul județului revin în medie 129 ha teren agricol la un tractor și 74 ha teren arabil, ceea ce reflectă insuficiența parcului de tractoare existent.

Numărul de semănători prășitoare și cereale este de 932 bucăți, din care 625 bucăți aparțin sectorului privat, revenind în medie 198 ha pe fiecare semănătoare la principalele culturi.

Combinele de recoltat cereale păioase însumează 535 bucăți, din care 284 bucăți aparțin sectorului privat, revenind în mediu 53 ha culturi păioase pe combină.

Județul Bacău este reprezentat de un număr de opt societăți comerciale de mecanizare a agriculturii, privatizate și anume:

- S.C. Agricom Service – Filipești
- S.C. Servagricom – Odobești – Secuieni
- S.C. Sedprag – Zeletin – Podu Turcului
- S.C. Agrotehnogrup – Onești
- S.C. Seprag – Sascut
- S.C. Mecagrom – Traian
- S.C. Semacomp – Hemeiuși
- S.C. Piton – Dămieniști

Efectivele de animale și producția animală

Sectorul zootehnic reprezintă pentru agricultura județului Bacău unul din elementele cu o dinamică accentuată valorificând în condiții de eficiență oferta sectorului producției vegetale.

La 31.05.2002, județul Bacău deținea în sectorul mixt și privat (inclusiv gospodăriile populației) următoarele efective:

- 116.152 bovine
- 171.523 porcine
- 232.719 ovine și caprine
- 3.803,7 mii capete păsări

Efectivele de animale existente la sfârșitul lunii mai 2002, pe forme de proprietate

Efective de animale	Sector mixt	Sector privat
Bovine	131	116.021
Porcine	952	170.571

Ovine + caprine	862	231.857
Păsări (mii capete)	–	3.803,7

Densitatea animalelor, indicator important pentru caracterizarea gradului de valorificare a ofertei naturale, pune în evidență indici care situează județul Bacău la nivele apreciable pentru fiecare specie.

Pe ansamblul județului se înregistrează următoarele densități de animale la 100 ha teren agricol:

Bovine – 36 bovine/100 ha (superioară mediei pe țară de 26,3);

Porcine – 53 porcine/100 ha (inferioară mediei pe țară de 85,2);

Ovine și caprine – 72 ovine + caprine/100 ha (inferioară mediei pe țară de 78).

Producția animală totală

În primele cinci luni ale anului 2002 s-a obținut o producție de carne din sacrificări și vânzări pentru sacrificare de 22.905 tone. În sectorul privat 85,3% din producția de carne s-a vândut la piață (direct sau unităților de creștere, îngășare, industrializare), diferența de 14,7% fiind consum familial. De asemenea, s-au mai obținut 477,5 mii hl lapte de vacă, 30 mii hl lapte de oaie și capră și 104,9 milioane ouă de consum. Pe forme de proprietate, producția animală realizată, se prezintă astfel:

Producție animală totală	Unitate de măsură	Cumulat 5 luni 2002
Lapte de vacă	mii hl	477,5
- sector mixt	mii hl	0,1
- sector privat	mii hl	477,4
Lapte oaie + capră	mii hl	30,0
- sector mixt	mii hl	–
- sector privat	mii hl	30,0
Ouă consum	milioane bucăți	104,9
- sector privat	milioane bucăți	104,9
Carne	tone	22.905
- sector mixt	tone	4
- sector privat	tone	22.901

Localitățile care se remarcă printr-o producție performantă la mai multe produse animaliere sunt: Asău, Agăș, Balcani, Secuieni, Traian, Corbasca, Urechești, Bacău.

Viticultura

O subramură complementară a producției agricole o reprezintă viticultura. Suprafața ocupată de cultura viței de vie este de 7.597 ha (2,3% din suprafața

agricolă), 7.760 ha revenind sectorului privat. Suprafețe mai importante ocupate cu viță de vie sunt în următoarele unități teritorial – administrative:

Podu Turcului – 817 ha – 1.050 tone struguri

Motoșeni – 409 ha – 345 tone struguri

Sascut – 945 ha – 3.348 tone struguri

Dealul – Morii – 392 ha – 899 tone struguri

Faraoani – 363 ha – 980 tone struguri

Deasemenea, se remarcă localitățile: Glăvănești (2.140 tone struguri), Orbeni (1.525 tone struguri), Pâncești (1.586 tone struguri).

Agenți economici și populația ocupată în agricultură

În agricultura județului, sunt înmatriculați 1.359 agenți economici, din care 351 IMM-uri. Structura acestora este:

	Număr IMM-uri	% față de total
Micro 0 – 9 salariați	281	80,0
Mici 10 – 99 salariați	57	16,2
Mijlocii 100 – 500 salariați	13	3,8
Total	351	100

La ultimul recensământ al populației (anul 2002), agricultura înregistra un număr de 192.307 persoane populație curent activă, revenind o rată de activitate de 57% din totalul populației active.

Pe sexe, participarea populației curent active la activitățile agricole este în proporții oarecum egale (96.654 femei – 98.653 bărbați). La nivelul situației prezentate se înregistrează în medie o suprafață agricolă pe o persoană activă în agricultură de 0,96 ha.

Peste această medie se situează o serie de comune, care înregistrează o valoare cuprinsă între 1 – 2 ha/locuitor, după cum urmează: Berești – Bistrița, Colonești, Dămieniști, Dealul – Morii, Glăvănești, Huruiești, Secuieni, Răchitoasa, Roșiori, etc.

Peste media de 2 ha/locuitor se situează comunele: Filipeni, Izvorul – Berheciului, Motoșeni, Oncești, Vultureni.

Valorificarea industrială a resurselor agricole

În județul Bacău există următoarele structuri specifice pentru prelucrarea produselor agricole:

Municipiul Bacău

S.C. Aibac (suprafață agricolă 500 ha)

S.C. Agribac Fortuna (suprafață agricolă 881 ha)

S.C. Agrofruct (suprafață agricolă 1.389 ha)
S.C. Legume Fructe (suprafață agricolă 1ha)
S.C. Frutex (suprafață agricolă 103 ha)
S.C. Avicola
S.C. Selbac (49 capete bovine, 91 capete porcine)

Municipiul Onești

S.C. Seron (suprafață agricolă 92 ha; 46 capete bovine; 67 capete porcine)
S.C. Lefconsind

Comuna Vultureni

S.C. Agroind (suprafață agricolă 1.017 ha)
S.C. Pomicola Lichitișeni (suprafață agricolă 136 ha)
S.C. Areal (suprafață agricolă 1.017 ha)

Comuna Răcăciuni

S.C. Agronova (suprafață agricolă 413 ha; 325 capete bovine; 238 capete porcine)

Comuna Traian

S.C. Agroind (suprafață agricolă 117 ha; 851 capete bovine; 143 capete ovine)

Comuna Filipeni

S.C. Godovana (suprafață agricolă 115 ha)

Amenajări de îmbunătățiri funciare

Conform Legii Fondului Funciar, lucrările necesare pentru protecția și ameliorarea solului se stabilesc pe bază de studii și proiecte întocmite la cerere de organele de cercetare și proiectare de specialitate în corelare cu cele de amenajare și organizare a teritoriului și se execută de către deținătorii terenurilor sau de unități specializate în execuția unor asemenea lucrări.

Amenajările existente de îmbunătățiri funciare din județul Bacău au fost executate și puse în funcțiune între anii 1975 și 1989. Administrarea lor, întreținerea și exploatarea intră în sarcina Regiei Autonome a Îmbunătățirilor Funciare înființată prin Legea nr. 50/1994 și H.G. 636/1994 cu sucursala RAIF Bacău, aflată în structura Ministerului Agriculturii și Alimentației.

a) Lucrări de irigații

Amenajările de irigații în județul Bacău totalizează o suprafață de 24.042 ha, din care:

- 18.135 ha – sisteme peste 1.000 ha
- 2.793 ha – sisteme sub 1.000 ha
- 3.114 ha – sisteme locale

Amenajări existente în sisteme peste 1.000 ha:

- Sascut – Valea Seacă: 5.024 ha
- Racova – Filipești: 2.439 ha
- Cleja – Faraoni: 1.145 ha

- Itești: 1.920 ha
- Tg. Trotuș: 1.058 ha
- Măgura – N. Bălcescu: 4.077 ha (pus în funcțiune în anul 1989)
- Letea: 1.091 ha
- Dămieniști: 1.381 ha

Sursa de apă a sistemului Sascut – Valea Seacă este Siretul, iar alimentarea se face prin stația de pompare de bază SPA Sascut. Pentru distribuția apei în sisteme se folosesc 3 stații de pompare și punere sub presiune (SPP).

O altă stație de pompare importantă este SPA Nicolae Bălcescu, care acumulează din Acumularea Galbeni, sistemul Măgura – N. Bălcescu. Distribuția apei în sistem se face prin trei stații de pompare tip SPP.

Suprafața amenajată pentru irigații, repartizată după tipul de proprietate este: total 24.042 ha, din care agricol 23.959 ha, sector de stat 3.831 ha, din care agricol 3.831, sector privat 20.211 ha, din care agricol 20.128 ha.

Suprafața amenajată pentru irigații, după modul de folosință este: teren agricol total 23.959 ha, din care arabil 22.535 ha, pășuni 526 ha, vii 110 ha, livezi 788 ha.

b) Lucrări de desecări – drenaj

Conform studiilor de specialitate privind „Evaluarea calității solurilor” elaborate de Institutul de Cercetări pentru Pedologie și Agrochimie – București, teritoriul județului Bacău prezintă procese naturale de degradare prin exes de umiditate pe cca. 40.000 ha, ceea ce reprezintă 6,04% din suprafața totală a județului și 12,4% din suprafața agricolă.

Suprafața totală amenajată cu lucrări de desecare – drenaj este de cca. 3.623 ha – 9% din suprafața afectată de exces de umiditate. Amenajările de desecare sunt efectuate în sisteme mai mari de 1.000 ha și sunt următoarele: Săucești 1.260 ha, Onișcani – Secuieni 2.363 ha.

Pentru eliminarea exesului de umiditate, evitarea bălțirilor și menținerea unui nivel scăzut al pânzei freatice din zonă se folosesc rețelele de canale deschise cu evacuare gravitațională spre râul Siret.

c) Lucrări de combatere a eroziunii solului

Județul Bacău prezintă caracteristicile a trei ecoregiuni distincte: Carpații Orientali, Subcarpații de curbura și Podișul central Moldovenesc. Conform studiilor de specialitate („Potențial natural existent al fondului funciar agricol al României”), procesele de **degradare specifice Carpaților Orientali** induse antropic, eroziunea și poluarea afectează suprafețe relativ restrânse.

Rata medie a eroziunii este de 13 tone/ha/an. Sunt prezente procese fluvio – torențiale și deplasări de roci, alunecări și local scurgeri noroioase. Eroziunea areolară apare în zone relativ fragmentate ale depresiunii intracarpatică și este uneori însoțită de procese de ravenare și alunecări. În

aceste zone procesele de eroziune afectează solurile între 26 – 50%. În zonele împădurite gradul de afectare a solurilor se estimează între 0 – 10%.

Nota dominantă în procesele de eroziune specifice Subcarpaților de Curbură este dată de alunecări, procese de ravenare, eroziune areolară și surpări de maluri, intensitatea de eroziune fiind destul de mare: 30 – 45 tone/ha/an.

Procesele de degradare specifice Podișului Moldovenesc sunt eroziunea areolară, procesele de ravenare și alunecări, valoarea intensității de eroziune fiind de 10 – 15 tone/an/ha. Totodată județul Bacău este afectat de procese naturale de degradare prin eroziune și alunecări pe o suprafață de 188.200 ha ceea ce reprezintă 28,4% din suprafața județului.

Suprafața totală amenajată cu lucrări de combatere a eroziunii solului este de 111.881 ha (din care total agricol = 103.355 ha) reprezentând aproximativ 59,4% din suprafața afectată de degradări și 18,9% din suprafața totală a județului.

După forma de proprietate, suprafața amenajată cu lucrări de CES este:

Proprietate de stat

- amenajat – 12.563 ha
- agricol – 12.192 ha

Proprietate privată

- amenajat – 99.318 ha
- agricol – 91.163 ha

Suprafețele amenajate cu lucrări de CES în sisteme sunt:

Răcătău 1 – 5.783 ha

Răcătău 2 – 6.665 ha

Soci – 3.105 ha

Răcăciuni – 2.501 ha

Bahna – N.Bălcescu – 3.075 ha

Cleja – 1.023 ha

Parava – Orbeni – 3.491 ha

Fulgeriș – 1.492 ha

Tutova – 6.778 ha

V. Morii – 4.890 ha

Bistrița – Buhuși – 3.307 ha

Trebiș – 2.630 ha

Dragova – Blăgești – 2.689 ha

Zeletin – 15.226 ha

Apa Neagră – 2.479 ha

Pereschiv – 7.332 ha

Berheci – 28.106 ha

Amenajări mai mici de 100 ha – 4.396 ha.

3.1.2. PISCICULTURA

Ca ramură de activitate a economiei naturale, pescuitul și piscicultura reprezintă o prezență simbolică, păstrăvăriile de la Slănic Moldova și Mânăstirea Cașin având condiții diferite de rentabilizare. Lungimea fondului de pescuit în zona montană este de 603 km, cu o suprafață a luciului de apă de 312 ha. Apele de munte sunt oarecum bine populate cu păstrăv indigen (cu excepția râului Trotuș unde datorită poluării nu mai există condiții de creștere. Păstrăvul a fost înlocuit cu alte specii).

Populația curent ocupată în această activitate este de 37 persoane, din care 34 salariați, 1 patron și 2 membri ai unor societăți.

Pescuitul sportiv și recreativ sunt îndeletniciri practicate de locuitorii județului în weekend-uri sau concedii, în diferite zone din teritoriu, mai ales pe lacurile Bolătău și Poiana Uzului.

3.1.3. SILVICULTURA

Fondul forestier aflat pe suprafața teritorială a județului Bacău în anul 2004 este de 265.414 hectare, din care 206.926 hectare sunt proprietate publică ce aparțin statului, respectiv Regiei Naționale a Pădurilor, iar diferența de 58.488 hectare sunt proprietate privată, ce aparțin în exclusivitate doar persoanelor fizice, nu și celor juridice.

Fondul forestier din județul Bacău este administrat de Regia Națională a Pădurilor – Direcția Silvică Bacău, cu sediul în municipiul Bacău, prin 14 ocoale silvice. Populația curent ocupată în acest sector este de 1,7 mii persoane, din care 1,6 mii persoane salariați.

3.2. INDUSTRIA

- Dispunând de importante resurse umane și naturale, județul Bacău începe să-și dezvolte industria încă de la începutul secolului al XIX – lea. Pentru început se dezvoltă industria extractivă a cărbunelui și a petrolului, industria de exploatare și prelucrare a lemnului și industria alimentară. Spre sfârșitul secolului al XIX – lea se dezvoltă industria celulozei și a hârtiei și cea de pielărie și încălțăminte.

Datorită volumului foarte mare de investiții făcute în perioada 1965 – 1979, urmare a politicii vremii, industria se dezvoltă într-un ritm alert, diversificându-se ramurile. Apar zone noi, industriale în interiorul orașelor existente sau chiar orașe noi, de tip industrial. Cel mai semnificativ exemplu îl reprezintă orașul Gh. Gheorghiu – Dej, actualmente municipiul Onești.

Creșterea are loc până în anul 1989, după care, industria județului se confruntă cu o „cădere” drastică.

- **Perioada 1990 – 2002** s-a caracterizat printr-o serie de transformări inerente perioadei de tranziție, de la un sistem economic centralizat la unul bazat pe cerințele legii pieței. Industria băcăuană, ca parte a celei moldovenești, a fost axată pe colaborările economice din CAER. Pierderea piețelor de desfacere, prin dezintegrarea acestui sistem, ca și lipsa competitivității produselor a determinat recesiunea multor subramuri industriale din județ.

Evoluția oscilantă, de la un an la altul, prin impunerea unora sau altora din ramurile industriale, nu a reușit totuși să depășească performanțele realizate înainte de 1989. Analizele făcute asupra stării economice în anul 1996 de către specialiștii de la Prefectura Județului Bacău indică faptul că industria reprezenta principala ramură, realizând cca. 70% din volumul total al activității economice a județului; ea era urmată de agricultură și silvicultură cu 20%. Cu 87,7% industria prelucrătoare domina activitatea industrială; era urmată de industria extractivă cu 6,7% și de producerea și distribuția energiei electrice și termice cu 5,6%.

Volumul producției marfă în anul 1996 scade cu 11,5% față de 1995. Din totalul produselor urmărite statistic, producția fizică a fost în creștere în anul 1996 față de anul 1995, la 59 produse, în stagnare la 27 de produse și în scădere la 61.

- În anul 2002, cumulată pe primele 5 luni, producția industrială totală s-a majorat comparativ cu perioada similară din anul anterior, cu 27,4% în volum absolut și cu 26,8% în condiții comparabile din punct de vedere al numărului de zile lucrătoare, datorită creșterilor înregistrate în industria prelucrătoare (+46,7%), după cum rezultă din prezentarea următoare:

Indicii de volum ai producției industriale pentru județul Bacău

Denumire activități CAEN	Volum absolut (%)	
	01.01.02 - 31.05.02 față de 01.01.01 - 31.05.01	01.01.02 - 31.05.02 față de 01.01.01 - 31.05.01 ajustări zile lucrătoare
Total	127,4	126,8
<i>Industria extractivă</i>	91,3	91,0
Extracția și prepararea lignitului	76,2	75,5
Extracția petrolului brut	94,8	94,8
Extracția gazelor naturale	91,0	90,6
Activ. de serv. anexe extr. petrol și gaze	64,4	63,8

Extracția pietrișului și nisipului	85,0	84,2
Extracția și prepararea sării	93,9	93,0
<i>Industria prelucrătoare</i>	146,7	145,9
Producția, prelucr. și conserv. cărnii	84,5	83,7
Prod., prelucr. și conserv. carne pasăre	107,9	106,8
Prodese pe bază de carne (inclus. pasăre)	87,9	87,1
Fabricarea uleiurilor și grăsimilor brute	62,1	61,5
Fabricarea produselor lactate, brânzeturilor	72,7	72,0
Fabricarea produselor de morărit	105,1	104,1
Fabricarea produselor pt. hrana animalelor	106,7	105,7
Fabricarea prod. pt. panificație și patiserie	95,8	94,9
Fabr. de cacao, ciocolată și pr. zaharoase	26,3	26,1
Fabr. pastelor făinoase și a altor produse	122,3	121,2
Fabricarea altor produse alimentare	50,3	49,8
Fabricarea alcoolului etilic de fermentație	485,1	480,5
Fabricarea vinului din struguri	58,1	57,5
Fabricarea berii	98,1	97,1
Fabricarea malțului	0,0	0,0
Pregătirea fibrelor și filarea în fire tip lână	73,4	72,7
Țesături din lână pieptănată și cadrată	101,2	100,2
Fabr. art. îmbrăcăminte (excl. lenjerie)	103,2	102,2
Fabricarea încălțăminte	66,5	65,9
Prelucrare brută lemn	85,4	84,6
Fabricarea de produse stratificate din lemn	0,0	0,0
Fabricarea elem. dulgherie și tâmplărie	90,6	89,7
Fabricarea celulozei	63,4	63,4
Fabricarea hârtiei și cartonului	66,9	66,9
Alte activități de tipărire	93,3	92,4
Prelucrarea țiteiului	513,5	513,5
Fabricarea gazului industrial	85,7	85,7
Fabricarea produse chimice anorganice	88,4	88,4
Fabricarea altor prod. chimice organice	96,5	96,5
Fabr. îngrășămintelor și prod. azotoase	58,4	58,4
Fabricarea cauciucului sintetic	39,9	39,8
Fabricarea altor produse chimice	77,5	77,5
Fabricarea articolelor din sticlă	156,0	156,0
Fabricarea elem. din beton (construcții)	37,4	37,1
Fabricarea betonului	67,6	67,0
Turnarea fontei	62,2	62,2
Construcții metalice și părți componente	71,0	70,3
Producția de rezervoare, cisterne	123,9	122,7
Fabr. de șuruburi, buloane, lanțuri, arcuri	39,0	38,7
Fabricarea de pompe și compresoare	129,4	128,2
Fabricarea de articole de robinetărie	62,1	61,5
Fabricarea tractoarelor	174,9	173,3
Fabr. altor mașini și utilaje agricole	154,9	153,4

Fabricarea mașinilor – unelte	69,3	68,6
Fabr. utilajelor pt. industria hârtiei	163,3	161,7
Fabricare utilaj pt. foraj și exploatare sonde	233,1	230,9
Fabricarea altor mașini și utilaje specifice	166,4	164,8
Prod. de aparate pt. distribuție electrică	64,3	63,7
Construcții de aeronave	104,9	103,9
Producția altor tipuri de mobilier	58,9	58,4
Recuperare deșeuri și resturi metalice	87,9	87,1
Recuperare deșeuri și resturi nemetalice	97,9	96,9
<i>Energie electrică și termică, gaze și apă</i>	90,2	89,8
Prod. De energie electrică	88,0	87,1
Prod. Aburului și apei calde	93,1	93,1
Gospodărirea resurselor de apă, captarea, aducțiunea și tratarea apei	86,1	86,1

În volum absolut, pe marile categorii economice s-au înregistrat creșteri la energie (+78,6%), în industria bunurilor intermediare (+20,1%) și industria bunurilor de capital (+4,5%), iar scăderi la: industria bunurilor de folosință îndelungată (-41,1%) și industria bunurilor de uz curent (-6,3%). În cadrul **industrii extractive** s-au înregistrat diminuări la: extracția petrolului brut (-5,2%), extracția și prepararea sării (-6,1%), extracția gazelor naturale (-9%), extracția pietrișului și nisipului (-15%), extracția și prepararea lignitului (-23,8%) și la alte activități de servicii anexe extracției petrolului și gazelor naturale, exclusiv prospecțiuni (-35,6%).

Industria prelucrătoare a înregistrat creșteri în volum absolut la 17 activități, din cele 52 activități nominalizate. Creșteri semnificative s-au înregistrat la prelucrarea țiteiului (de 5,1 ori), fabricarea alcoolului etilic de fermentație (de 4,9 ori), fabricarea de utilaje pentru foraj și exploatare sonde (de 2,3 ori), fabricarea tractoarelor (+74,9%), fabricarea altor mașini și utilaje specifice (+66,4%), fabricarea utilajelor pentru industria hârtiei și cartonului (+63,3%), fabricarea altor mașini și utilaje agricole și forestiere (+54,9%), fabricarea de pompe și compresoare (+29,4%).

În structura industriei energiei electrice, termice, gaze și apă, s-au înregistrat scăderi la gospodărirea resurselor de apă, captarea, aducțiunea și tratarea apei (-13,9%), producția de energie electrică (-12,0%) și la producerea aburului și apei calde (-6,9%).

Din totalul produselor urmărite statistic, realizările au crescut la 60 produse, la 6 produse s-au menținut la același nivel, iar la 82 produse sunt în scădere.

Valoarea producției industriale, cumulat pe primele 5 luni ale anului 2002, a fost de 11.833,8 miliarde lei, în creștere cu 10,2% față de perioada corespunzătoare din anul 2001. Cea mai mare pondere în realizarea producției

industriale o are municipiul Onești (42,1%), în timp ce ponderea municipiului Bacău scade de la 42,7% în anul 2001 la 32,2% în anul 2002.

Dintre agenții economici care raportează lunar date, cea mai mare valoare a producției industriale a fost realizată în ordine descrescătoare de:

- S.C. Rafo S.A. Onești
- S.C. Rafinăria S.A. Dărmănești
- S.C. Agricola International Bacău
- Electrocentrale Borzești
- S.C. Petrom S.A. – Filiala Moinești
- S.C. Sofert S.A. Bacău
- S.C. PETROM – Filiala Modârzău
- S.C. Petrom – Filiala Zemeș
- S.C. Chimcomplex S.A. Borzești
- S.C. Letea S.A. Bacău
- S.C. Carom S.A. Onești
- S.C. Pambac S.A. Bacău
- S.C. CET S.A. Bacău

Contractele economice

Contractele economice perfectate de agenții economici în anul 2002, cuprinzând produse și servicii industriale, însumează 11.312,6 miliarde lei, din care 2.974,4 miliarde lei pentru export. Din punct de vedere al valorilor contractuale, ponderea cea mai mare o dețin municipiile Bacău și Onești cu 5.624,5 miliarde lei (49,7%) și respectiv 3.435,0 miliarde lei (30,4%).

Productivitatea muncii

Productivitatea muncii în industrie (medie lunară) a fost de 56,6 milioane lei/salariat. Pe primele cinci luni ale anului 2002, productivitatea muncii a fost de 281,8 milioane lei/salariat. Creșteri ale productivității muncii pe primele cinci luni ale anului 2002 s-au înregistrat la:

- S.C. Efil S.A. Onești
- S.A. Bere Lichior Mărgineni S.A. Bacău
- Imprimeria Bacovia Bacău
- S.C. Aerostar S.A. Bacău
- S.C. Agricola International S.A. Bacău
- S.C. Stofe S.A. Buhuși
- S.C. Petromec S.A. Moinești
- S.C. Asco S.A. Bacău
- S.C. Uton S.A. Onești
- S.C. Cotidian S.A. Bacău
- S.C. CET S.A. Bacău

Creșterea valorii producției industriale s-a realizat prin modificarea volumului producției pe seama productivității muncii. Din acest punct de vedere, unitățile economice pot fi grupate după cum urmează:

a) Unități la care creșterea producției se datorează influenței pozitive a productivității muncii, care este mai mare decât influența negativă a scăderii numărului de personal. (Imprimeria Bacovia R.A. Bacău).

b) Unități la care creșterea producției este datorată influenței pozitive a creșterii numărului de personal, care a devansat contribuția negativă a scăderii productivității muncii (Diana Forest Bacău).

c) Unități la care creșterea producției se datorează influențelor pozitive a productivității muncii și a numărului mediu de personal (S.C. Agrícola International S.A. Bacău).

d) Unități la care scăderea producției este datorată influenței negative a productivității muncii și influenței pozitive a creșterii numărului de personal (Subex S.A. Bacău, Pambac S.A. Bacău, Petrom S.A. Moinești – Filiala Moinești, Rafinăria Dărmănești).

e) Unități la care scăderea producției este datorată influenței pozitive a creșterii productivității muncii și influenței negative a numărului de personal (Asco S.A. Bacău, Cotidian S.A. Bacău, Bere Lichior Mărgineni, Aerostar S.A. Bacău, Uton S.A. Onești, Stofe S.A. Buhuși, Efil S.A. Comănești).

f) Unități la care scăderea producției este datorată influențelor negative ale productivității muncii și a numărului mediu de personal. (Robinete Industriale S.A. Bacău, World Machinery Works S.A. Bacău, Elbac S.A. Bacău, Letea S.A. Bacău, Sofert S.A. Bacău, Perom S.A. Bacău, Carom S.A. Onești, Chimcomplex S.A. Borzești, Panimon S.A. Onești, Salina S.A. Tg. Ocna).

Numărul înmatriculărilor de societăți comerciale cu participare străină a fost în județul Bacău de 7 societăți. Cu acest număr de societăți înmatriculate, județul Bacău deține 1,07% din numărul total de societăți înregistrate pe țară, ocupând locul 14 în ierarhia județelor. Valoarea totală a capitalului social subscris de aceste societăți a fost de 164 milioane lei, reprezentând 31,7% din regiunea NE și 0,16% din total țară.

Sectorul întreprinderilor mici și mijlocii, în industrie, s-a dezvoltat deosebit de mult, ajungând ca numărul lor să fie în anul 2002 de 970, din care 751 microîntreprinderi, 142 întreprinderi mici și 77 întreprinderi mijlocii.

Față de numărul total al agenților economici din industrie, respectiv 2.357 agenți, ponderea acestora este:

Total IMM-uri = 41,1%

Microîntreprinderi = 31,9%

Întreprinderi mici = 6,02%

Întreprinderi mijlocii = 3,3%.

Din analiza **populației curent ocupate**, rezultă scăderea celor ocupați în sectorul industrial de la 38% în anul 1992 la 26,5% în anul 2002, an în care industria extractivă, industria prelucrătoare și sectorul energiei electrice și termice cumulau cca. 69.280 persoane ocupate. Industria prelucrătoare, datorită numărului mare de activități specifice (52 poziții CAEN) deține și cel mai mare număr de persoane ocupate: 56.707 persoane, din care 54.882 salariați și 703 patroni.

Din punct de vedere al **amplasării în teritoriul județului**, industria băcăuană se caracterizează prin următoarele:

- în mediul urban, cu excepția orașului Slănic – Moldova, **la 1.000 persoane** revin, în medie, **145 salariați** în industrie;
- în mediul rural, la 1.000 persoane, revin, în medie, 53 salariați în industrie.

Luând în calcul și celelalte categorii de persoane care activează în industrie (patroni, lucrători pe cont propriu, etc.), rezultă că în mediul urban la 1.000 persoane revin 148 persoane ocupate în industrie, iar în mediul rural la 1.000 persoane revin **55 persoane ocupate** în industrie. Cele mai mari valori ale acestui indicator sunt în municipiile Bacău și Onești: 173 salariați/1.000 persoane și 195 salariați/1.000 persoane.

În mediul rural, în 66 din cele 80 de comune, sunt sub 100 de salariați la 1.000 de locuitori, ceea ce arată slaba penetrare a activităților industriale cu consecința imediată – lipsa locurilor de muncă.

În partea de vest a județului și în unele comune situate la DN2 și la CF București – Suceava, s-au dezvoltat activități de tip industrial (prelucrare produse din lemn, industrie alimentară), activități care sunt și creatoare de locuri de muncă.

În mod corespunzător, din punct de vedere al structurii salariaților pe principalele ramuri ale economiei, se constată preponderența industriei (extractivă și prelucrătoare) în zona vestică și centrul județului. Ca dispunere spațială, industria este slab reprezentată în estul județului.

Distribuția unităților industriale în teritoriu reflectă localizarea agenților economici mari și cu profil diversificat în mediul urban, în timp ce în majoritatea comunelor își desfășoară activitatea agenți având salariați puțini și obiect de activitate mai restrâns.

Așa cum s-a menționat și la începutul capitolului, industria județului Bacău are unități aparținând atât **industriei prelucrătoare (dominantă)**, cât și industriei extractive și celei de producere și distribuție a energiei electrice și termice.

Resursele subsolului au determinat dezvoltarea unui **sector extractiv** cu tradiție. În județ se exploatează:

- hidrocarburi (țiței și gaze naturale), în zone extinse între Tazlău și Oituz, la Zemeș, Solonț, Dofteana, Pârjol, Dărmănești, Măgirești, Asău, Balcani, Moinești. De asemenea sunt exploatare în zonele neogene subcarpatice (Tescani, Cașin) și în podișul Moldovei (Huruiești, Glăvănești, Motoșeni);

- cărbunele se exploatează la Comănești și Dărmănești;
- sarea gemă se exploatează la Târgu Ocna;
- materialele de construcție de mare diversitate, se exploatează:
  - la est de Slănic – Moldova – gresii;
  - la Dofteana – argile comune;
  - în centrul și sudul județului (balastiere): nisipuri și pietrișuri.

Centrele în care ponderea salariaților din acest sector este semnificativă sunt: Comănești, Zemeș, Moinești, Târgu Ocna.

Industria de producere, transport și distribuție a energiei electrice și termice este reprezentată prin amenajările hidroelectrice de pe râurile ce străbat județul și prin centralele termoelectrice existente.

Centralele hidroelectrice de mare putere care livrează energie sistemului energetic național sunt în număr de 10, dispuse în principal pe râurile Siret și Bistrița. Mai există 9 microcentrale și centrale hidroelectrice de mică putere, legate tot la Sistemul Energetic Național. În județ funcționează patru centrale termoelectrice (CET) și o serie de centrale termoelectrice industriale. Cea mai mare producție de energie se realizează în centralele termoelectrice din Borzești (Onești).

În județ se produce energie electrică ce depășește consumul propriu, livrându-se către SEN un surplus de cca. un milion Mwh.

Industria prelucrătoare este cea mai răspândită în teritoriu. În general, în orașe se constată o diversificare a producției industriale, deși ca o caracteristică a județului se poate menționa, că în afară de municipiul Bacău, toate celelalte municipii și orașe (având în vedere că Slănic – Moldova este o stațiune balneoclimaterică, analiza asupra dezvoltării industriale are un caracter informativ) au o ramură industrială predominantă în proporție de 60%.

Ramurile industriale cu răspândirea cea mai mare în teritoriu sunt explorarea și prelucrarea lemnului și industria alimentară. Alte ramuri cu prezență semnificativă sunt: mașini și echipamente (construcții de mașini), chimic, celuloză și hârtie, textilă, confecții și încălțăminte, materiale de construcții. Se constată că în 50% din centrele în care s-au dezvoltat activități industriale, aceste activități au atins și o oarecare diversitate.

Industria alimentară este ramura cu răspândirea spațială cea mai mare, atât în urban (practic nu există oraș fără a avea agenți economici cu profil de activitate în această subramură) cât și în rural. **În centrul județului** își desfășoară activitatea mai multe unități de prelucrare a produselor

agrozootehnice locale, așa numiții **agenți economici tradiționali**. În **estul** județului, unde agricultura este o ramură de bază, industria alimentară este **slab dezvoltată**. În partea de **vest** a județului s-au format microîntreprinderi al căror profil de activitate este în domeniul industriei alimentare. Reprezentative pentru județ sunt:

- **în mediul urban:** Bacău, Onești, Comănești, Moinești, Tg. Ocna;
- **în mediul rural:** Răcăciuni, Ghimeș – Făget, Tg. Trotuș, Cașin, Hemeiuș, Săucești, Racova, Balcani, Podu – Turcului, Măgura.

Industria de exploatare și prelucrare a lemnului, se bazează în dezvoltarea sa pe resursele forestiere locale. Alături de **centrele industriale tradiționale** din județ (Bacău, Comănești, Tg. Ocna, Dărmănești) unde prelucrarea lemnului deține ponderi importante, trebuie menționate **unitățile înființate de curând** al căror obiect de activitate este fie prelucrarea brută a materiei prime lemnoase (Agăș, Asău, Ghimeș – Făget, Dofteana) fie fabricarea de produse din lemn, a elementelor de dulgherie și tâmplărie din lemn. (Podu – Turcului, Nicolae Bălcescu, Cleja, Traian, Gârleni, Berzunți).

Industria chimică este reprezentată de rafinările de la Dărmănești și Onești, de unitățile producătoare de îngrășăminte chimice, sodă caustică, antidăunători, cauciuc, din: Bacău, Onești, Tg. Ocna, Dărmănești, Comănești.

Industria textilă, a confecțiilor și a încălțăminte este reprezentată de agenți economici cu tradiție din Bacău, Buhuși, Onești, Răcăciuni, Comănești, N. Bălcescu, Ștefan cel Mare, Ghimeș – Făget.

Ramura **construcțiilor de mașini** este reprezentată de agenți economici din: Bacău, Onești, Buhuși, Comănești, Moinești, Letea Veche.

Ramura **materialelor de construcții**. Deși nu este vorba de agenți economici cu producții spectaculoase, această ramură se regăsește în Bacău, Onești, Comănești, Pârjol, Berești – Tazlău, Ghimeș – Făget.

În sectorul **tehnologiei informațiilor și a comunicațiilor**, în județ se derulează realizarea proiectului „*Parc Industrial H.I.T.*”. Investiția este făcută de Consiliul Județean Bacău, la care se adaugă cofinanțarea în natură din partea Consiliului Local Hemeiuș.

Tehnologia informațiilor și a construcțiilor este activitatea economică cu cea mai mare creștere la nivel mondial, transformând economiile bazate pe resurse în economii bazate pe cunoaștere.

Crearea unui parc tehnologic I.T. la Bacău, în centrul regiunii Nord – Est, este o opțiune strategică a administrației publice locale, adresându-se în special **micilor întreprinderi** cu posibilitați investiționale limitate.

Realizarea Parcului vizează mai mult decât simpla atragere a unor firme din domeniul I.T. prin facilitățile și serviciile oferite. Oferta Parcului va răspunde unei nevoi acute de resurse cu care se confruntă firmele active în domeniu la nivel regional. Parcul Industrial H.I.T. va da un impuls important unei industrii de

perspectivă care pe termen mediu poate constitui o alternativă puternică la industriile tradiționale poluante și consumatoare de resurse pe care se bazează economia locală și regională. Activitatea din Parc va fi un model pentru mediul de afaceri local și regional, în special pentru domeniul I.T. Existența unui Centru de Afaceri cu specific I.T. va stimula contactele de afaceri și dinamica acestui domeniu la nivel regional. Vom asista la o **intensificare a competiției și o creștere a pieței muncii în domeniul I.T.**

Componentele semnificative ale activității în Parcul Industrial:

- crearea unui sistem de facilități stimulative pentru activitățile de I.T.;
- facilitarea realizării și promovarea unor modele pentru domenii alternative de afaceri;
- crearea unui centru de afaceri cu specific I.T.;
- generarea de locuri de muncă în domeniul I.T.

Meșteșugurile sunt ocupații tradiționale (care, deși și-au pierdut din importanță în anii socialismului, s-au menținut, cu precădere în mediul rural, practicându-se activități legate de prelucrarea lemnului (realizarea de obiecte de uz gospodăresc, obiecte artizanale pentru decorațiuni), a lânii (țesături, împletituri), a alunului, a răchitei (producerea unor obiecte artizanale și de uz gospodăresc), a pieilor și a produselor secundare a pădurii. Activități cum ar fi țesutul, cojocăritul, olărit, dulgheria, fierăria, potcovăritul, cioplitul în lemn revin în actualitate fiind practicate în mediul rural.

3.3. SERVICIILE

Sfera serviciilor cuprinde două mari categorii de activități:

- **Serviciile comerciale** care se referă la:
  - comerțul alimentară, nealimentară, reparații și întreținere bunuri de folosință îndelungată sau mică;
  - hoteluri și restaurante;
  - transport, depozitare și comunicații;
  - activități financiar – bancare, asigurări și tranzacții imobiliare.
- **Serviciile sociale care se referă la:**
  - învățământ;
  - sănătate și asistență socială;
  - administrație publică, protecție și apărare;
  - alte activități de servicii colective, sociale și personale, inclusiv organizații extrateritoriale.

În ansamblu, în județul Bacău există 20.344 unități active, care realizează activități de servicii, din care 20.213 unități active cu capital privat. Populația curent ocupată este de 83.443 persoane, din care 75.931 salariați și 7.512 patroni și lucrători pe cont propriu. Față de numărul total al unităților active,

serviciile reprezintă 62,6%, iar față de total populație curent ocupată, 27%. Cu aceste procente serviciile ocupă **primul loc** în județ din punct de vedere al numărului de unități active și **locul doi** din punct de vedere al ocupării forței de muncă.

Raportat la 1000 de locuitori, revin în medie 118 persoane curent ocupate și 28 unități active. Media pe țară este de 117,8 persoane ocupate la 1000 locuitori.

Serviciile comerciale însemnează 17.487 unități active și 43.585 persoane populație curent ocupată (37.655 salariați și 5.930 paturi și lucrători pe cont propriu).

Serviciile sociale însumează 2.857 unități active și 39.858 persoane populație curent ocupată (38.276 salariați și 1.582 patroni și lucrători pe cont propriu).

Din numărul total al unităților active din sfera serviciilor, 8.853 sunt întreprinderi mici, mijlocii și microîntreprinderi, ceea ce reprezintă 43,5%.

Funcție de specificul activităților, IMM-urile se clasifică după cum urmează:

	Total	Comerț, reparații, depozitare	Turism	Financiar – bancare, tranzacții, asigurări
Microîntreprinderi	8.384	6.438	379	1.567
Întreprinderi mici	397	276	28	93
Întreprinderi mijlocii	72	31	6	35
Total	8.853	6.745	413	1.695

Serviciile comerciale

În perioada 1992 – 2002, serviciile comerciale au avut o tendință ascendentă. Astfel, dacă în anul 1992 existau cca. 7.538 unități active, în anul 2002, numărul acestora a fost de 17.487.

În anul 1992, populația curent ocupată în serviciile comerciale a fost de 36.935 persoane (10,7% din populația totală curent ocupată), iar în anul 2002 de 43.585 persoane (14,1% din populația totală curent ocupată).

Distribuția spațială a localităților în care se prestează servicii comerciale este prezentată și grafic, rezultând următoarele aspecte:

- servicii comerciale modeste (unități mici de comerț alimentar, nealimentar, reparații, transport rutier în comun) se regăsesc cu precădere în estul județului;
- servicii comerciale semnificative, cu centre importante se regăsesc în municipii și orașe și unele comune: Parincea, N. Bălcescu, Podu – Turcului, Sascut, Răcăciuni.

Evoluția spectaculoasă a serviciilor comerciale se datorează atât creșterii numărului de unități de comerț alimentar și nealimentar, cât și apariției și extinderii unor instituții specifice economiei de piață, ca de exemplu:

- **sistemul financiar – bancar** s-a dezvoltat pe orizontală (ca număr de angajați), dar și pe verticală ca apariție de noi unități bancare și extindere a filialelor mai multor bănci. Astfel în municipiul Bacău sunt prezente 12 filiale ale principalelor bănci din România, în municipiul Onești 4 filiale, în municipiul Moinești 3 filiale, în orașele Comănești și Buhuși 3 filiale, în Tg. Ocna și Slănic Moldova câte o filială;

- **asigurările și tranzacțiile imobiliare**, sunt reprezentate în prezent prin 18 firme de asigurări și 30 firme pentru imobiliare, la care se adaugă societăți de evaluare și consulting;

- un sector cu importanță specială în cadrul serviciilor comerciale îl reprezintă **turismul**, atât ca servicii oferite periodic sezonier (vara sau iarna – turism concedial), cât și ca servicii oferite periodic pentru weekend.

Serviciile oferite au în vedere o gamă diversificată de opțiuni atât din punct de vedere local (petrecerea timpului liber în zone consacrate ale județului), intrajudețean (transport, cazare, masă, activități de recreere și refacere în zone solicitate din țară) cât și internațional (excursii pentru diferite perioade de timp în zone sau localități turistice de peste graniță).

Pe plan local, se dezvoltă, cu oarecare eficiență, **agroturismul și turismul ecumenic**. Turismul ecumenic este practicat de către bisericile din mediul urban și la mânăstirile cu posibilități de cazare. Zone reprezentative pentru agroturism, în care apariția și dezvoltarea unor pensiuni familiale reprezintă o activitate rentabilă, sunt în comunele Ghimeș – Făget, Agăș, Asău, Oituz, Palanca, Mânăstirea Cașin, la care se adaugă centre turistice tradiționale (orașele Slănic Moldova, Tg. Ocna, Dărmănești).

În județul Bacău, în anul 2002 existau 1.069 unități active în turism, din care 413 întreprinderi mici și mijlocii. Populația curent ocupată în această activitate însumează 3.546 persoane, din care 3.354 salariați, 136 patroni, 56 lucrători pe cont propriu.

Cele mai reprezentative unități pentru serviciile turistice din județ sunt:

- Intre – Tour SRL Bacău – Agenție de turism și asistență turistică;
- Eli – Tour SRL Bacău – Agenție de turism și asistență turistică;
- Rosid Prod SRL Moinești – cazare în pensiune;
- Ereva SRL Slănic Moldova – cazare în camping;
- Alpusan SA Hemeiuși – motel și restaurant;
- Flora SRL Slănic Moldova – hotel și restaurant;
- Măgura SA Tg. Ocna – hotel și restaurant;
- Complex hotelier Decebal SA Bacău – hotel și restaurant;
- Complex hotelier Decebal SA Bacău – hotel și restaurant;

- SIND România SRL București – sucursala Slănic Moldova – hotel și restaurant;
Casa Albă – Slănic Moldova;
Pensiunea Margareta – Slănic Moldova;
Metal Invest SA – Dărmănești;
Libertas SRL – Brusturoasa;
AF Avădanei – Slănic Moldova;
AF Cioca – Tg. Ocna;
Agroturism km 256 – Orbeni.

În județul Bacău, în anul 2002 existau 1.069 unități active în turism, din care 413 IMM-uri. Populația curent ocupată în această activitate însumează 3.546 persoane, din care 3.354 salariați, 136 patroni, 56 lucrători pe cont propriu.

În ansamblu, serviciile comerciale pe lângă evoluția „cantitativă” importantă, se caracterizează prin încercări de adaptare la economia de piață cu referire la calitatea cu care sunt prezentate.

Serviciile sociale

În perioada 1992 – 2002, serviciile sociale, din punct de vedere „cantitativ” nu prezintă evoluții spectaculoase. Astfel, dacă în anul 1992 populația curent ocupată însuma 35.049 persoane (10,1% din populația totală curent ocupată), în anul 2002 serviciile sociale cumulau 39.858 persoane – populație curent ocupată (12,9% din populația totală curent ocupată).

Distribuția spațială a localităților în care se prestează servicii sociale este prezentată și grafic, cu următoarele caracteristici:

- serviciile sociale sunt prezente în fiecare unitate teritorial – administrativă: municipiu, oraș, sat reședință de comună și din punct de vedere a învățământului și în celelalte sate componente ale comunelor;
- cu excepția orașelor Slănic Moldova, Tg. Ocna și a localității Sărata din comuna Sărata, serviciile sociale sunt cu mult devansate de cele comerciale;
- servicii sociale de strictă necesitate se regăsesc în estul județului cu o diferențiere mai accentuată în comunele Podu Turcului, Brusturoasa și Ungureni;
- servicii sociale semnificative cu centre importante se prestează în cele 3 municipii și 5 orașe, la care s-ar mai putea adăuga unele comune din centrul și vestul județului: Hemeiuș, Răcăciuni.

4. CONTEXT SUPRATERITORIAL

4.1. PROBLEME SPECIFICE

Conform Cadrului continut al documentelor PATJ în concordanță cu prevederile legii nr.350/2001 în cadrul prezentului studiu s-a abordat o problematică nouă, cea a cooperării.

Prin definiție, cooperarea dintre entități administrative presupune un interes comun, resurse și mijloace împărțite și un acord încheiat între acestea. Problema cooperării a fost studiată în scopul asigurării dezvoltării, fie între autorități ale administrației publice (primării, consilii județene), fie între acestea și agenți economici privați sau de stat.

4.2. INTERESUL COMUN

Principalele teme de cooperare sunt proiecte de gospodărie comunală, infrastructura rutieră sau edilitară, de mediu, evenimente cultural - artistice sau investiții economice majore. Primăriile se pot asocia între ele sau cu agenți economici în principal pentru a realiza/moderniza un drum de acces, o stație de epurare, un depozit de deșeuri, sau un parc industrial sau științific (inițiative care duc la creșterea nivelului de trai al comunităților și la crearea unor locuri de muncă), fie pentru a organiza un festival sau o altă manifestare culturală care contribuie la creșterea prestigiului zonei și atrage populație (și implicit , capital) din alte zone.

Problema cooperării public - public sau public - privat nu s-a pus înainte de 1990, iar mentalitatea populației și a autorităților era de a aștepta rezolvarea problemelor care depășesc bugetul propriu de la bugetul de stat. Această viziune trece în prezent print-o schimbare lentă și dificilă, către una de inițiere a dezvoltării de jos în sus. În momentul de față o parte din persoanele implicate în dezvoltare din primării au înțeles posibilitatea soluționării prin cooperare a unor probleme ce depășesc bugetul și capacitatea sau chiar rezervele de terenuri disponibile ale unității administrate, în timp ce alții se rezumă la gospodărirea propriilor resurse și apelarea la autoritățile județene sau centrale pentru eventuale resurse suplimentare.

Forma de cooperare prin proiect poate fi extrem de eficientă, pentru că prevede un obiectiv unic, durata determinată, resurse calculabile și nici o obligație reciprocă ulterioară încheierii. (Dacă de pe urma realizării proiectului vor beneficia continuu părțile, se va încheia un nou acord). Dezavantajul și dificultatea dezvoltării prin proiecte este caracterul său inedit și foarte precis.

Există și posibilitatea cooperării printr-un contract pe termen lung sau neprecizat, dar acesta comportă riscul responsabilizării unor persoane care nu l-au semnat, dat fiind rulajul periodic al personalului din administrația publică.

Asemenea contracte pot genera complicații și neplăceri părților, dar sunt obișnuite și în consecință, mai ușor acceptate.

4.3. RESURSE ÎMPĂRȚITE

Pentru a putea încheia acorduri de cooperare, părțile trebuie să împartă un set de mijloace și resurse, contribuind fiecare după puteri la realizarea scopului comun. Aceste resurse trebuie să acopere necesitățile proiectului și se referă la forța de muncă, materiale, tehnică/tehnologie, disponibilități financiare și terenuri.

În condițiile în care părțile dețin împreună aceste resurse, se poate întreprinde un proiect în care, în sine, ar depăși posibilitățile fiecăruia dintre parteneri.

4.4. ACORDUL DE COOPERARE

Acordul de cooperare este actul juridic care stabilește, pe de o parte, natura și nivelul contribuției pentru fiecare partener, iar pe de altă parte, raportul în care se împart beneficiile proiectului.

Acest acord poate fi concretizat printr-o convenție sau contract opozabil în justiție și este documentul de referință pentru realizarea proiectului de dezvoltare.

În România, există cadrul juridic pentru cooperarea pentru dezvoltare, fără însă a exista instrumente de a o încuraja.

Primăriile se pot constitui în persoane juridice, părți ale unui eventual contract de cooperare, sunt ordonatori de credite și dispun de terenuri. Din păcate, forma de dezvoltare prin proiecte de dezvoltare nu este suficient de cunoscută și uzitată pentru a fi la îndemâna lor.

ANEXA NR. 1

Se vor prezenta în anexă principalele proiecte de dezvoltare implementate pe teritoriul județului Bacău prin programele de finanțare PHARE, RICOP ȘI SAPARD:

- Proiecte implementate în cadrul programului PHARE RO 9807
- Proiecte avizate de CCZ Vaslui propuse pentru finanțare prin programul RICOP
- Situația proiectelor depuse la Agenția SAPARD

ANEXA NR. 2

- Evoluția populației la cele 4 recensăminte

SC Vanel Exim SRL Bacău

Șef proiect,

Arh. Viorica Novac

ANEXA NR. 1

Nr. Crt.	Total județ Localități componente	Număr locuitori – (Cifre recensăminte*)			
		1966*	1977*	1992*	2002*
0	1	2	3	4	5
1	Municipiul Bacău	73.414	127.299	204.766	175.500
2	Municipiul Onești	35.663	41.738	58.728	51.547
3	Municipiul Moinești	18.714	20.862	25.544	24.070
4	Oraș Buhuși	15.341	20.148	21.602	18.846
5	Oraș Comănești	14.653	16.879	25.008	23.679
6	Oraș Dărmănești	–	–	13.876	14.194
7	Oraș Slănic Moldova	4.857	4.734	5.306	5.017
8	Oraș Tg. Ocna	11.647	12.603	16.046	13.464
	Total mediu urban	174.289	244.263	370.876	326.317
1	Comuna Agăș	6.365	6.282	6.524	6.703
2	Comuna Ardeoani	2.884	2.882	2.493	2.563
3	Comuna Asău	7.046	7.018	7.201	7.512
4	Comuna Balcani	7.835	7.809	8.139	8.059
5	Comuna Berești – Bistrița	3.891	3.875	3.026	3.417
6	Comuna Berești – Tazlău	5.933	5.906	5.476	5.733
7	Comuna Berzuntți	4.514	4.517	5.209	5.346
8	Comuna Bîrsănești	5.917	5.939	4.925	5.102
9	Comuna Blăgești	7.828	7.829	6.976	7.156
10	Comuna Bogdănești	2.824	2.814	2.559	2.775
11	Comuna Brusturoasa	3.593	3.598	3.607	3.523
12	Comuna Buhoci	5.297	5.293	4.469	4.796
13	Comuna Cașin	3.926	3.886	3.514	3.760
14	Comuna Căiuți	5.495	5.582	5.086	5.416
15	Comuna Cleja	6.378	6.373	6.691	6.903
16	Comuna Colonești	2.477	2.433	1.904	2.190
17	Comuna Corbasca	5.618	5.557	5.061	5.396
18	Comuna Coțofănești	3.437	3.416	2.990	3.321
19	Comuna Dămieniști	2.501	2.480	1.861	1.920
20	Comuna Dealu – Morii	3.895	3.865	3.138	3.008
21	Comuna Dofteana	9.115	9.095	10.359	10.928

22	Comuna Faraoni	6.193	6.189	5.451	5.207
23	Comuna Filipeni	3.446	3.423	2.460	2.472
24	Comuna Filipești	5.492	5.513	4.397	4.716
25	Comuna Găiceana	3.705	3.688	2.994	3.102
26	Comuna Ghimeș – Făget	5.658	5.678	5.320	5.240
27	Comuna Gîrleni	5.743	5.772	5.706	6.343
28	Comuna Glăvănești	4.739	4.790	4.080	3.808
29	Comuna Gura – Văii	6.588	6.542	5.493	6.152
30	Comuna Helegiu	8.130	8.102	7.266	7.287
31	Comuna Hemeiuș	4.250	4.263	3.114	3.809
32	Comuna Horgești	4.674	4.659	4.315	4.724
33	Comuna Huruiești	3.878	3.748	2.988	2.856
34	Comuna Iz. Berheciului	2.180	2.166	1.583	1.719
35	Comuna Letea – Veche	5.615	5.627	4.142	4.955
36	Comuna Lipova	3.310	3.306	2.555	2.953
37	Comuna Livezi	5.163	5.146	5.079	5.208
38	Comuna Luizi Călugăra	6.459	6.491	5.274	4.655
39	Comuna Măgirești	5.022	5.053	4.493	4.534
40	Comuna Măgura	4.585	4.615	3.420	3.986
41	Comuna M. Cașin	5.675	5.626	5.509	5.575
42	Comuna Mărgineni	8.665	8.692	7.149	8.135
43	Comuna Motoșeni	5.538	5.556	4.022	4.023
44	Comuna Negri	3.816	3.949	2.858	3.141
45	Comuna N. Bălcescu*	11.093	11.198	10.223	10.269
46	Comuna Oituz	9.471	9.420	9.459	9.718
47	Comuna Oncești	2.107	2.117	1.671	1.707
48	Comuna Orbeni	4.589	4.579	4.138	4.193
49	Comuna Palanca	3.928	3.923	3.848	3.781
50	Comuna Parava	3.327	3.315	3.147	3.303
51	Comuna Parincea	4.744	4.726	3.783	3.885
52	Comuna Pîncești	4.934	4.949	4.007	4.326
53	Comuna Pîrgărești	4.650	4.613	4.727	4.745
54	Comuna Pîrjol	7.849	7.785	6.794	6.773
55	Comuna Plopana	4.116	4.118	3.156	3.333
56	Comuna Podu Turcului	6.039	6.031	5.321	5.140

57	Comuna Poduri	8.169	8.121	7.728	8.038
58	Comuna Racova	4.226	4.224	3.296	3.532
59	Comuna Răcăciuni	6.917	6.898	7.444	7.939
60	Comuna Răchitoasa	5.754	5.686	5.077	5.073
61	Comuna Roșiori	2.317	2.299	1.839	2.164
62	Comuna Sascut	11.071	11.029	10.504	10.167
63	Comuna Sănduleni	4.515	4.484	4.135	4.342
64	Comuna Săucești	4.621	4.591	3.476	4.093
65	Comuna Scorțeni	3.802	3.787	3.056	3.199
66	Comuna Secuieni	5.046	5.100	3.958	4.116
67	Comuna Solonț	4.385	4.348	3.824	3.915
68	Comuna Stănișești	5.424	5.393	4.585	4.744
69	Comuna Strugari	3.606	3.560	2.587	2.663
70	Comuna Ștefan cel Mare	8.195	8.146	6.795	7.141
71	Comuna Tamași	5.916	5.931	5.694	6.300
72	Comuna Tătărești	3.263	3.330	2.733	2.664
73	Comuna Tg. Trotuș	5.331	5.346	5.062	5.373
74	Comuna Traian	6.527	6.502	5.220	4.721
75	Comuna Ungureni	4.021	3.952	3.258	3.775
76	Comuna Urechești	4.286	4.271	3.862	4.050
77	Comuna Valea Seacă	4.601	4.605	3.568	3.561
78	Comuna Vultureni	3.103	3.091	2.204	2.199
79	Comuna Zemeș	4.233	4.212	5.095	5.237
	Total mediu rural	424.032	423.528	366.150	380.306
	Total județ	598.321	667.791	737.026	706.623

* începând cu luna iunie, anul 2004, comuna *N. Bălcescu* s-a divizat, formându-se: comuna *N. Bălcescu* cu satele:

N. Bălcescu – 4.081 persoane
Buchila – 580 persoane
Galbeni – 1.284 persoane
Valea Seacă – 2.140 persoane
Lărguța – 263 persoane
Total – 8.348 persoane

comuna *Sărata* cu satele:

Sărata – 1.834 persoane
Băltata – 87 persoane
Total – 1.921 persoane

ANEXA NR. 1

PROIECTE IMPLEMENTATE ÎN CADRUL PROGRAMULUI PHARE RO 9807

Nr. crt	Solicitant	Titlu Proiect	Cod Proiect	JUD.	Telefon	Adresa	Licit-tia
1	SC SERVIAN COM SRL	Motel km 17 Căiuți	RO980701 01.02.0071	BC	0234/ 338784	Sat Plopeni, comuna Căiuți, cod 5464, jud. Bacău	Phare 1
2	SC PROD-CRESUS SA	Modernizare si re tehnologizare spălătorie-curățătorie chimică	RO980701 01.02.0092	BC	0234/ 570560	Str. Tolstoi, nr. 10 Bacău	Phare 1
3	SC ALCONEP SRL	Hala confecții metalice și geam termopan	RO980701 01.02.0102	BC	0234/ 344068	Str. Costache Negri, nr. 142, Tg. Ocna, jud. Bacău	Phare 1
4	SC MILEA IMPEX SRL	Complex de uscare și prelucrare cherestea cu comandă program	RO980701 01.02.0120	BC	0234/ 356540	Str. Energiei nr. 415, Dărmănești, jud. Bacău, cod 5477	Phare 1
5	SC ROSID PROD SRL	Pensiunea MONTANA, Slănic Moldova, jud. Bacău	RO980701 01.02.0135	BC	0234/ 365450	Str. Zorilor, nr. 30, Moinești, jud. Bacău	Phare 1
6	SC PA&CO INTERNATIONAL SRL	Atelier mecanic pentru service motoare autovehicule	RO980701 01.02.0161	BC	0234/ 337700	Str. Principală, nr. 557, Oituz, jud. Bacău	Phare 1
7	UNIVERSITATEA GEORGE BACOVIA	Centrul Regional de Consultanță, Informare și Formare a Managerilor și Marketerilor Bacău	RO980701 01.02.0189	BC	0234/ 516448	Calea Mărășești, nr. 157, Bacău, cod 5500	Phare 1
8	SC METALBAC& FARBE SA	Investiție instalație vopsele acrilice solubile în apă	RO980701 01.02.0284	RO	0234/ 212408	Sat Măgura, comuna Măgura, km 10, jud. Bacău, cod 5511	Phare 2
9	SC ANDPROD TRADING SRL	Retehnologizare fabrica de confecții	RO980701 01.02.0286	BC	0234/ 570603	Str. Plaiului, nr. 39bis, Bacău, jud. Bacău, cod 5500	Phare 2
10	SC DOELL IMPEX SRL	Tipografia Doell Bacău	01.006	BC	0234/ 513132	Str. Avram Iancu, nr. 20, Bacău, jud. Bacău, cod 5500	FNDR 1
11	SC NUTRIVIT SRL	Fabrica de producere a nutrețurilor combinate și a concentratelor	01.009	BC	0234/ 131538	Str. Florilor, nr. 8, Buhuși, jud. Bacău	FNDR 1

12	SC DINGOTRANS SRL	Centrul de prelucrare a lemnului	01.018	BC	0234/433187	Strada Semicercului, nr.1, Tg. Ocna, jud. Bacău	FNDR 1
13	SC MECANO ELECTRIC SERVICE SRL	Modernizare secție producție tâmplărie	01.039	BC	0234/356742	Str. Chimiei, nr. 157, Dărmănești, jud. Bacău	FNDR 1
14	SC DUMI SRL	Sector prelucrare complexă lemn	01.045	BC	0234/348003	Str. Ștefan cel Mare, bl.18, Slănic Moldova	FNDR 1
15	SC VOLANT SRL	Dezvoltarea serviciilor de construcții și întreținere drumuri	01.064	BC		Str. Tudor Vladimirescu, bl. 4, ap. 11, Moinești, jud. Bacău, cod 5478	FNDR 2
16	SC TRANS AMADOR SRL	Linie de producție pentru semifabricate lemn	01.067	BC		Comuna Berzunți, jud. Bacău, cod 5454	FNDR 2

ANEXA Nr. 2 - Evoluția populației la cele 4 recensăminte

Nr. Crt.	Total județ Localități componente	Număr locuitori – (Cifre recensăminte*)			
		1966*	1977*	1992*	2002*
1	Municipiul Bacău	73.414	127.299	204.766	175.500
2	Municipiul Onești	35.663	41.738	58.728	51.547
3	Municipiul Moinești	18.714	20.862	25.544	24.070
4	Oraș Buhuși	15.341	20.148	21.602	18.846
5	Oraș Comănești	14.653	16.879	25.008	23.679
6	Oraș Dărmănești	–	–	13.876	14.194
7	Oraș Slănic Moldova	4.857	4.734	5.306	5.017
8	Oraș Tg. Ocna	11.647	12.603	16.046	13.464
	Total mediu urban	174.289	244.263	370.876	326.317
1	Comuna Agăș	6.365	6.282	6.524	6.703
2	Comuna Ardeoani	2.884	2.882	2.493	2.563
3	Comuna Asău	7.046	7.018	7.201	7.512
4	Comuna Balcani	7.835	7.809	8.139	8.059
5	Comuna Berești – Bistrița	3.891	3.875	3.026	3.417
6	Comuna Berești – Tazlău	5.933	5.906	5.476	5.733
7	Comuna Berzunți	4.514	4.517	5.209	5.346
8	Comuna Bîrsănești	5.917	5.939	4.925	5.102
9	Comuna Blăgești	7.828	7.829	6.976	7.156
10	Comuna Bogdănești	2.824	2.814	2.559	2.775
11	Comuna Brusturoasa	3.593	3.598	3.607	3.523
12	Comuna Buhoci	5.297	5.293	4.469	4.796
13	Comuna Cașin	3.926	3.886	3.514	3.760
14	Comuna Căiuți	5.495	5.582	5.086	5.416

15	Comuna Cleja	6.378	6.373	6.691	6.903
16	Comuna Colonești	2.477	2.433	1.904	2.190
17	Comuna Corbasca	5.618	5.557	5.061	5.396
18	Comuna Coțofănești	3.437	3.416	2.990	3.321
19	Comuna Dămieniști	2.501	2.480	1.861	1.920
20	Comuna Dealu – Morii	3.895	3.865	3.138	3.008
21	Comuna Dofteana	9.115	9.095	10.359	10.928
22	Comuna Faraoani	6.193	6.189	5.451	5.207
23	Comuna Filipeni	3.446	3.423	2.460	2.472
24	Comuna Filipești	5.492	5.513	4.397	4.716
25	Comuna Găiceana	3.705	3.688	2.994	3.102
26	Comuna Ghimeș – Făget	5.658	5.678	5.320	5.240
27	Comuna Gîrleni	5.743	5.772	5.706	6.343
28	Comuna Glăvănești	4.739	4.790	4.080	3.808
29	Comuna Gura – Văii	6.588	6.542	5.493	6.152
30	Comuna Helegiu	8.130	8.102	7.266	7.287
31	Comuna Hemeiuș	4.250	4.263	3.114	3.809
32	Comuna Horgești	4.674	4.659	4.315	4.724
33	Comuna Huruiești	3.878	3.748	2.988	2.856
34	Comuna Iz. Berheciului	2.180	2.166	1.583	1.719
35	Comuna Letea – Veche	5.615	5.627	4.142	4.955
36	Comuna Lipova	3.310	3.306	2.555	2.953
37	Comuna Livezi	5.163	5.146	5.079	5.208
38	Comuna Luizi Călugăra	6.459	6.491	5.274	4.655
39	Comuna Măgirești	5.022	5.053	4.493	4.534
40	Comuna Măgura	4.585	4.615	3.420	3.986
41	Comuna M. Cașin	5.675	5.626	5.509	5.575
42	Comuna Mărgineni	8.665	8.692	7.149	8.135

43	Comuna Motoșeni	5.538	5.556	4.022	4.023
44	Comuna Negri	3.816	3.949	2.858	3.141
45	Comuna N. Bălcescu*	11.093	11.198	10.223	10.269
46	Comuna Oituz	9.471	9.420	9.459	9.718
47	Comuna Oncești	2.107	2.117	1.671	1.707
48	Comuna Orbeni	4.589	4.579	4.138	4.193
49	Comuna Palanca	3.928	3.923	3.848	3.781
50	Comuna Parava	3.327	3.315	3.147	3.303
51	Comuna Parincea	4.744	4.726	3.783	3.885
52	Comuna Pîncești	4.934	4.949	4.007	4.326
53	Comuna Pîrgărești	4.650	4.613	4.727	4.745
54	Comuna Pîrjol	7.849	7.785	6.794	6.773
55	Comuna Plopana	4.116	4.118	3.156	3.333
56	Comuna Podu Turcului	6.039	6.031	5.321	5.140
57	Comuna Poduri	8.169	8.121	7.728	8.038
58	Comuna Racova	4.226	4.224	3.296	3.532
59	Comuna Răcăciuni	6.917	6.898	7.444	7.939
60	Comuna Răchitoasa	5.754	5.686	5.077	5.073
61	Comuna Roșiori	2.317	2.299	1.839	2.164
62	Comuna Sascut	11.071	11.029	10.504	10.167
63	Comuna Sănduleni	4.515	4.484	4.135	4.342
64	Comuna Săucești	4.621	4.591	3.476	4.093
65	Comuna Scorțeni	3.802	3.787	3.056	3.199
66	Comuna Secuieni	5.046	5.100	3.958	4.116
67	Comuna Solonț	4.385	4.348	3.824	3.915
68	Comuna Stănișești	5.424	5.393	4.585	4.744
69	Comuna Strugari	3.606	3.560	2.587	2.663
70	Comuna Ștefan cel Mare	8.195	8.146	6.795	7.141

71	Comuna Tamași	5.916	5.931	5.694	6.300
72	Comuna Tătăraști	3.263	3.330	2.733	2.664
73	Comuna Tg. Trotuș	5.331	5.346	5.062	5.373
74	Comuna Traian	6.527	6.502	5.220	4.721
75	Comuna Ungureni	4.021	3.952	3.258	3.775
76	Comuna Urechești	4.286	4.271	3.862	4.050
77	Comuna Valea Seacă	4.601	4.605	3.568	3.561
78	Comuna Vultureni	3.103	3.091	2.204	2.199
79	Comuna Zemeș	4.233	4.212	5.095	5.237
	Total mediu rural	424.032	423.528	366.150	380.306
	Total județ	598.321	667.791	737.026	706.623

* începând cu luna iunie, anul 2004, comuna *N. Bălcescu* s-a divizat, formându-se:

- comuna *N. Bălcescu* cu satele:
  - *N. Bălcescu* – 4.081 persoane
  - *Buchila* – 580 persoane
  - *Galbeni* – 1.284 persoane
  - *Valea Seacă* – 2.140 persoane
  - *Lărguța* – 263 persoane
  - Total – 8.348 persoane**

- comuna *Sărata* cu satele:
  - *Sărata* – 1.834 persoane
  - *Băltata* – 87 persoane
  - Total – 1.921 persoane**